

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΕΒ' | ΤΕΥΧ. Α' | ΙΔΙΑΝ. ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 - 115 21 ΑΘΗΝΑΙ ΤΗΛ. 72.18.308 | 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1985 | ΑΡΙΘ. 19

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΣΜΟΣ

Δ'

Στὸ προηγούμενο ἄρθρο μας τονίσαμε, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι δυνατὸ νὰ συμβιβασθῇ πρὸς τὸν μαμμωνιστικὸ καὶ ἀνεξέλεγκτο («καπιταλισμὸ»). Ἀλλὰ ποία εἶναι ἡ σχέση τῆς πρὸς τὶς διάφορες μορφές τοῦ «σοσιαλισμοῦ», ὁ ὁποῖος ἐμφανίσθηκε κυρίως ὡς ἀντίθεσις πρὸς τὸν «καπιταλισμὸ»; Ἡ σχέση αὐτὴ προσδιορίζεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀπὸ τὴ στάσι τῶν σοσιαλιστικῶν συστημάτων ἀπέναντι στὴ χριστιανικὴ πίστι, κοσμοθεωρία καὶ βιοθεωρία καὶ ἀπέναντι στὶς θεμελιώδεις χριστιανικὲς ἠθικοκοινωνικὲς καὶ ἀνθρωπιστικὲς ἀρχές.

Τὸν λεγόμενον («οὐτοπιστικὸν») σοσιαλισμὸν (τοῦ Σαὶν Σιμόν, τοῦ Φουριέ, τοῦ "Οουεν κ.ἄ.) διεδέχθη ὁ — συνήθως αὐτοκαλούμενος — «ἐπιστημονικὸς» σοσιαλισμὸς, δηλαδὴ πρὸ πάντων ὁ μαρξιστικὸς καὶ κομμουνιστικὸς σοσιαλισμὸς. Οἱ θεμελιωτές του τὸν ὠνόμασαν «ἐπιστημονικὸν», διότι στηρίζουν δῆθεν αὐτὸν στὰ δεδομένα τῆς ἐπιστήμης, τὰ ὁποῖα, κατ' αὐτούς, ἔχουν πρωτίστως ὀντολογικὸ χαρακτήρα καὶ μόνον δευτερογενῶς δεοντολογικὴ χροιά. Κατὰ τὰ «ἐπιστημονικὰ» αὐτὰ δεδομένα τὸ τί πρέπει νὰ γίνῃ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸ τί γίνεται καὶ θὰ γίνῃ με φυσικὴν ἀναγκαιότητα καὶ ἀναπόδραστη νομοτέλεια²⁵. Τὸ «δέον» πρέπει ἀπλῶς νὰ ὑποβοηθῇ τὴν ἐπιτάχυνσι τῆς διαδικασίας τοῦ ἀναποφεύκτου ιστορικοκοινωνικοῦ «προτσές».

25. Περισσότερα γιὰ τὴ νομοτέλεια αὐτὴ ιδέ: Βυαγγέλου Δ. Θεοδωροῦ, Ἡ φιλοσοφία τῆς Θρησκείας τοῦ Κάρολ Μάρξ, Ἀθήνα, 1984, σ. 32 ἐξῆς.

Ὁ μαρξιστικὸς σοσιαλισμὸς — πού δὲν περιορίζεται στὸ νὰ χρησιμοποιοῦν με κριτικὲς ἐπιφυλάξεις καὶ ἀναθεωρήσεις τὴν μικροσκοπικὴ περιγραφικὴ ἀνάλυσι τῆς παθολογίας τοῦ οἰκονομικοῦ βίου, τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Μάρξ ἀναφερόμενος στὶς κοινωνικὲς δομὲς τῆς ἐποχῆς του²⁶, ἀλλὰ καὶ ἀντιγράφει με δογματισμὸ τὴν προκρούστεια μέθοδο τῆς διαγνωστικῆς ἐρμηνείας καὶ τῆς οὐτοπιστικῆς θεραπευτικῆς του — ὁ σοσιαλισμὸς αὐτὸς συνδέεται τόσο με τὸν φιλοσοφικὸ ὕλισμό, πού ἀρνεῖται τὸν Θεὸ καὶ τὸ πνεῦμα καὶ περιορίζει τὴν πραγματικότητα στὴν ὕλη καὶ στοὺς ὕλικους νόμους, ὅσον καὶ με τὸν διαλεκτικὸ καὶ ἱστορικὸ ὕλισμό. «Ὁ διαλεκτικὸς ὕλισμὸς (ματεριαλισμὸς), ὅπως ἔγραψεν ὁ Στάλιν, εἶναι γνωστὴ θεωρία, ἡ κοσμοθεωρία τῶν μαρξιστικῶν-λενινιστικῶν κομμάτων. Ὁ διαλεκτικὸς ματεριαλισμὸς ὀνομάσθηκε ἔτσι, γιὰ τὸν τρόπο με τὸν ὁποῖο παρατηρεῖ τὰ φαινόμενα τῆς φύσεως (ἡ μέθοδος του, δηλαδὴ, γιὰ τὴν ἐξέτασι καὶ τὴ γνῶσι τῶν φαινομένων) εἶναι διαλεκτικὸς, καὶ ἡ ἀντίληψη, ἡ ἐξήγηση, πού δίνει στὰ φαινόμενα τῆς φύσεως, ἡ θεωρία του εἶναι ματεριαλιστικὴ. Ὁ ἱστορικὸς ὕλισμὸς προεκτείνει τὶς ἀρχές τοῦ ὕλισμοῦ στὴ μελέτη τῆς κοινωνικῆς ζωῆς· ἐφαρμόζει τὶς ἀρχές αὐτὲς στὰ φαινόμενα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, στὴ μελέτη τῆς κοινωνίας, στὴ μελέτη τῆς ἱστορίας τῆς κοινωνίας»²⁷. Συμφώνως πρὸς τὴν

26. Ἐνθ' ἄνωτ., σ. 102-103.

27. Ἰ. Στάλιν, Διαλεκτικὸς καὶ ἱστορικὸς ὕλισμὸς, μτφρ. Κώστα Λασίδη, Ἀθήνα, 1945, σ. 7.

νομοτέλεια τῆς κοινωνικῆς ἐξελιζέως, «τὸ προλεταριάτο, στὴν πάλη του ἐναντία στὴν ἀστική τάξη... ὑψώνεται μὲ μιὰν ἐπανάσταση σὲ ἄρχουσα τάξη καὶ ὡς ἄρχουσα τάξη ἀφανίζει βίαια τὸ παλιὸ καθεστῶς παραγωγῆς»²⁸. «Τὸ προλεταριάτο θὰ χρησιμοποίησῃ τὴν πολιτικὴ ὑπεροχὴ του, γιὰ ν' ἀποσπάσῃ, σιγά-σιγά, ὅλο τὸ κεφάλαιο ἀπ' τὴ μπουρζουαζία, γιὰ νὰ συγκεντρώσῃ ὅλα τὰ ὄργανα παραγωγῆς στὰ χέρια τοῦ κράτους, δηλαδὴ τοῦ προλεταριάτου ὀργανωμένου σὲ ἄρχουσα τάξη»²⁹.

Κατὰ τὴ διδασκαλία τοῦ Μαρξισμοῦ-Λενινισμοῦ τὸ προλεταριάτο μὲ τὴν ἐπανάστασί του θὰ καταργήσῃ τὴς ὑφιστάμενες οἰκονομικὲς σχέσεις, θὰ ἄρῃ τὴν καπιταλιστικὴ ἀτομικὴ ἰδιοκτησία καὶ μὲ τὸν σοσιαλιστικὸ μετασχηματισμὸ, ὁ ὁποῖος θὰ πραγματωθῇ κατὰ τὴ διάρκειά τῆς δικτατορίας του, θὰ ξαναφέρῃ τὴν ἀρχέγονη κοινοκτημοσύνη, τὸν χαμένο κομμουνιστικὸ παράδεισο.

Ἡ πορεία πρὸς τὸν ἐπίγειο αὐτὸ παράδεισο θὰ ἀναπτυχθῇ σὲ δύο βαθμίδες. Στὴν πρώτη βαθμίδα ὅλα τὰ οὐσιώδη μέσα παραγωγῆς εἶναι κοινὴ ἰδιοκτησία (κρατικὴ, συντροφικὴ), ἀλλὰ ἡ κατανομὴ τῶν ἀγαθῶν γίνεται συμφώνως πρὸς τὴν «ἀστική» ἀρχή: ἴση ἀμοιβὴ γιὰ ἴση ἐργασία (ἀνιστὴ ἀμοιβῆ γιὰ ἀνιστὴ ἐργασία). Στὴν πρώτη αὐτὴ βαθμίδα τῆς ἀναπτύξεως εἶναι ἐπομένως ἀκόμη ἀναγκαῖα ἡ δημοσία ἐξουσία (τὸ κράτος) ὡς ἐγγύησις ἐφαρμογῆς τῆς ἀρχῆς αὐτῆς. Ὁ ἐξαναγκασμὸς δὲν εἶναι ἀκόμη περιττός. Γι' αὐτὸ λ.χ. ὁ σοβιετικὸς «ἠθικὸς κώδικς» διακηρύσσει «ὁποῖος δὲν ἐργάζεται, αὐτὸς δὲν τρώγει» (πρβλ. τοὺς λόγους τοῦ Ἀπ. Παύλου: «Εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω»: Β' Θεσσ. γ', 10)³⁰.

28. Κ. Μάρξ - Φ. Ἐνγκελς, Μανιφέστο τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, ἐκδ. «Σύγχρονη ἐποχή», Ἀθήνα 1983, σ. 37 ἐξ. Karl Marx - Fr. Engels, Manifest der kommunistischen Partei, 1948, ἐν: Karl Marx, Die Frühschriften, ἐκδ. ὑπὸ S. Landshut, Stuttgart 1953, σ. 531-560.

29. Ἰ. Στάλιν, ἐνθ' ἀνωτ., σ. 62.

30. Εὐαγγέλιου Δ. Θεοδώρου, Ἐντυπώσεις ἐκ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως, ἐν Ἀθήναις 1965, σ. 62.

Στὴ δευτέρη ὑψηλότερη βαθμίδα τῆς μετεπαναστατικῆς κομμουνιστικῆς κοινωνίας, ὅταν θὰ ρέουν ὅλες οἱ κρῆνες τοῦ κοινωνικοῦ πλοῦτου, θὰ ἐγκαταλειφθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀμοιβῆς, πού εἶναι ἀνάλογη πρὸς τὴν ἐργασία, γιὰ νὰ γίνεταί ἐλεύθερη καὶ πλήρης ἱκανοποίησις τῶν ἀναγκῶν. Τότε ἡ ἀμοιβὴ θὰ προσδιορίζεται ἀπ' τὴς ἀνάγκες, πού ἔχουν ἀτομικὲς διαφοροποιήσεις, καὶ ὄχι ἀπὸ τὸ ποσὸ καὶ τὸ ποιὸ τῆς προσφερομένης ἐργασίας. Ἡ ἐργασία, πού στὴ βαθμίδα αὐτὴ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι κοινωνικῶς ἀναγκαῖα, θὰ προσφέρεται ἐθελοντικῶς καὶ μὲ χαρὰ ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη τῆς κοινωνίας. Ὁ κρατικὸς ἐξαναγκασμὸς εἶναι περιττός. Ἔτσι τὸ κράτος τρόπον τινὰ πεθαίνει³¹!

Ἀλλὰ ποιά στάσι πρέπει νὰ λάβουν τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἀπέναντι τοῦ μαρξιστικοῦ «σοσιαλισμοῦ; Γιὰ τὴν στάσι αὐτὴ πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ ὑπομνησθοῦν τὰ ἐξῆς σημεῖα:

1) Ἡ Ἐκκλησία, ὡς τὸ μυστικὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, πού ἔχει εἰδικὴ πνευματικὴ ἀποστολή, δὲν εἶναι κατ' ἀρχὴν ἀρμοδία νὰ κρίνῃ τοὺς καθαρῶς οἰκονομικοὺς καὶ τεχνολογικοὺς σχεδιασμοὺς καὶ προγραμματισμοὺς τῆς πολιτικῆς τοῦ μαρξιστικοῦ «σοσιαλισμοῦ». Αὐτὸ δὲν σημαίνει, ὅτι μέλη αὐτῆς, πού εἶναι ἐπαῖοντες καὶ ἔχουν εἰδικὲς γνώσεις, δὲν μποροῦν νὰ κρίνουν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν σχεδιασμῶν καὶ προγραμματισμῶν αὐτῶν ἐν συναρτήσει πρὸς τὴς ἀνθρωπιστικὲς, κοινωνικὲς καὶ πολιτιστικὲς ἀρχές τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ἄλλως τε μερικὰ ἀπ' τὰ ἀποτελέσματα αὐτὰ εἶναι βοῶσα καὶ κρίζουσα πραγματικότης, γιὰ τὴν ὁποία κάθε ἀπροκατάληπτος παρατηρητῆς, πού ἔχει κοινὸν νοῦν, μπορεῖ νὰ ἐκφέρῃ γνώμη.

2) Πολλὰ αἰτήματα τοῦ μαρξιστικοῦ «σοσιαλισμοῦ», δὲν εἶναι ἀσυμβίβαστα πρὸς τὸν Χριστιανισμὸ. Μεταξὺ τούτου καὶ ἐκείνου ὑπάρχουν ἀναμφιβόλως κοινὰ σημεῖα,

31. Iring Fetscher, Kommunismus, ἐν: Sacramentum Mundi, τόμ. 2, Freiburg-Basel-Wien 1968, σ. 1401. Περισσότερα ἰδὲ ἐν: H.-J. Lieber, Die Philosophie des Bolschewismus in den Grundzügen ihrer Entwicklung³, Frankfurt a. M. - Berlin 1961.

ὅπως εἶναι ἡ καταδίκη τῆς πλεονεξίας, ἡ ἐπιδιώξις τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ ἀδελφώσεως τῶν ἀνθρώπων, ἡ ἐλπίς γιὰ ἓνα καλύτερο μέλλον, ὁ πόθος γιὰ τὴν ἐξάλειψι τῶν ἐκμεταλλευτικῶν μονοπωλίων, τῆς πτωχείας, τῆς πείνας, τοῦ ὑποσιτισμοῦ, τοῦ ἀναλφαβητισμοῦ καὶ τῆς ἐλλείψεως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, ἰατρικῆς περιθάλψεως, στέγης καὶ ἴσων ἐυκαιριῶν γιὰ σπουδὲς καὶ ἀνώτερη μόρφωσις³².

Ἡ κοσμοθεωρητικὴ ἀντίθεσις τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Μαρξισμοῦ δὲν πρέπει νὰ ἐμποδίσῃ τὴν — ἐπὶ τοῦ οἰκονομικοῦ, κοινωνικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ πεδίου — ἀναγνώρισι τῶν θετικῶν στοιχείων, τουλάχιστο τῆς θεωρίας τοῦ ὑλόφρονος «σοσιαλισμοῦ». Ὅπως τονίσθηκε ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο Καθηγητὴ Π. Ἰ. Μπρατσιώτη, «ἐν τῷ σοσιαλιστικῷ οἰκονομικῷ συστήματι ἐνυπάρχουν χριστιανικώτεραί πως ἰδέαι ἢ ἐν τῷ ἐγωϊστικῷ συστήματι τῆς κεφαλαιοκρατίας»³³.

3) Πολὺ διδακτικὸ γιὰ τοὺς Χριστιανούς εἶναι τὸ γεγονός, ὅτι, ὅπως πολλοὶ λεγόμενοι («Χριστιανοί»), ἐνῶ καταδικάζουν τὸν ὕλισμό, παρασύρονται ἀπ' τὴ σαγήνη τοῦ ἐγωϊστικοῦ πρακτικοῦ ὕλισμοῦ, κατὰ παρόμοιον τρόπο πολλοὶ μαρξιστές, ἐνῶ εἶναι ὁπαδοὶ τοῦ φιλοσοφικοῦ, διαλεκτικοῦ καὶ ἱστορικοῦ ὕλισμοῦ, στὴν καθημερινὴ ζωὴ τοὺς ἐνσαρκώνουν ἀξίεπαινον πρακτικὸ ἰδεαλισμό, παρουσιάζοντας ἀνιδιοτέλεια, ἐτοιμότητα γιὰ θυσίες, αὐταπάρνησι, αὐτοπροαίρετη ὑποταγὴ τοῦ ἀτομικοῦ («ἐγώ») στὸ «ἐμεῖς», σταθερότητα φρονήματος ἀκόμη καὶ στὴν περίπτωσι τῆς διώξεως, τῆς φυλακίσεως καὶ τῆς ἐξορίας, πίστι στὴν παγκόσμια τελικὴ νίκη τοῦ μαρξισμοῦ, ζωὴ

ἀληθινὰ ἀσκητικὴ καὶ «ἱεραποστολική». Ἐὰν ὅλοι οἱ Χριστιανοὶ καὶ ὅλα τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας μετουσίωσαν μὲ συνέπειαν τὴν πίστι τοὺς σὲ πράξι μὲ παρόμοια νοσοτροπία καὶ ἱεραποστολικὴ συνείδησι, ἀσφαλῶς ἡ κατάστασις τοῦ κόσμου θὰ ἦταν πολὺ καλύτερη.

4) Ἡ Ἐκκλησία μπορεῖ νὰ συμβίβασθῃ μὲ πολλὰ διαφορετικὰ μοντέλα οἰκονομικο-κοινωνικῆς δράσεως ὑπὸ τὴν προϋπόθεσι, ὅτι αὐτὰ δὲν καταπολεμοῦν τίς ἀρχές της. Ἐπομένως δὲν ταυτίζεται πρὸς τὸ ἀ' ἢ β' σύστημα ἢ κόμμα ἢ πολιτικὸ πρόγραμμα, ἀλλὰ ἀφήνει ἐλευθερία στοὺς πολιτικούς νὰ κάμουν αὐτοὶ τίς συγκεκριμένους ἐπιλογές τους, ὅπως οἱ ἱατροὶ σ' ἓνα ἱατρικὸ συμβούλιο. Μπορεῖ οἱ ἱατροὶ αὐτοὶ νὰ εἶναι ἐξ ἴσου χριστιανικὰ προσανατολισμένοι, νὰ ἀντιμετωπίζουν μὲ τὸ ἴδιο χριστιανικὸ πνεῦμα μίαν νόσον κι ὅμως νὰ ἔχουν διαφορετικὴ ἐπιστημονικὴ γνώμη στὸ ἐὰν ἢ ἀ' ἢ β' θεραπευτικὴ καὶ διαιτητικὴ ἀγωγή εἶναι ἡ καταλληλότερη γιὰ τὴν ἀρρώστια αὐτή»³⁴.

Ὡς ἔχομε τονίσει καὶ ἐξ ἄλλης ἀφορμῆς, «ὁ Χριστιανικὸς Κοινωνισμὸς κανένα σύστημα δὲν καταδικάζει ὡς ἀπλῶς οἰκονομικὸ ἢ κοινωνικὸ ἢ πολιτικὸ. Τὸ ἐὰν ἢ πολιτειακὴ δομὴ ἔχη σοσιαλιστικὸν ἢ συλλογικὸν χαρακτῆρα καὶ συγκεντρωτικὴ ὑφή· τὸ ἐὰν ἐνθαρρύνῃ ἢ ὄχι τὴν διοικητικὴ ἀποκέντρωσι ἢ τὴν αὐτοδιαχείρισι· τὸ ἐὰν ἔχη ἢ ὄχι ὁμοσπονδιακὴ ὀργάνωσι· τὸ ἐὰν ἔχη ἓνα καθαρμένο, μετριασμένο καὶ ἐλεγχόμενο νεοφιλευθερισμό, πού ὑπόκειται σὲ λογικὸν κρατικὸ παρεμβατισμό· τὸ ἐὰν θὰ κρατικοποιοῦνται τὰ μεγάλα συγκροτήματα παραγωγῆς ἢ θὰ ἐποπτεύωνται ἀπὸ ἐκπροσώπους τῆς κυβερνήσεως, πού θὰ συμμετέχουν στὰ διοικητικὰ τοὺς συμβούλια· τὸ ἐὰν θὰ κοινωνικοποιοῦνται τὰ κέρδη τῶν μεγάλων ἐπιχειρήσεων μὲ μεγαλύτερη ἄμεση φορολογία· τὸ ἐὰν ἀποφεύγοντας κάθε δογματισμὸ καὶ μονολιθισμὸ μπορῇ ἢ κρατικὴ ὀργάνωσις νὰ κάμῃ ἐκλεκτικὴ σύνθεσι τῶν θετικῶν στοι-

32. Περὶ Π. Ἰ. Μπρατσιώτου, Ὁ Χριστιανικὸς Κοινωνισμὸς καὶ ἡ παγκόσμιος χριστιανικὴ κίνησις, Ἀθήναι, 1933, σ. 7. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Χριστιανισμὸς καὶ Πολιτικὴ, ἐκδ. Ἐκκλησιαστικοῦ Ἐπιστημονικοῦ καὶ Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος Ἰωάννου καὶ Ἐριέττης Γρηγοριάδου, Ἀθήναι, 1984, σ. 41. Περισσότερα σχετικῶς βλ. στὰ ἐξῆς: Γ. Κάλια, Συμβολὴ στὸν ἀγῶνα τῶν Χριστιανῶν σοσιαλιστῶν, Ἀθήναι, 1949. Νικ. Στ. Φαρουδάκη, Ἐπιστημονικὸς Σοσιαλισμὸς καὶ Κοινωνικὸς Χριστιανισμὸς, Ἀθήναι, 1966. Τοῦ ἰδίου, Μαρξιστικὸς Οὐμανισμὸς ἢ Χριστιανικὸς Σοσιαλισμὸς, Ἀθήναι, 1979. Σ. Παπαθεμελῆ, Ἐνας διάλογος μὲ τὸν Μαρξισμό, ἐκδ. 3η, Ἀθήναι, 1984.

33. Π. Ἰ. Μπρατσιώτου, ἐνθ' ἄνωγ.

34. Towards a christian civilization, A draft issued by the «Christian Union of Professional Men of Greece», The «Damascus» Publications, Athens, 1960, σ. 229. Π. Μελιτή, Χριστιανικὸς Κοινωνισμὸς, περ. «Ἀκτίνες», ἔτος 1949, σ. 309.

χείων του λιμπεραλισμού και του σοσιαλισμού, τής ατομικής πρωτοβουλίας και του πλουραλιστικού συνεταιριστικού πνεύματος σε μια καινούρια δομή, που θα έναρμονίζει ελευθερία και κοινωνική δικαιοσύνη και θα είναι εν πάση περιπτώσει δημοκρατική και όχι μονοκομματική ή ολοκληρωτική — αυτό είναι κάτι, για το οποίο η Έκκλησία ως Όλον δεν παίρνει συγκεκριμένη θέση, αλλά το αφήνει στην ελεύθερη πρωτοβουλία, στην ικανότητα και στην κρίση των πολιτικών, τοσοῦτον μάλλον ὅσον ἡ χριστιανική ἀνθρωπολογία δὲν ἔχει οὐτοπιστική υπεραισιοδοξία, ἐφ' ὅσον γνωρίζει ρεαλιστικά, ὅτι οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶναι ἐπίγειοι ἄγγελοι»³⁵. Ὡς τονίζει ὁ Μπερδιάγεφ, «οἱ Χριστιανοὶ ὀφείλου νὰ μετᾶσχουν κατὰ τρόπον δημιουργικὸν εἰς τὴν τροποποίησιν τῆς κοινωνικῆς τάξεως, εἰς τὴν μεταρρυθμίσιν τῆς καὶ εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς. Ἄλλ' ἡ χριστιανικὴ ἠθικὴ ἀπαιτεῖ ἐνταῦθα ἕνα ρεαλισμὸν, εἶναι πολεμία τῶν οὐτοπιῶν καὶ τῶν φαντασιοπληξιῶν... Ἡ τελεία κοινωνία εἶναι νοητὴ μόνον εἰς ἕνα κόσμον τέλειον, μόνον ὡς μεταμόρφωσις τοῦ κόσμου, ὡς καινὴ γῆ καὶ καινὸς οὐρανός, ὡς Νέα Ἱερουσαλήμ, ὡς ἔλευσις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ἀλλ' οὐχὶ ὡς μία πολιτικὴ ἢ κοινωνικὴ ὀργάνωσις ἀναστηλουμένη ἐντὸς τῶν συνθηκῶν τῆς ἡμετέρας γῆς καὶ τοῦ ἡμετέρου χρόνου. Ἐδῶ κάτω ὅλοι αἱ κοινωνικαὶ ἐπιτυχίαι εἶναι σχετικαὶ καὶ δύνανται νὰ σημειώσῃ μίαν βελτίωσιν ἐν σχέσει πρὸς ὅ,τι προηγείτο χωρὶς νὰ φθάνουν τὴν τελειότητα»³⁶. Ὁρθῶς ἐπίσης παρατηρήθηκε ἀπὸ πολιτειολόγους, ὅτι ἡ ἀδυναμία γιὰ τὸν καθορισμὸ τοῦ ἀπολύτως ὀρθοῦ πολιτικοῦ δέοντος δὲν μπορεῖ νὰ ξεπερασθῇ. Τὸ ξεπέρασμά τῆς θὰ ἐσήμαινε τὸ τέλος τῆς ἱστορίας. Μὲ μιά τέτοια ἐσχατολογικὴ ἐπιφύλαξι ἡ Ἐκκλησία κρίνει μὲ ἐπίεικεια καὶ κατανόησι τὰ διάφορα οἰκονομικοκοινωνικὰ καὶ πολιτικὰ συ-

στήματα, πὺ κατ' ἀρχὴν δὲν εἶναι ἀντίθετα στὶς ἀρχές τῆς. Μὲ τὴν ἰδίᾳ κατανόησι πρέπει νὰ ἐπισημαίνῃ τιμίως καὶ εὐσυνειδήτως καὶ τὰ θετικὰ στοιχεῖα τῶν ἐχθρικών πρὸς τὸν Χριστιανισμὸ συστημάτων, ἀκριβῶς γιὰ νὰ καθιστᾶ περισσότερο ἀξιόπιστη καὶ τὴν περὶ αὐτῶν ἀρνητικὴ κριτικὴ τῆς.

Ὑπὸ τὴν ὀπτικὴ αὐτὴ γωνία, τὰ ἐπαύοντα στελέχη τῆς Ἐκκλησίας, ἀναγνωρίζοντας τὰ ἀνωτέρω μνημονευθέντα θετικὰ στοιχεῖα τοῦ μαρξιστικοῦ σοσιαλισμοῦ, ἔχουν δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσι νὰ προχωροῦν καὶ στὴν ἀπὸ χριστιανικὴ σκοπιὰ ἐπισήμανσι τῶν σημείων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα, — ἐφ' ὅσον ὁ μαρξιστικὸς «σοσιαλισμὸς» δὲν ἔχει ἀκόμη ἀπελευθερωθῇ ἀπὸ τὴς ἀθεϊστικῆς καὶ ἀντιχριστιανικῆς ἀπόψεως τοῦ Μάρξ³⁷ καὶ δὲν τὴς ἔχει ἀποκηρύξει —, ὀδηγοῦν τὰ μέλη τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ πληρώματος στὸ νὰ ἀπευθύνουν στὸν ἑαυτὸν τους τὸ κρίσιμο στὴν σημερινὴ ἐποχὴ ἐρώτημα, ἐὰν εἶναι ἐπιτετραμμένο στὴ χριστιανικὴ τους συνείδησι νὰ θεωρῇ τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ «σοσιαλισμοῦ» ὡς μίαν ἔστω ἀπὸ τὴς ἐναλλακτικῆς πολιτικῆς λύσεις, πὺ μποροῦν χωρὶς ἄμεσες ἢ ἔμμεσες συγκρούσεις νὰ συμβιβάζωνται πρὸς τὸ γνήσιο χριστιανικὸ πνεῦμα ἢ νὰ γίνωνται ἀνεκτῆς ὑπ' αὐτοῦ.

Σχεδιάσμα ἀπαντήσεως στὸ κρίσιμο αὐτὸ ἐρώτημα θὰ παρουσιάσωμε στὸ ἐπόμενο τεῦχος τῆς «Ἐκκλησίας». Τὸ σχεδιάσμα αὐτὸ ἀφ' ἐνός θὰ εἶναι καὶ ὀριοδείκτης, πὺ ὀριοθετεῖ καὶ ἀντιπαραθέτει τὸ ολοκληρωτικὸ σύστημα τοῦ ἀθέου καὶ ὑλόφρονος μαρξιστικοῦ «σοσιαλισμοῦ» πρὸς γνησίως δημοκρατικῆς μορφῆς τοῦ σοσιαλισμοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου θὰ διευκολύνῃ τὴν — ἀπὸ τὴ σκοπιὰ τῆς Ἐκκλησίας — ἀξιολόγησι καὶ τοῦ λεγομένου «νεομαρξισμοῦ», ὅπως καὶ τῆς λεγομένης «Θεολογίας τῆς ἀπελευθερώσεως».

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

35. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Χριστιανισμὸς καὶ Πολιτικὴ, σ. 78-79.

36. Νικ. Μπερδιάγεφ, Περὶ τοῦ προορισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου (δοκίμιον παραδόξου ἠθικῆς), μτφρ. ὑπὸ Μητροπολίτου Σάμου Βιργναίου, Ἀθῆναι 1950, σ. 319.

37. Πρβλ. Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ἡ Φιλοσοφία τῆς Θρησκείας τοῦ Κάρλ Μάρξ, σ. 100.

Η ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

(Τοπωνυμία — Ἱδρυσις — Διατελέσαντες ἀρχιερεῖς)*

12. Γε ν ν ά δ ι ο ς Α' (1778-1781).

Μνημονεύεται εἰς ἐπιγραφὴν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Δημητρίου εἰς τὴν κώμην Μεσολοῦριου, ἣ ὁποία ἔχει ὡς κάτωθι:

«Ἐκ βάθρων μὲν ὠκοδομήθη ὁ περιγλιεὺς καὶ πάνσεπιος οὗτος ναὸς τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τῷ 1778 σωτηρίῳ ἔτει ὑπὸ τῶν ὀρεισιβίων ὀπλαρχηγῶν Τόσκα καὶ Γώγου, ἔνδον δὲ ἀγιογραφηθῆ ἐπὶ ἱεραρχίας Γρεβενῶν Γενναδίου, ἐπιμελεία δὲ Θωμᾶ ἱερέως καὶ Κων. Τσάντα ἐπιτρόπου. Διὰ χειρὸς Ἀδάμου Χρ. Κροῖα Σαμαριναίου, μαθητῆς δὲ Ζήσης Ἰω. Ζόδας».

13. Γ α β ρ ι ή λ Β' (1781-1791).

Περὶ αὐτοῦ πληροφοροῦμεθα ἀπὸ τὸ Σιγίλλιον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Γαβριήλ τοῦ Γ' τὸ ὁποῖον ἀπευθύνεται εἰς τοὺς Μητροπολίτας Γρεβενῶν Γαβριήλ (1781-1791) καὶ Σισανίου καὶ Σιατίστης καὶ τοὺς γνωρίζει, ὅτι παρέχεται συγχώρησις εἰς τοὺς μοναχοὺς Βησσαρίωνα, καταγόμενον ἀπὸ Ἀσπροκκλησιᾶν Καλαμπάκας καὶ Ζωσιμᾶν, ἔπειτα ἀπὸ μετὰδασίν των εἰς τὰ Πατριαρχεῖα καὶ ἐπειδὴ «ἤδη εἰς ἑαυτοὺς ἐληλυθότες, καὶ πταίσματα αὐτῶν συνειδόντες, καὶ διορθώσαντες, καὶ ὑποσχεθέντες τοῦ λοιποῦ διαίγειν κατὰ τὸν ἐμπρέποντα τρόπον ἱερομονάχους...». Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος Πατριαρχικὸν Σιγίλλιον διασωθὲν ἀπόκειται εἰς τὸ κειμηλιοφυλάκειον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν καὶ φέρει τὰς κάτωθι ὑπογραφάς: «† Ὁ Ἐφέσου Σαμουήλ, † ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος, † ὁ Ἰωαννίνων Κύριλλος, † ὁ Δέρκων Μιχαήλ, † ὁ Κυζίκου Ἀγάπιος, † ὁ Νικομηδείας Γεράσιμος, † ὁ Δράμας Γρηγόριος, † ὁ Σμύρνης Προκόπιος, † ὁ Δρυϊνουπόλεως Ἱερεμίας, † ὁ Γρεβενῶν Γαβριήλ». Ἀκόμη περὶ τοῦ ἰδίου ἔχομεν τὴν κάτωθι ἐνθύμησιν εἰς ἓνα διδύλιον (Κλίμαξ Ἰωάννου) προερχόμενον ἐκ τῆς Μονῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Σπηλαίου: «1781 Δεκεμβρίου 10. Εἰς τὸν καιρὸν τοῦ Πανιερωτάτου Μητροπολίτου κυρίου κῦρ - Γαβριήλ, καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Σπηλαίου κῦρ - Ἰωσήφ ἱερομονάχου ἀπὸ Γρεβενᾶ - Αὐλαῖς... Εἰς τὸν ἱερόν Ναόν τοῦ Προφήτου Ἥλιου Σαμαρίνης καὶ εἰς παλαιὰν ἐπὶ τοῦ τέμπλου εἰκόνα τοῦ τιμίου Προδρόμου γράφει: «Ἰστορήθη αὐτῇ ἡθεῖα εἰκὼν τοῦ Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου ἀρχιερατεύοντος κυρίου κῦρ - Γαβριήλ... 1789», καὶ εἰς ἐντετοιχισμένην πλάκα ἐντὸς τοῦ Ναοῦ τῆς

«Μικρῆς Παναγιάς» Σαμαρίνης παλαιότερα τοῦ Ναοῦ ἐπιγραφὴ λέγει: «Παναγία Θεοτόκε, δοθήθησε τοὺς δούλους σου... ἀρχιερατεύοντος Γαβριήλ τοῦ πανιερωτάτου καὶ θεοπροδλήτου μητροπολίτου τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Γρεβενῶν... ἐν ἔτει 1791».

14. Γ α β ρ ι ή λ Γ' Γ κ ά γ κ α ς ὁ ἀ π ὸ Ἐ ρ υ θ ρ ῶ ν (1792-1806).

Μετατέθη εἰς Λάρισα τὸ 1806 καὶ ἐκεῖθεν εἰς Ἰωάννινα (1810-1826). Ἦτο θεῖος τῆς κυρᾶ - Φροσύνης τοῦ θρύλου... Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1821 ἐγκλεισθεὶς ἐπὶ ἓνα μῆνα εἰς στενὴν φυλακὴν τῶν Ἰωαννίνων ὑπὸ τὸν σατράπην Ἰωάννην Ἰσμαήλ Πασᾶ, ἠλευθερώθη ὑπὸ τοῦ Χουραϊτ Πασᾶ. Ὑπῆρξεν ἱκανὸς ἱεράρχης. Περὶ αὐτοῦ εἰς τὰς παλαιὰς ἐκδόσεις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς θείας τοῦ Σωτήρος Μεταμορφώσεως, τῆς ὁποίας κτήτωρ εἶναι ὁ Ὅσιος πατήρ ἡμῶν Νικάνωρ καὶ εἰς ἓνα μνηαῖον μνηγὸς Ἰανουαρίου, ἐκδόσεως Βενετίας ἔτους 1768, ἀναφέρεται τὸ ἐξῆς περὶ τοῦ Γαβριήλ: «Ἐνθίμους ὅταν ἐχιροτονήθη (μᾶλλον κατεστάθη - ἐνεθρονίσθη) ἀρχιερεὺς ὁ ἅγιος ἐριθρῶν εἰς τὸ τὸ γρεβενῶν παρὰ τοῦ πανιερωτάτου κυρίῳ κυρίῳ ἀγίῳ καστωρίῳ 1792 Ἰανουαρίου 30».

Τὸ ὄνομα τοῦ μητροπολίτου Γρεβενῶν Γαβριήλ ἀναφέρεται εἰς τὰς εἰκόνας τοῦ τέμπλου ἱεροῦ ναοῦ, σήμερον τιμωμένου εἰς μνήμην τῶν ἁγίων πάντων, εἰς Κρανεῖαν: «Αὗται αἱ σεβασμίαι εἰκόνας τοῦ τῆς θεοτόκου ναοῦ τῆς Κοιμήσεως, ἱστωρήθησαν ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου ἁγίου Γρεβενῶν κυρίου Γαβριήλ, καὶ ἐπιτροπεύοντος κυρίου ἀναστασίου, διὰ χειρὸς ἀθανασίου Παπακώστα τοῦ ἐκ καλαρρύταις ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1802 ἐν Ἰανουαρίῳ».

15. Γ ρ η γ ὀ ρ ι ο ς Β' Σ τ α μ α τ ἔ λ ο υ, Μ π ῖ σ τ η ς (1800).

Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 10' αἰῶνος ἐγένετο ἀλληλοδιαδόχως Μητροπολίτης Γρεβενῶν, Ἀμισσοῦ καὶ κατ' ἄλλους Καλλιουπόλεως Μαδύτου. Τὸ 1808 ἐξελέγη ἐπίσκοπος Κορώνης εὐρῶν μαρτυρικὸν θάνατον τῷ 1821. Ἐθνομάρτυς μητροπολίτης⁷.

16. Β α ρ θ ο λ ο μ α ῖ ο ς ὁ ἀ π ὸ Ἐ ρ υ θ ρ ῶ ν (1803-1820) π α υ θ ε ῖ ς.

Τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀναφέρεται εἰς τὸν καθεδρικὸν ναὸν τοῦ ἁγίου Νικολάου χωρίου Σμίξης ὁ ὁποῖος ἐκτί-

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 481 τοῦ ὑπ' ἀρ. 17-18 τεύχους.

7. Ὁρθοπευτική καὶ Ἡθική Ἐγκυκλοπαιδεία, τ. Δ', στ. 800.

σθη τὸ ἔτος 1700 καὶ ἱστορήθη, κατὰ τὴν ὑπέρθυρον ἐπιγραφὴν, τὸ ἔτος 1803, ἐπὶ μητροπολίτου Γρεβενῶν Βαρθολομαίου. Ἐπίσης ἐξ ἐπιγραφῆς εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς θείας τοῦ Σωτῆρος Μεταμορφώσεως τῆς Σαμαρίνης, ὁ ὁποῖος τὸ πρῶτον ἐτιμᾶτο εἰς μνήμην τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, πληροφоруόμεθα περὶ τοῦ Γρεβενῶν Βαρθολομαίου:

«Ἰστορήθη οὗτος ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς τῆς ἁγίας ἐνδόξου ὁσιοπαρθενομάστρου τοῦ Χριστοῦ Παρασκευῆς ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου ἁγίου Γρεβενῶν κυρίου κύρ - Βαρθολομαίου δι' ἐπιστασίας καὶ συνδρομῆς τῶν εὐοικοκόμενων ἁγίων πατέρων ἐν τῇ ἁγίᾳ μονῇ ταύτῃ, διὰ χειρὸς τῶν εὐτελῶν Δημητρίου καὶ Μιχαὴλ Ἀναγνώσιου καὶ Ἀναγνώσιου παπα - Ἰωάννου ἐκ τῆς ἰδίας χώρας Σαμαρίνης, ἐν ἔτει σωτηρίῳ αἰοιθ' (1819), ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ ἰσ' εἰτελειώθη δόξα τῷ ἁγίῳ Θεῷ».

Μνημονεύεται εἰσέτι τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς τὸν ναὸν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου «Μεγάλῃς Παναγίας Σαμαρίνης» εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ τέμπλου εἰκόνα τῆς Θεοτόκου: «Ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου Βαρθολομαίου 1820». Τέλος τῷ 1821 «ὡς πρῶην Γρεβενῶν» ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ἱερὰν Μητρόπολιν Δημητριάδος, παραιτηθεὶς τῷ αὐτῷ ἔτει.

Καθίσταται ἡμῖν γνωστὸς προσέτι ἕκ τινος ὑπογραφῆς του εἰς Συνοδικὸν Τόμον ἐπὶ τῆς δευτέρας πατριαρχίας Γρηγορίου τοῦ Ε' (1806 - 1808), εἰς τὸν ὁποῖον καθορίζεται εἰς τοὺς ἀρχιερεῖς τοῦ θρόνου, «ἡ τρηγτέα ὑπ' αὐτῶν εὐταξία καὶ ἡ κανονικὴ τῶν μυστηρίων ἐπιτέσεις...».

«... Τοῦτου χάριν καὶ γράφοντες τῇ συγκαιθαῖσει τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀγιωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων καὶ Πάσης Παλαιστίνης κυρίου κυρίου Ἀνθίμου καὶ τῇ κοινῇ γνώμῃ καὶ συνοδικῇ διαγνώσει τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ὀριζόμεθα διὰ πνεύματος ἁγίου καὶ ἀποφαινόμεθα ἀμειθαῖτως Ἐν ἔτει σωτηρίῳ αἰοσι' (1806) κατὰ μῆνα νοέμβριον ἐπινεμήσεως δεκάτης. ἡ Γ ρ η γ ὁ ρ ι ο ς ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμηνικὸς πατριάρχης — ἡ Ἀνθίμος ἐλέω Θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ καὶ πάσης Παλαιστίνης» καὶ ἀκολουθοῦν ἐν συνεχείᾳ 28 ὑπογραφαὶ Ἀρχιερέων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ Γρεβενῶν Β α ρ θ ο λ ο μ α ἰ ο υ ς.

Περὶ Βαρθολομαίου ὁ ἱστορικὸς POUQUEVILLE, ὁ ὁποῖος ἐπεσεκέθη τὰ Γρεβενὰ εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ 10' αἰῶνος, μεταξὺ ἄλλων γράφει:

«... Ἡ παραδειγματικὴ διαγωγή του ἔδειχνε ἕναν ἐξαιρετικὸν ἄνθρωπον. Ἦταν ἴσους ἐξαιρετικὸς οἱ

ἀρετεῖς του, ὥστε ἀρκοῦσε νὰ τὸν γνωρίζης, γιὰ νὰ τὸν ἀγαπήσης. Ἦταν ἕνας ἀληθινὸς μάρτυρας τῆς ἀποστολῆς του. Ἐπιτελώντας τὰ καθήκοντά του πρὸς τὸ ποιμνίον του ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ περάσῃ τὴν ζωὴν του ἀναπνέοντας τὸν ἀνθυγιεινὸ ἀέρα τῶν Γρεβενῶν. Μὲ εἶχε διαβεβαιώσει διὸ δὲν ἦταν σιγὴν πολλὴ ἄνθρωπος μὲ ἡλικία μεγαλύτερη τῶν 50 χρόνων, ἴσους οἱ πνευτοὶ ἦταν θανατηφόροι. Ἐλεγε: σὲ λίγο θ' ἀκολουθήσω τοὺς ἀδελφούς μου, παρ' ὅλον πὸν δὲν ἐφθάσα ἀκόμη τὰ σαράντα (τὰ γένεια του ἦταν λευκά). Ἀκόμα λίγο καιρό. Δὲν μπορῶ νὰ πάρω τὴν ἀπόφαση νὰ τοὺς ἐγκαταλείψω, παρ' ὅλο πὸν μοῦ προσφέρουν ἄλλοῦ μεγάλα πλεονεκτήματα. Ἀποχωρίζεται κανεὶς ἀπὸ τὴν σύζυγόν του; προσέθετε, κυτιάζοντας τὴν Μητρόπολιν. Τηρώντας τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, πὸν ἐπιβάλλει τὸ Ἐδαγγέλιον, προσεπάθησε νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ροπήν τῶν Τούρκων πρὸς τὴν χοῆσιν οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν βεβαιώνοντας διὸ ὅλοι οἱ κάτοικοι καταφεύγουν σ' αὐτὴν γιὰ νὰ τονώσουν τὸν ὄργανισμόν τους καὶ νὰ μπορέσουν ἔτσι ν' ἀντισταθοῦν σὲ θάνατο. Περιέγραψε κατόπιν σ' ἐμένα τὶς φοβερὲς περιπτώσεις θανάτων πὸν εἶχε ἀνικρούσει. Ἐπειτα ἀπὸ τὶς τρυφερὲς αὐτὲς ἀφηγήσεις πὸν ἄκουσα μὲ κατέλαβε φόβος. Ἀντιλήφθηκα διὸ δὲν ζούσα σὲ ὑγιεινὸ περιβάλλον τῆς Δωδώνης. Ἐπειδὴ ἦμουν ὑποχρεωμένος νὰ παραμείνω στὰ Γρεβενὰ ἀποφάσισα νὰ κάμνω καθημερινὰ μακρονῆς ἐκδρομὲς ἔφιππος. Στους περιπάτους μου αὐτοὺς, πὸν διαρκούσαν ὀλόκληρες ἡμέρες, διότι τότε ἦμουν σιγὴν ἀκμὴ τῆς ἡλικίας μου καὶ σιγὴν ἀδιαπάτη τῶν ἐλπίδων μου ἔστρεφα τὶς ἐρευνές μου πρὸς τὸν ποταμὸ Βενέτικον. Αὐτὸς χύνεται στὸν Ἀλιάκμονα λίγες λεῦγες Ν.Δ. τῶν Γρεβενῶν, ἐνῶ τὸ ποτάμι πὸν περνᾷ ἀπὸ τὰ Γρεβενὰ (Γρεβενίτικος) χύνεται στὸν Ἀλιάκμονα βορειότερα καὶ σὲ ἀπόστασιν δύο λευγῶν ἀπὸ τὴν πόλιν (ἀπέναντι τοῦ χωριοῦ Πόρος)».

17. Γ α β ρ ι ἡ λ Δ' (1821).

Οὗτος ἐσφαγιάσθη ὑπὸ τῶν Τούρκων λόγῳ συμμετοχῆς του εἰς τὸ Ἀρματολικίον Πίνδου κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν τοῦ 1821.

Μέχρι τοῦ ἔτους 1827 ἡ Μητρόπολις παρέμεινε κενή, λόγῳ τῶν γεγονότων τῆς ἐποχῆς.

18. Ἀ ν θ ἰ μ ο ς Β' (1827 - 1831).

Περὶ τοῦ ἱεράρχου Ἀνθίμου μακρόχρονος ἀπὸ ὑπέρθυρον ἐπιγραφὴν τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ τῆς «Μεγάλῃς Παναγίας» τῆς κωμοπόλεως Σαμαρίνης, ἡ ὁποία μᾶς γνωρίζει δι: «Ἰστορήθη ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος οὗτος ναὸς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου μητροπολίτου κυρίου κύρ - Ἀνθίμου αἰοσιθ' (1829). Ὡσαύτως καὶ ἀπὸ ἐτέραν ἐπιγραφὴν, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ναοῦ τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ προερχομένην, ἡ ὁποία δηλώνει ὅτι «ἱστορήθη» ὁ ναὸς ἐπὶ μητροπολίτου Γ ρ ε β ε ν ῶ ν Ἀ ν θ ἰ μ ο υ, 1828. Βεβαίως αἱ ἱερὰ εἰκόναί τοῦ τέμπλου τοῦ ἰδίου Ναοῦ εἶναι πα-

8. «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» ΚΠόλεως, ἔτος Β', τεύχος ΜΔ', σ. 719 - 22.

λαιότεραι. Εἰς ἔντυπον Εὐαγγέλιον ἐκδόσεως 1803 σώζεται ἡ ἐνθύμησις:

«1831 Φεβρουαρίου τρεῖς Τρίτη. Ἀπέθανε ὁ μακαρίτης ὁ δισπότης Ἀνθίμος Γρεβενῶν κέ ἔφεραν τὸν δισπότη ἀπὸ τὴν σέλητζα⁹ κέ τὸν ἔθαψαν. ἤμασταν παπάδες εἴκοσι πέντε μετὰ τὸν δισπότη κε δύο ηγεροδιάκονη. Ἐφεραν κε τὸν ψάλτη ἀπὸ τὴ σέλητζα κε ἔψαλιν. Παπαδόδωρος γράφω».

19. Γεράσιμος (1831 - 1837).

Περὶ τούτου πληροφορούμεθα ἀπὸ κυριοτικήν ἐπιγραφήν ἡ ὁποία ὑπῆρχεν εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Βαροσίου καὶ ὁποῖος ἀπὸ μεγάλην πυρκαϊάν ἀπετεφρώθη τὴν 23ῃν Ἀπριλίου 1937. Ἡ σχετική ἐπιγραφή ἔγραφεν:

«Ἐλθετε, ἀδελφοί, μετὰ προθυμίαν,
σπεύσατε πάντες εἰς Ἐκκλησίαν,
να διδασθῆτε νόμους, σοφίαν,
καὶ τῆς Τριάδος πίστιν ἀγίαν.
Ἐπικαλεῖσθε δὲ καὶ τὴν προσεβίαν
τριῶν ἀγίων καὶ παρρησίαν,
τῶν τροπαιούχων καὶ τῶν μαρτύρων
καὶ ἀθλοφόρων ἀεὶ λαμπιέρων,
τοῦ Γεωργίου καὶ Δημητρίου
καὶ ἱεράρχου τοῦ Ἀχιλλίου,
εἰς τοὺς ὁποίους ἀνεκαινίσθη
ναὸς ὁ θεῖος καὶ ἐκαλλωπίσθη.
Διὰ φροντίδος καὶ ἐπιμελείας,
πρὸ πάντων δὲ καὶ προστασίας
τοῦ ἱεράρχου καὶ ὑπερτίμου
ἡμῶν δεσπότην κύρ - Γερασίμου
καὶ τῶν λοιπῶν τῶν προεσιῶτων
καὶ τῶν προκρίτων καὶ τῶν ἀνθρώπων
1837 Ἰουνίου 3.
Μάστορ - Νίκος Λιμποχωδότης»¹⁰.

Ἐπίσης περὶ τοῦ ἰδίου ἔχομεν τὴν πληροφορίαν καὶ ἀπὸ ἄλλην ἐπιγραφήν σωζομένην ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ Βήματος τοῦ ναοῦ τοῦ τιμίου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου τῆς κωμοπόλεως Παλαιοκάστρου ἐπαρχίας Σιατίστης, ἐκκλησιαστικῶς ἀνήκοντος εἰς τὴν Ἱεράν

9. Πρόκειται περὶ τοῦ Σιατίστης Ἰωαννικίου (1811 - 1835), ὁ ὁποῖος κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἦτο εἰς Σέλητζαν, σήμερον Ἐράτυρα.

10. Χρήστου Ἐνισλείδου, «Ἡ Πίνδος καὶ τὰ χωριά της», Ἀθήναι: 1951, σ. 80.

Μητρόπολιν τῶν Γρεβενῶν, ἔχει δὲ ὡς κατωτέρω: «1834 Σεπτέμβριος ἐξωγραφήθη τὸ ἱερόν τοῦ τιμίου Προδρόμου, ἐπὶ Ἀρχιερέως ἀγ. Γρεβενῶν Κυρίου Γερασίμου, ἐφημερεύοντος τοῦ παπα κὺρ Ἀθανασίου καὶ ἐπιτροπεύοντος τοῦ κὺρ Ἰωάννου Μπάλα καὶ ἐπιστάσια Μπάλα Κύρου. Καὶ διὰ χειρὸς Γεωργίου Μάνου κ.λπ. σελίτζης», ὁ ΚΥΡ ΑΝΔΡΕΤΩ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΑΥΤΟΥ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΒΡΗΣΚΟΜΕΝΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΤΗΣ ΧΩΡΑΣ ΤΑΥΤΗΣ. 1848 ΜΑΡΤΗΟΥ 10 ΧΕΡ. ΙΩΝ. ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΠΟΓΟΝΙ».

21. Ἀγάπιος (1849 - 1864).

Εἰς τὸ Σύνταγμα Κανόνων Ράλλη - Ποτλῆ καὶ εἰς τὸν τόμον Ε', σελ. 521, κεφάλαιον «Τάξις τῶν Θρόνων τῆς Ἀνατολικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας», ὡς ΟΘ' κατὰ σειράν μνημονεύεται «ὁ Γρεβενῶν, καὶ ὑπέρτιμος, κ. Ἀγάπιος». Ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἐκοιμήθη εἰς τὰ Γρεβενά. Κατὰ δὲ τὸν ἀείμνηστον καθηγητὴν τῆς Θεολογίας Χρήστου Ἐνισλείδην, ὁ τάφος τοῦ Ἀγαπίου εἶναι εἰς τὰ θεμέλια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου εἰς κωμόπολιν Περιβολίου.

Εἰς τὸν παλαιὸν ἐγοριακὸν Ναὸν Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου κόμης Πιστικῆς, εἰς ὑπέρθυρον ἐπιγραφήν ἀναφέρεται: «Οὗτος ὁ θεῖος καὶ πάνσεπτος ναὸς νὰ ὠράτη (σημ.: νὰ ὀράται) καὶ βλέπητε τιμώμενος ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας ἐνδόξου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας καὶ ἱστορήθη τε καὶ ἐκαλλωπίσθη ἐν ἔτος αὐμθ' ἀρχιερατεύοντος τοῦ πανιερωτάτου Ἁγίου Ἀγαπίου Γριβινοῦ, ἐφημερεύοντος τοῦ ἐνδησιμωτάτου παπα - δημητρίου, ἐπιτροπεύοντος τοῦ κὺρ - Στεργίου».

(Συνεχίζεται)

† Ὁ Γρεβενῶν ΣΕΡΓΙΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Διορθόδοξου Κέντρου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπευθύνει θερμὴν ἐκκλησίαν εἰς τὸν πνευματικὸν κόσμον, ὅπως ἔλθῃ ἀρωγὸς εἰς τὸν ἐμπλουτισμὸν τῆς βιβλιοθήκης τοῦ Κέντρου διὰ τῆς ἀποστολῆς παντὸς εἶδους συγγράμματος ἀναφερομένου εἰς τὴν Θεολογίαν καὶ γενικώτερον εἰς τὸ ἀντικείμενον μελέτης πασῶν τῶν θεωρητικῶν ἐπιστημῶν.

Διεύθυνσις: Διορθόδοξον Κέντρον Ἐκκλησίας Ἑλλάδος
Ἰασιῶ 1, 115 21 Ἀθήναι.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀριθ. { $\frac{\text{Πρωτ. 2764}}{\text{Διεκπ. 1387}}$

Ἀθήνησι τῆ 30-8-1985

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὴν παράγρ. 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Ν. 590) 77 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ὡς καὶ τοὺς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 312) 159) 23.1.1985 καὶ 842) 433) 8.3.1985 Συνοδικῶν ἐγγράφων δημοσιευθέντας «Προκαταρκτικὸν» καὶ «Συμπληρωματικὸν Προκαταρκτικὸν» Πίνακας τῶν ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων, δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸν καταρτισθέντα «Πίνακα ὑποψηφίων» Κληρικῶν τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα τυπικὰ προσόντα πρὸς ἐγγραφήν αὐτῶν εἰς τὸν ὡς προείρηται Πίνακα τῶν δι' Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων.

καὶ «Συμπληρωματικὸν Προκαταρκτικὸν» Πίνακας τῶν ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸν Κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων, δημοσιεύομεν κατωτέρω τὸν καταρτισθέντα «Πίνακα ὑποψηφίων» Κληρικῶν τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα τυπικὰ προσόντα πρὸς ἐγγραφήν αὐτῶν εἰς τὸν ὡς προείρηται Πίνακα τῶν δι' Ἀρχιερατείαν ἐκλογίμων.

Π Ι Ν Α Κ

ΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟΝ

ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΝ ΕΚΛΟΓΙΜΩΝ

α/α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟΝ	ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΕΙΣ ΗΝ ΑΝΗΚΕΙ
1.	Ἀρχιμ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Ἰωσήφ	Φιλίππων
2.	» ΑΡΑΜΠΑΤΖΑΚΗΣ Τιμόθεος	Φιλίππων
3.	» ΖΑΡΚΑΝΙΤΗΣ Γαβριήλ	Πειραιῶς
4.	» ΚΑΝΕΛΛΟΣ Δοσίθεος	Καρπενησίου
5.	» ΚΟΥΤΣΟΥΡΑΣ Γερβάσιος	Κίτρους
6.	» ΚΥΡΙΑΚΟΥ Μεθόδιος	Πειραιῶς
7.	» ΜΑΛΛΟΥΡΗΣ Ἰωάννης	Καλαμαριάς
8.	» ΠΙΣΤΟΛΗΣ Εὐσέβιος	Πειραιῶς
9.	» ΣΚΟΥΡΤΑΣ Νεκτάριος	Μεγάρων
10.	» ΦΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΣ Θεόκλητος	Κορίνθου

Ἐντολῇ καὶ ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. ΙΑΚΩΒΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ - ΓΚΙΝΗΣ

Ο ΑΡΓΟΛΙΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ Β' (+)

(1916 — 4. 7. 1985)

Μετά από βαρὺ καρδιακὸν ἐπεισόδιον ἐκοιμήθη τὴν 4ην Ἰουλίου 1985 ὁ Μητροπολίτης Ἀργολίδος κυρὸς Χρυσόστομος Β' Δεληγιαννόπουλος, θυθίσας εἰς θλίψιν τὸ ὀρθόδοξον πλήρωμα τῆς Ἱ. Μητροπόλεως του καὶ τὴν Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν, τὴν ὁποίαν ὑπηρέτησεν εὐδίκως καὶ μετὰ θείου ζήλου ἐπὶ ἡμισυ περίπου αἰῶνος.

Ἡ σορὸς τοῦ μεταστάντος μετεφέρθη τὴν 5ην Ἰουλίου εἰς Ἄργος καὶ ἐξετέθη εἰς λαϊκὸν προσκύνημα ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἐνθα ἤρχισε τὴν δρᾶσιν του ὡς ἱεροκλήρυξ ὁ ἀείμνηστος. Καθ' ὄλον τὸ 24ωρον πλήθη λαοῦ καὶ ὁ ἱερὸς Κλῆρος προσεκύνησαν μετ' εὐλαβείας τὸ σεπτὸν του σκήνωμα. Τὴν νύκτα ἐγένετο Ἀγρυπνία καθ' ἣν ἐψάλον Μοναχοὶ καὶ συμμετέσχον πολλοὶ πιστοί. Τὴν πρωΐαν τοῦ Σαββάτου ἐτελέσθη ἡ Θ. Λειτουργία ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν πρ. Ἱερισσοῦ κ. Παύλου καὶ Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Εὐσταθίου, τὴν δὲ 10ην π.μ. ὥραν ἡ σορὸς τοῦ κοιμηθέντος μετεφέρθη, ἐν ἐπισήμῳ πομπῇ, εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ναυπλίου, ἐνθα Κλῆρος καὶ λαὸς ὑπεδέχθη δακρύων τὸν Ποιμενάρχην του κυρὸν Χρυσόστομον. Τὸ ἀπόγευμα ἐτελέσθη ἡ Ἀκολουθία τοῦ Ἑσπερινοῦ καὶ τὴν Κυριακῇ, 7ην Ἰουλίου, ἀρχιερατικὸν συλλείτουργον, ὑπὸ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν πρ. Ἱερισσοῦ κ. Παύλου, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλεξίου καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Δωδώνης κ. Χρυσόστομου, παρισταμένων καὶ συμπροσευχομένων τῶν Σεβ. Σιδηροκάστρου κ. Ἰωάννου καὶ Ναυπάκτου κ. Ἀλεξάνδρου.

Τὸ ἀπόγευμα, περὶ ὥραν 5ην, ἤρχισε ἡ Νεκρώσιμος Ἀκολουθία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου. Ἐλαβον εἰς αὐτὴν μέρος οἱ Σεβ. Ἀρχιερεῖς: Καισαρείας κ. Βασίλειος (τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων) πρ. Ἱερισσοῦ κ. Παύλος, Γυθείου κ. Σωτήριος, Μαντινείας κ. Θεόκλητος, Σιδηροκάστρου κ. Ἰωάννης, Ὑδρας κ. Ἱερόθεος, Δρυϊνουπόλεως κ. Σεβαστιανός, Γόρτυνος κ. Θεόφιλος, Νεαπόλεως Ἱεροσολύμων κ. Ἀμβρόσιος, Ν. Κρήνης κ. Προκόπιος, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλέξιος, Ζακύνθου κ. Παντελεήμων, Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, Ἠλείας κ. Γερμανός, Θηβῶν κ. Ἱερώνυμος, Ναυπάκτου κ. Ἀλεξάνδρος, Ἀξώμης κ. Πέτρος (Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας) καὶ ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Δωδώνης κ. Χρυσόστομος.

Τὴν Νεκρώσιμον Ἀκολουθίαν παρηκολούθησαν ὁ Νομάρχης Ἀργολίδος, αἱ Πολιτικά, Δημοτικά καὶ Στρατιωτικά Ἀρχαὶ καὶ χιλιάδες λαοῦ ποὺ εἶχον κατακλύσει τὸν Ναόν, τὴν ἔξω πλατείαν καὶ τὰς πέριξ ὁδοὺς.

Ὁ ἀείμνηστος Μητροπολίτης Ἀργολίδος κυρὸς Χρυσόστομος

Πρῶτος ἐξεφώνησε, συγκεκριμένως, ἐπικήδειον λόγον ὁ ὀρισθεὶς καὶ τοποτηρητὴς τῆς χηρευσάσης Μητροπόλεως Ἀργολίδος, Σεβ. Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Θεόκλητος, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

«Σεπτὴ τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,

Σεβαστοὶ καὶ ἀγαπητοὶ πατέρες, ἐντιμότατοι Ἀρχοντες τοῦ Νομοῦ καὶ τῶν πόλεων Ναυπλίου καὶ Ἀργους,

φιλόθεε τῆς Ἀργολίδος λαέ,

Ὁ γίγαντας ἔπεσε, ὁ θεματοφύλακας τῆς Πίστεως, ὁ λάτρης τῆς παραδόσεως, ὁ γρανιτένιος βράχος

τῆς ἀρετῆς, ὁ στύλος τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς καρτερίας, ὁ ἀσκητὴς Μητροπολίτης Ἀργολίδος Χρυσόστομος Δεληγιαννόπουλος, ἄφησε τὴν ψυχὴν του νὰ φτερουγίσῃ σὴν ἀγκαλιὰ Ἐκείνου, πὸν μὲ μανιακὸ ἔρωτα ἀγάπησε καὶ μὲ ἱερὸ πάθος καὶ θερμοσργὸ ζῆλο ὑπηρετήσε.

Ποιὸς νὰ τ' ἀρνηθεῖ; Τὸ σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γίνεται σήμερον φτωχότερον καὶ ὁ ἀγιασμένος τοῦτος τόπος τῆς Ἀργολίδος στερεῖται Ἐκείνου, πὸν ἡ καρδιά του εἶχε κλείσει μέσα της τοὺς κάμπους καὶ τ' ἀκρογιάλια του, τὶς ἐλπίδες καὶ τοὺς πόθους του, τὶς λύπες καὶ τὶς χαρὲς του. Ἀγάπησε τὴν Ἀργολίδα, ἔσπειρε σὶς ἐκκλησιῆς της, σὰν Ἱεροκήρυκας ἐπὶ 44 χρόνια, τοὺς λόγους τῆς χάριτος, θέρισε σὴν ἄλωνα, πὸν συνέπηξε ὁ Ἱεράρχης καὶ πολιοῦχος τῆς Ἀργολίδος Ἅγιος Πέτρος ὁ θναματοργός, πὸν ἀγίασε μὲ τὸ δάκρυ του ὁ δόσιος Θεοδόσιος ὁ Νέος, πὸν πότισε μὲ τὸ αἷμα του ὁ Νεομάρτυς Ἀναστάσιος ὁ Ναυπλιεύς. Κράτησε τὸ δικέφαλο τῆς Ὀρθοδοξίας, πὸν τοῦ παρέδωκαν λαμπροὶ Ἱεράρχες προκάτοχοί του, ἀκέραιο καὶ ἀμόλυπτο, περιμένοντας αὐτὴ τὴ στιγμή, πὸν ἦρεμος μᾶς εὐλογεῖ, νὰ παραδώσῃ τὴ σκηνίδα σὲ χεῖρια ἀγιασμένα, ὅπως καὶ τὰ δικὰ του, καὶ σὲ καρδιά, πὸν νὰ χαρίζῃ μυστοσιὰ σὴν Ἅγια Τράπεζα καὶ νὰ σπαριαράει γι' ἀγάπη Θεοῦ καὶ γιὰ σωτηρία ψυχῶν ἀθανάτων «ὡπὲρ ὧν Χριστὸς ἀπέθανε».

Ἡ ἡρεμία πὸν τὸν ἀκολουθοῦσε σ' ὅλην τὴν ζωὴν, σὰν ἀξιολήπεντος ἀρραβῶνας τῆς ἀγγελικῆς του πολιτείας, ζωγραφισμένη σὸ πρόσωπό του, γίνεται σήμερον βάλοσμο σὴν καρδιά μας καὶ μᾶς παρηγορεῖ, ἐποσχομένη πὸς ὁ Σεπιτὸς Ἱεράρχης, μετὰ τῶν ἀγγέλων συλλειτουργεῖ καὶ μετὰ τῶν Ἁγίων συναγάλλεται, εἰς γῆν πρᾶεων.

Ὁ τρόπος, πὸν τὸν κάλεσε σὴν ἀγκάλῃ Του ὁ Κύριος, εἶναι ἡ σφραγίδα τῆς ἀγιότητός του. Μὲ τὰ χεῖλη νωπὰ ἀπ' τ' Ἀγιοπότηρο, συγκοινωνὸς τοῦ Ποιμνίου του καὶ συμμέτοχος ζωῆς αἰωνίου, κρατώντας ὡς Φιλόσοργος Πατέρας τὴν ράβδο του σὸ χεῖρι, ἔφησε ὁρθίος, δοξάζοντας Θεὸ καὶ δεόμενος γιὰ τὸ Ποιμνίό του, τὴν ἐσχάτη Πνοή Του. Ἐχοντας δροσιμένο τὸ Πρόσωπό Του ἀπ' τὴ λεπτὴ αὔρα τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, τὴν ὁποία «ὡς συσσεισμὸν» μετέδωσε σὶς καρδιὰς τῶν πνευματικῶν του παιδιῶν, γέροντας σ' αὐτῶν τῶν παιδιῶν τὴν ἀγκαλιά, καὶ πιασμένος ἀπ' τὰ ἱερὰ Πειραχίλια τῶν Ἱερέων, πὸν χειροτόνησε, τοὺς ἄφησε τὴ διαθήκη του. «Ὁὐκ ἀπαρηγόσμεθά σε Φίλη Ὀρθοδοξία, οὐ φροσόμεθά σε παροσπαράδοτον σέβας, ἐν σοὶ ἐγεννήθημεν, ἐν σοὶ ζῶμεν, ἐν σοὶ κοιμηθησόμεθα, εἰ δὲ καὶ καιρὸς τὸ καλέσει, καὶ μυσιάκις ὑπὲρ σοῦ τεθνηξόμεθα».

Ἀείμνηστε Χρυσόστομε, Φίλε μου καρδιακὲ κα ἀγαπημένε, βλαστιάρι χαροῦδερνο τῆς Ζακωνθινῆς γῆς, τῆς μωροβόλου χώρας τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, πὸν τόσο ἐδλαβεῖσο σὴν ζωὴ σου, λυχνάρι ἀείφωτο τῆς Ἀργολικῆς Ἐκκλησίας, φάρε ἄσβεστο τῆς Ὀρθοδοξίας,

εὐδόκησε σήμερον ὁ Θεός, μέσα ἀπὸ τὴ δική μου σπαράσσουσα καρδιά, ν' ἀκούσεις τὸ ὕστατο «Χ α ἰ ρ ε» ἐκ μέρους τῆς Δ. Ἱεραῶς Συνόδου καὶ τῆς σεπιτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ εὐλογημένου λαοῦ τῆς Ἱεραρχίας σου, ὡς τοποτηρητῆς αὐτῆς.

Σ' ἀναζητοῦμε ἀνάμεσά μας, σὲ προσμένομε σὲ λειτουργικὴ κοινωνία, καὶ σ' ἀναμένομε γιὰ ἀναστάσιμο ἀσπασμό, καὶ Σὺ σήμερον μᾶς παρηγορεῖς, κηρύττοντας γαληνεμένος τὴν ὑποδοχή, πὸν μᾶς εἰτοιμάζεις κοντὰ σὸ κενὸ μνημεῖο τοῦ Σωτῆρος μας, ἔχοντας ὠραῖομένο τὸν τόπο μὲ τὶς θερμὲς προσευχῆς σου, γιὰ τὴ δοχὴ μας σὴν θεανθρωπίνην ἀγκαλιά.

Ἀλλὰ σιάσου. καὶ εὐλόγησέ μας, ἔπλωσε τὴν καρδιά σου πρὶν φύγεις γιὰ πάντα ἀπὸ κοντὰ μας, καὶ ἀγκάλιασε ὅσους σ' ἀγάπησαν καὶ ἀναστάσιμα δακρῶζον δίπλα σὴν σεπιτὴ σορὸ Σου, εὐλόγησε τὶς ἐκκλησιῆς σου, εἰρήνευσε τὰ παιδιὰ σου, καὶ πάνω ἀπ' ὅλα ἄσε τὴν πνοή σου, νὰ πνέει γιὰ πάντα πάνω ἀπ' τὰ ἰδρύματά σου, ἀπαλύνοντας τὸν πόνο ἐκείνων, πὸν τὰ χητρικὲς ὑπηρετῆς. Γίνε ἀγγελος, νὰ πετᾷς γιὰ πάντα πάνω ἀπ' τὴν Ἀργολικὴ γῆ, χαρίζοντας εἰρήνην, γίνε νεφέλη νὰ σκέπεις, ὡς ἄλλον Ἰσραήλ, τὸν λαόν Σου, ὀδηγώντας τον εἰς «πᾶν ἔργον ἀγαθὸν καὶ τῷ Θεῷ εὐάρεστον».

Ἀδελφὲ Χρυσόστομε ζεῖς

Καλὴν ἀντάμωση».

Ἐν συνεχείᾳ τὸν λόγον ἔλαβεν ὁ Ἀρχιεραμαματεύων τῆς Ἱ. Συνόδου, πανος. ἀρχιμ. κ. Ἰάκωβος Παπαθαναςίου - Γκίνης, εἰπὼν τὰ ἑξῆς:

Σεβασμιώτατε ἅγιε ἀντιπρόεδρε τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Σεβαστὴ τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
ἀγαπητοὶ ἀδελφοί,
περιούσιε λαὸ τοῦ Θεοῦ.

Βαρῆς οἱ καμπάνες τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀργολίδος ἀντηχοῦν τὸ ἀναπάντεχον ἀγγελμα, ὅτι ὁ Σεπιτὸς Ποιμενάρχης της ἔπεσε νεκρὸς καὶ ἄπνους. Καὶ τὸ γεγονός θὰ εἶχε κάθε δικαίωμα νὰ ἦταν θλιβερό καὶ ἀπελπιστικό ἐὰν δὲν εἶχαμε τὴν διαβεβαίωση τῶν Γραφῶν καὶ τὴν καθολικὴν πίστιν τῆς Ἐκκλησίας μας ὅτι «ἀναστήσονται οἱ νεκροὶ καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς μνημείοις». Τὸ γεγονός τοῦ θανάτου ἐνὸς πιστοῦ μέσα σὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας παίρνει ἄλλες διαστάσεις καὶ διαφορετικὲς προσοπτικὲς. Ποιὸς μπορεῖ νὰ μιλήσῃ γιὰ ἀπελπισία, διὰ καὶ ὁ νεκρὸς ἀκόμα μέσα σὸ χῶρο τῆς Ἐκκλησίας, πὸν εἶναι ὁ προθάλαμος τῆς Αἰωνιότητος, ἀποπνέει τὸ ἄρωμα τῆς αἰσιοδοξίας καὶ τῆς ἐλπίδος; Τὸ ἄψυχο καὶ ἀκίνητο σκῆνωμα τοῦ Ἱεράρχου μας, καὶ νεκρὸν ἀκόμα, δμιλεῖ καὶ ἀφήνει νὰ περάσῃ σὲ μᾶς τοὺς ζῶντας καὶ περιλειπούμενους, τὸ ἐσχατολογικὸ μῆνυμα τῆς ἐκ νε-

κρῶν ἀναστάσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς αἰωνιότητος. Ἐπειτα ἀπὸ λίγο στὰ μάτια τὰ κοσμικὰ θάπτεται καὶ παραδίδεται στὰ σπλάγγα τῆς γῆς ὁ Ἀργολίδος Χρυσόστομος, στὰ μάτια ὅμως τῆς Ἐκκλησίας, σήμερον γίνεται μιά καταπληκτικὴ ομορφιά: «σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ· σπείρεται ἐν ἀτιμῇ, ἐγείρεται ἐν δόξῃ· σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυνάμει· σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται σῶμα πνευματικόν» (Α΄ Κορ. 15, 42-44).

Ὁ προκείμενος νεκρὸς κάμει σήμερον τὴν πῶδ ἀνώδυνη καὶ ἀκούραστη πορεία του· ἐγκαταλείπει τὸ ἐνθάδε πορευόμενος πρὸς τὸ ἐπέκεινα, «ἵνα ἀναπαύσῃται ἐκ τῶν κόπων αὐτοῦ» (Ἀποκ. 14, 13), διότι πολυμοχθὴ καὶ πολυκύματη ἦταν ἡ ζωὴ του, γεμάτη ἀπὸ μέριμνα καὶ ἀγῶνα, γιὰ τὴν τελεσφόρηση τῆς ἀνατεθείσης εἰς αὐτὸν διακονίας.

Ὁ Μητροπολίτης Ἀργολίδος Χρυσόστομος, κατὰ κόσμον Νικόλαος Δεληγιαννόπουλος, ἐγεννήθη εἰς Ζάκυνθον τὸ 1916 ἀπὸ τὸν Ἰωάννην καὶ τὴν Ἀδμαντίνην. Ἀπὸ τῆς παιδικῆς του ἡλικίας τίθεται σὴν ὑπόθεσιν τῆς Ἐκκλησίας παρὰ τοὺς πόδας ἐκλεκτῶν Ἱερομονάχων τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Διονυσίου Ζακύνθου, πρᾶγμα πὸν τοῦ ἐξεσηφόλησε μιά καλὴ καὶ ἐγγυημένη μαθητεία.

Τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐδιδάχθη ἐκεῖ σὴν πατρίδα του, ἐνῶ τὸ 1939 ἔλαβε τὸ δίπλωμα τῆς Θεολογίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν. Τὸ 1938 ἐκάθη Μοναχὸς καὶ ἐν συνεχείᾳ Διάκονος, διορισθεὶς ταυτοχρόνως Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ζακύνθου καὶ μετέπειτα τῆς Ἱ. Μ. Τριφυλίας.

Τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1940, ὡς ἐκ τῆς προβλεπομένης γενικῆς ἐπιστρατεύσεως, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου ἐχειροτονήθη Πρεσβύτερος καὶ Ἀρχιμανδρίτης.

Ὅταν μετ' ὀλίγους μῆνες ἐξερράγη ὁ πόλεμος τοῦ '40, ὁ Χρυσόστομος Δεληγιαννόπουλος καλεῖται νὰ καταθέσῃ τὰ τάλαντα, πὸν τοῦ ἐνεπιστεύθη ὁ Θεός, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Πατρίδος, καὶ ἐδρίσκειται ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες εἰς τὴν πρῶτην γραμμὴν τοῦ πυχῶς, συγκαταλεγμένου κατὰ τὸν ἐνδοξὸν στρατὸ τῆς χώρας μας, συμμεριζόμενος τὸ χιόνι, τὴν πεῖνα καὶ τὸν κίνδυνον καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ σκληροῦ ἐκεῖνου πολέμου.

Ἀπαθανατίζων ὁ ἴδιος σὶδ προσωπικὸ του ἡμερολόγιον τὶς ἡρωϊκῆς ἐκεῖνες στιγμῆς, γράφει:

«Μετὰ ἀπὸ τρεῖς ὥρες πορεία φθάνω σὶδ Τάγμα. Κατὰ τὶς 6 τὸ ἀπόγευμα ὁμίλησα εἰς τοὺς ἄνδρες. Τί ἐνθουσιασμός, Θεέ μου! Μοῦ ἐδήλωσαν ὅτι θέλουν νὰ ἐξομολογηθοῦν ὅλοι· ἐξομολόγησις 200 ἀνδρῶν! Πότε; πῶς; πού;

Ἄγριο θὰ κοινωνήσουν ὅλοι. Μὲ τέτοιο κρῶ καὶ τέτοιο καιρὸ, πὸν δρᾷει συνεχῶς, πῶς νὰ γίνῃ λειτουργία μέσα σὶδ ἀντίσκηνον;

Ἔτσι, γοιαισιδὸς σὶδ ἀντίσκηνον ἐλειτούργησα, ἐπάνω σὶς 2 βαλίτσες μου... ἐνῶ οἱ φαντάροι μας ὑπὸ συνεχῆ βροχῇ ἀπ' ἔξω, περιμέναν νὰ κοινωνήσουν... Τί συγκινητικὸ θέαμα! Μέσα σὶ' ἄγρια βουνὰ καὶ ὑπὸ βροχῇ, νὰ ἔρχονται οἱ στρατιῶται μας νὰ ἐνώνον-

ται διὰ τῆς Θ. Κοινωνίας μετὰ τοῦ Σωτῆρος των. Νὰ γιατί νικάμε!!!

Ἡ λειτουργία ὅμως αὐτὴ εἶχε τὴ θαυμαστὴ παρουσία τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Δηλαδή δύο φορές, κατὰ τὸ διάστημα τῆς λειτουργίας, ὀπίδες πυροβολικοῦ ἔγλειψαν τὴ σκηνή, ἐβυθίστηκαν σὶδ χῶμα, χωρὶς νὰ ἐκτραγοῦν. Ἐὰν ἔσκαζαν θὰ σκοτωνόμαστε ὅλοι!...

Κατόπιν καὶ ὑπὸ ραγδαίαν βροχῇ ἀνεχώρησα... σὶδ δρόμο ἀδύνατος ἢ διάβασις ἐνὸς ποταμοῦ· ἔπεσα. Ὁ ψάλτης μου ἔκανε χροῆ πορθμείου, δηλαδή με πήρε σὶδς ὤμους καὶ με μετέφερε ἀπὸ τοῦ ἐνὸς ἄκρου τοῦ ποταμοῦ εἰς τὸ ἄλλο... Τὸν κόπο αὐτῆς τῆς ἡμέρας ἄς ἐνθυμοῦμαι ὅσο ζῶ.

Τὸ κρῶ ἦταν τόσο τσουχτερό, πὸν μᾶς χτυποῦσε σὶδ νύχια τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδιῶν· τόσο κρῶ, πὸν σὸν ἄνθρωπος ἐλύγισα καὶ πρὸς στιγμὴν εἶπα: Θεέ μου, πάρε με, δὲν ἀντέχω... Τὸ ἄλλο βράδν φθάσαμε σὲ ἄλλον καταυλισμὸ τῆ νύχια. Κοιμήθηκα σ' ἓνα ἀντίσκηνον βάζοντις ἐπάνω σὶδ χιόνια τὸ ὑπόσαγμα τοῦ ἀλόγου μου γιὰ σκέπασμα καὶ κουβέρτα. Ἦταν λοιπὸν τέτοια ἡ κόπωση, ὥστε νὰ ξυπνήσω πρῶι-πρῶι μετὰ τὸ ἓνα μου χέρι βυθισμένο μέσα σὶδ χιόνι, χωρὶς νὰ καταλάβω πῶς τὸ κίνησα ἔξω ἀπὸ τὸ ἀντίσκηνον».

Ἐκεῖ εἰς τὸ μέτωπο ὁ π. Χρυσόστομος αὐτοπροσφύεται, ἐξομολογεῖ τὰ στρατευμένα καὶ μαχόμενα Ἑλληνοπούλα, λειτουργεῖ, κηρύττει, ἐνθαρρύνει, παρηγορεῖ. Ἄν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ ἐὰν ἐκαστὸ μετὰ τοῦ θεοῦ Παύλου: «Ἐν κόποις περισσοτέρως... ἐν θανάτοις πολλάκις, ἐν ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύνοις ποταμῶν, κινδύνοις ἐν πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ... ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν λιμῶ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύχει καὶ γυμνότητι» (Πράξ. 11, 23-28).

Μετὰ τὴν κατάρρευσι τοῦ μετώπου ὁ ἀείμνηστος προσλαμβάνεται ὑπὸ τοῦ πνευματικοῦ Πατρός του Μητροπολίτου Ἀργολίδος Ἰωάννου καὶ μετέπειτα ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου Χρυσόστομου Ταβλαδοράκη ὡς Ἱεροκήρυξ τῆς Ἱ. Μ. Ἀργολίδος. Τὸ 1960 διορίζεται Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Συνόδου μέχρι τὸ 1965, ὅτε καὶ ἐχειροτονήθη Μητροπολίτης Ἀργολίδος.

Ἀπὸ τῆς ἐπάλξεως αὐτῆς ὁ ἀείμνηστος ἀναλύεται σὲ μιά οὐσιαστικὴ προσφορά· νὰ δώσῃ σὶδ λαὸ τοῦ Θεοῦ τὸ λυτρωτικὸ μῆνυμα, τὸν Ἀγιασμὸ.

Ἐγινε ὁ νυμφαγωγὸς πολλῶν ψυχῶν εἰς Χριστόν. Πλήθος κόσμον πέρασε ἀπὸ τὸ πειραχῆλι του, πολλοὶ τῶν ὁποίων ἐνεδύθησαν τὸν Μοναχικὸν τριβῶνα καὶ τὴν Ἱερωσύνη. Ρέπων πρὸς τὸ μοναχικὸν ἰδεῶδες, ἴδρυνε μοναστικῆς ἀδελφότητες, τὶς δὲ ὑφιστάμενες ὁρθῶς ἐπηδαλιούχησε. (Ἐπίπος γενόμενος τῶν πιστῶν ἐν πᾶσι).

Ὁ ἀρετὸς καὶ ἡ ποιότης τῶν φιλανθρωπικῶν καὶ πνευματικῶν ἰδρυμάτων τῆς Ἱερᾶς αὐτῆς Μητροπόλεως μαρτυροῦν τὸ φιλάνθρωπον καὶ φιλάδελφον τοῦ Δεσπότη.

Στὴ ζωὴ του ἐφρόντισε νὰ συνδυάσῃ τὴν πρᾶξι

καὶ τὸν λόγο. Μεταποιοῦσε τὴν προᾶξι σὲ λόγο καὶ τὸν λόγο σὲ προᾶξι. Συνδυασμὸς ποὺ ὀδηγεῖ στὴν δλοκλήρωσι, ποὺ μορφοποιεῖ στὰ πρόσωπα τῶν ἀνθρώπων τὶς εἰκόνας τῶν ἁγίων, ποὺ γεννᾷ τὶς πατερικὲς φησι-γνωμῆς, ποὺ οἰκοδομεῖ τὴν Ἐκκλησία.

Ἔδωσε τὸ γνήσιο βίωμα του σὰν μαρτυρία ἀληθείας καὶ σὰν δεῖγμα δλοκληρωμένης προσωπικότητος. Ἦταν «ἐπιστολὴ Χριστοῦ γνωσκομένη καὶ ἀγνωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων» (Β' Κορ. γ' 2,3), ποὺ μπορούσαμε ἀνετα νὰ τὴν διαβάσωμε.

Ἀπὸ τὰ κηρύγματά του, ποὺ ἦταν ἕνας διάλογος αἰσθημάτων καὶ βιωμάτων, περνοῦσε πρὸς τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ τὸ μήνυμα τῆς λυτρώσεως, διὰ νὰ τὸν καταστήσῃ «καινὴν κτίσιν» καὶ «θείας φύσεως κοινωνόν».

Τὸ μονοπάτι ποὺ ὀδηγεῖ στὴ σχολὴ τῆς διπλωματίας ἦταν ἀγνωστο ὁ αὐτὸν οἱ ἐλιγμοὶ καὶ οἱ περιστροφές, οἱ ὀπισθοχωρήσεις καὶ οἱ παλινδρομήσεις δὲν ἔγιναν ποτὲ κτήμα του. Ἐνα δρόμο ἐγνώριζε: τὴν λεωφόρο τῆς εὐκρινείας καὶ τῆς γνησιότητος, ποὺ μερικὲς φορὲς παρεξηγεῖτο γι' αὐτὸ τὸν ἀκούγαμε ποὺ συνήθιζε νὰ λέη: «Νὰ μὲ συγχωρήσῃς ἀδελφέ μου, δὲν μπορῶ νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ μοῦ ζητᾷς, ἔχω ὑποσχεθῆ».

Σὰν ἔμπρακτη προβολὴ τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ἀφοσιώσεως διδάσκει καὶ σὰν πιστὸς μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, ποδηγετεῖ τὶς σκέψεις καὶ τὶς συνειδήσεις τοῦ ποιμνίου του.

Ἡ καρδιά του ἀνοικτὴ, γέμιζε μὲ τὴ θεία παρουσία. Τὸ μάτι του καθαρὸ καὶ πρόθυμο γιὰ θεῖες ἐνοράσεις. Ὁ λόγος του ἀνόθεντος σχηματικοῦσε σὲ προσευχὴ τὸ ἐσώτερο βίωμα. Ὅλα μέσα του καὶ γύρω του εἶχαν τὴ δομὴ καὶ τὴ μορφὴ τῆς γνησιότητος. Καμμιὰ παραποίηση καὶ καμμιὰ παραφρονία δὲν τὸν μετακίνοῦσε πρὸς τὴν ἀπάτη τοῦ διαβόλου.

Ἦταν ἕνας ἀληθινὸς ἄνθρωπος, προστὰ σὶν ἀληθινὸ Θεό. Ἀποδεσμευμένος καὶ ἀληθινὰ ἐλεύθερος. Δὲν τὸν αἰχμαλώτιζε ἡ ὕλη. Δὲν τὸν ἀλλοτριῶνε ὁ πόθος τῆς ἰδιοκτησίας. Ἡ ψυχὴ του σὰν μέταλλο καθαρὸ καὶ ἀνόθεντο ἔδινε κρυστάλλινο ἦχο. Τὸ πρόσωπό του σὰν παράθυρο ἀνοικτὸ φανέρωνε τὸ θαυτὸ βίωμα. Σὰν σύνολο προσωπικότητα, σὰν ἄνθρωπος, ἦταν τὸ δοχεῖο ποὺ μπορούσε νὰ χωρῆσῃ τὸ Θεό. Ἦταν καμπάνα, ποὺ εἶχε τὴ δύναμη νὰ σημάνῃ τὸ μήνυμα τῆς θείας παρουσίας.

Ἀκούσατε ἐν ὀλίγοις τὸ ἔργο τοῦ Ἀρχιερέως καὶ ἐθανυμάσατε! Αὐτὸ ὅμως σᾶς διαβεβαίωμε ὅτι εἶναι τὸ ἐλάχιστο ποὺ μπορεῖ νὰ ἰδῆ ἢ νὰ ἀκούσῃ κανεὶς, προστὰ σὶν πελώριο ἔργο ποὺ μόνον τὸ μάτι τοῦ Θεοῦ μπορεῖ νὰ ἐπισκοπήσῃ.

Αὐτὸ τὸ θαυμάσιο ἔργο εἶναι μυστικὸ καὶ τελεῖται κρυφίως, μέσα σὶν κελλὶ τοῦ κάθε Δεσπότη. Ἀλήθεια, ποιὸς εἶδε τὰ δάκρυά του τὰ καρτὰ ὡπὲρ τῶν ἰδίων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων; Ποιὸς ἤκουσε τὶς θερμὲς ἱκεσίες του, τοὺς ἀλάλητους στεναγμούς του καὶ τὶς δλονύκτιες προσευχὲς του.

Ποιὸς ἐδοκίμασε τὶς ἀγρυπνίες του γιὰ τὴ σω-

στὴ ποδηγεσία τοῦ ἐμπιστευθέντος παρὰ Κυρίου ποιμνίου του «εἰς ὁδοὺς εὐθείας καὶ νομὰς χαρισμάτων»; Ποιὸς μπορεῖ νὰ περιγράψῃ τὶς ἐσωτερικὲς ἀλλοιώσεις καὶ τὶς μυστικὲς ἐνοράσεις ἐνὸς Δεσπότη ἀφιερωμένου σὶν Θεό;

Εἶναι ἀλήθεια πὼς, ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ κατορθώσῃ ὁ ἐκκλησιαστικὸς ἄνδρας ὀρθιος καὶ παλαίων, τοῦτο μπορεῖ νὰ ἐπιτύχῃ γονατιστὸς καὶ προσευχόμενος.

Ποιὸς ἀπὸ τοὺς κοινὸς θνητοὺς ἐγεύθη σὲ ἔκταση καὶ σὲ βάθος τὴν πικρία ποὺ γενεῖται ἕνας Δεσπότης; Ὁ κόσμος ἀρχικῶς σηκώνει τὸν Ἐπίσκοπο καὶ τὸν ἀνεβάζει ψηλὰ στὴν κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ «ὡς πόλιν ἐπάνω ὄρους κειμένη». Ὁχι γιὰ νὰ τὸν θανατώσῃ ἢ νὰ τὸν χειροκροτήσῃ, ἀλλὰ γιὰ νὰ στοχεύει ἐπάνω του τὰ πυρὰ του. Ὡς τόσο αὐτὸς μένει «ἀκλόνητος καὶ ἀμετακίνητος καὶ ἐδραῖος». Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ζήσῃ ἔτσι, ἐὰν δὲν τρέφεται ἀπὸ τὸν οὐρανό. Ὁ Δεσπότης εἶναι ἕνας ἥρωας.

Σήμερα ὅσοι ἀγιάσθηκαν ἀπὸ τὴν Ἀρχιερωσύνη του, ὅσοι ἐδέχθησαν τὴν εὐεργεσία του, ὅσοι ἐφωτίσθηκαν ἀπὸ τὴ διδασχὴ του, ὅσοι τὸν ἐπέκραναν καὶ ἐσιανοχώρησαν, ἄς πέσουν σὶν πόδια τοῦ Δεσπότη τους γιὰ νὰ πάρουν τὴν ὑστερη συγγνώμη, τὴν ὑστερη εὐλογία.

Ἄγιοι Πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Ἡ παλαιὰ φρουρὰ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἐκκλησίας λίγο-λίγο φεύγει καὶ ἡ Ἰστορία λαμπρύνεται σὲ μᾶς τὴν νεώτερη γενιὰ μένει ἡ ἀπορία ποὺ μεταποιεῖται σὲ μελαγχολικὸ στοχασμό: ἐμεῖς τί ἄθλους θὰ παρουσιάσομε σὶν Θεό καὶ στὴν Ἰστορία;

Μακάριε Δεσπότη, σήμερα γίνεσαι μιὰ πολυτιμὴ κατὰθεση τῆς Ἐκκλησίας στὴν Τράπεζα τοῦ Οὐρανοῦ.

Καὶ καθὼς ἐφόρεσες τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, τῶρα φορεῖς τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανοῦ, λειτουργὸς σὶν οὐράνιο θυσιαστήριο, τῶν Ἁγίων συλλειτουργός.

Νὰ εἶσαι βέβαιος, καθὼς ἡμεῖς, ὅτι ἀτίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου Αὐτοῦ.

Ἐπικηδεῖους λόγους ἐξεφώνησαν ἐπίσης ὁ πρωτοπρ. π. Εὐάγγελος Στασινοπούλος, ἐκ μέρους τοῦ ἱεροῦ Κλήρου τῆς Μητροπόλεως Ἀργολίδος, ὁ πανοσ. ἀρχιμ. κ. Ἀλέξιος Ἐένος ἐκ μέρους τῶν Ζακυνθίων, συμπατριωτῶν τοῦ κοιμηθέντος, ὁ Νομάρχης Ἀργολίδος, οἱ Δήμαρχοι Ναυπλίου καὶ Ἀργούς, ὁ πρόεδρος τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου καὶ ἄλλοι.

Ἡ σορὸς τοῦ ἐκλιπόντος ἐνεταφιάσθη —κατ' ἐπιθυμίαν του— εἰς τὴν Ἱ. Μοσχὴν τοῦ Ὁσίου Θεοδοσίου τοῦ Νέου, ἐνθα ὠδηγήθη ἐν ἐπισήμῳ πομπῇ. Αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ ὕλασ τοῦ κωμοπόλεως καὶ χωρίων ἔνθεν διήλθεν ἡ ἐξόδιος πομπὴ ἦσαν συγκινητικαί. Μὲ λαμπάδας καὶ κείοντες θυμιάμα οἱ χριστιανοὶ προσέπεμψαν εἰς τὴν τελευταίαν ἐπὶ γῆς κατοικίαν τὸν σεβαστὸν καὶ ἡγαπημένον πνευματικὸν των πατέρα.

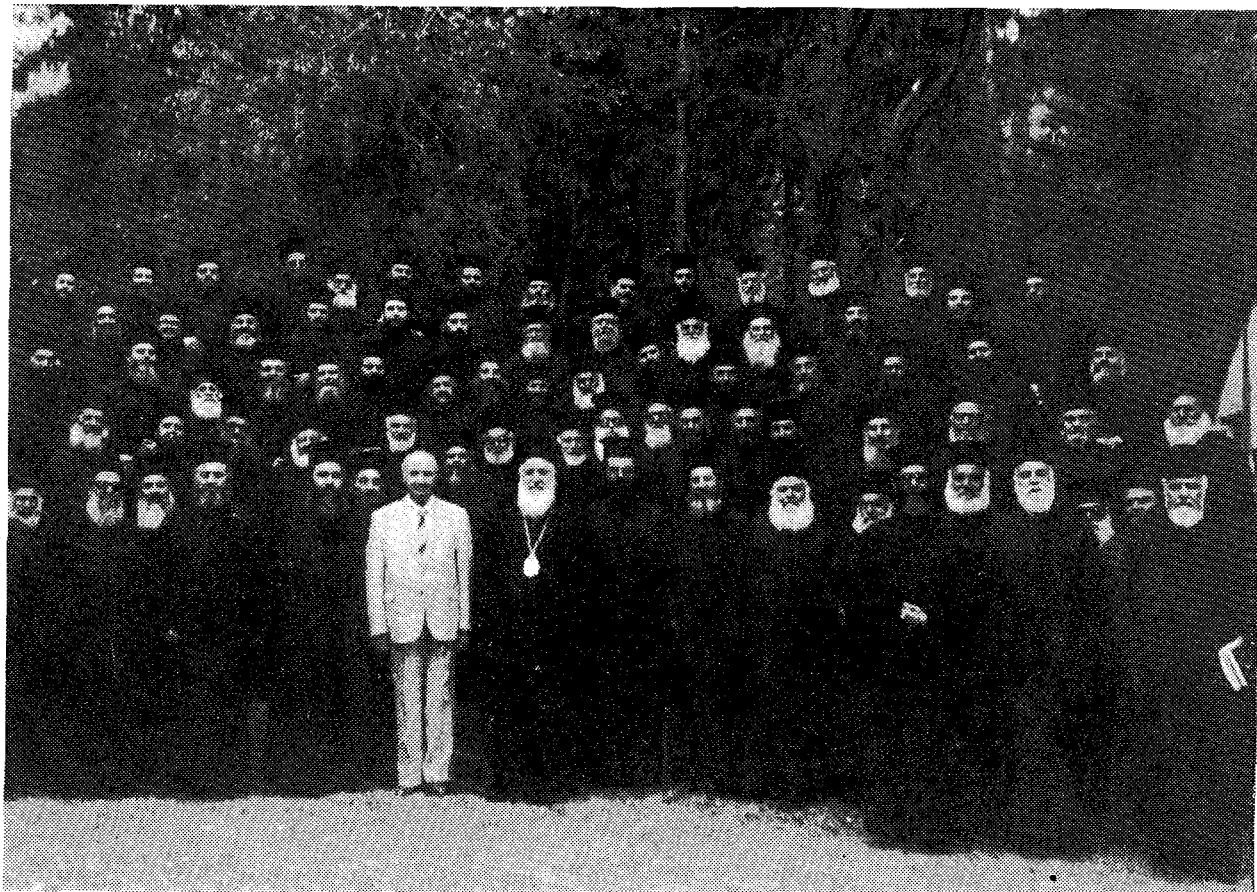
Ε. Π. Α.

ΤΟ Β' ΙΕΡΑΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Στις 4, 5 και 6 Ιουνίου 1985 πραγματοποιήθηκε τὸ Β' Ιερατικό Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου. Τὸ Συνέδριο, στὸ ὁποῖο συμμετέσχον οἱ πλείστοι τῶν κληρικῶν αὐτῆς, ἔγινε στὸν ὠραῖο κατασκηνωτικὸ χῶρο τοῦ Ἁγίου Νικολάου Στέγης Κακοπετριάς. Τὸ θέμα τοῦ Συνεδρίου ἦταν: «Διάλογος καὶ τρόποι προσεγγίσεως τοῦ ἱερέως μετὰ τὸ ποιμνιό του». Κύριος ὁμιλητὴς ἦταν ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου.

Στὴν ἑναρξὶ τοῦ Συνεδρίου, πού ἔγινε τὸ ἀπόγευμα τῆς Τρίτης, 4ης Ἰουνίου, παρέστη ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου κ. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος σὲ εὐσύνοπτη εἰσαγωγικῆ ὁμιλία του, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Καθηγητὴ κ. Εὐάγγ. Θεοδώρου γιὰ τὴν πρόθυμη ἀνταπόκρισί του σὲ πρόσ-

κλησι νὰ ἔλθῃ στὴν Κύπρο καὶ νὰ προσφέρῃ τὴν οὐσιαστικὴ συμβολή του στὴν ἐπιτυχία τοῦ Συνεδρίου, ἐξέφρασε τὸν ἐπαινό του στοὺς κληρικούς, πού μετὰ ζῆλο προσῆλθαν στὸ συνέδριο καὶ κάλεσε τὸν καθένα ἐξ αὐτῶν μετὰ αὐτοστοχασμὸ νὰ ἔλθῃ σὲ ἐσωτερικὸ διάλογο πρῶτα μετὰ τὸν ἑαυτό του, γιὰ νὰ ὀδηγηθῆ στὴ συνέχεια διὰ τῆς προσωπικῆς ἐνδοσκοπήσεως σὲ διάλογο μετὰ τὸν Θεό. Ὅπως χαρακτηριστικὰ προσέθεσεν ὁ Μακαριώτατος Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, «ὁ κληρικὸς, πού διαλέγεται μετὰ τὸν ἑαυτόν του καὶ τὸν Θεό, εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴ προσεγγίσῃ τὸν συνάνθρωπό του καὶ νὰ μὴ διαλεχθῆ μαζί του. Καὶ ἀκριβῶς στὸν σημερινὸ λαδύρινθο τῆς πνευματικῆς συγχύσεως προβάλλει ἐπιτακτικὸ τὸ καθήκον τῆς Ἐκκλησίας γιὰ διάλογο. Κάθε κληρικὸς καλεῖται νὰ ἀνεύρῃ διὰ τοῦ διαλόγου μέσα στὸν ἄνθρωπο τὸν θεῖο σπινθῆρα καὶ νὰ τὸν ἐνδυναμώσῃ, ὥστε νὰ μπορέσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ στρα-

Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος καὶ ὁ Καθηγητὴς κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου μετὰ τοὺς κληρικούς, πού πῆραν μέρος στὸ Β' Ιερατικό Συνέδριο τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου.

φή πρὸς τὸν Θεὸ καὶ νὰ πραγματοποιῶσιν τὸν προορισμὸ του».

Μετὰ τὴν εἰσαγωγικὴ ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου, ὁ κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, πρὶν εἰσελθεῖν εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεματός του, εἶπεν εἰσαγωγικῶς τὰ ἑξῆς:

«Πρῶτα - πρῶτα θέλω νὰ ἐκφράσω τὶς θερμὰς εὐχαριστίας μου πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Κύπρου κ. Χρυσόστομο γιὰ τὴν τιμὴν ποὺ μοῦ ἔκαμε, νὰ μὲ καλέσῃ νὰ κάμω δύο εἰσηγήσεις στὸ πολυπληθὲς Ἱερατικὸ Συνέδριό σας καὶ ἔτσι μὲ τὴ συζήτησιν, ἢ ὁποῖα θὰ ἐπακολουθήσῃ σὲ κάθε εἰσηγήσει, νὰ ἔχω τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἔλθω σὲ προσωπικὴ ἐπαφή μὲ τὸ ἐκλεκτὸ δυναμικὸ τοῦ σεβασμίου Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς τῆς ὡραίας, ἡρωϊκῆς καὶ μαρτυρικῆς Κύπρου, ὁ ὁποῖος τόσο συντελεῖ εἰς τὴν παραμυθίαν, τόνωσιν καὶ καθοδήγησιν τοῦ σκληρὰ δοκιμασθέντος κατὰ τὸ πρόσφατο παρελθὸν εὐγενοῦς καὶ γενναίου λαοῦ τῆς.

Δεύτερον θέλω νὰ ἐκφράσω τὴ συγκίνησίν μου γιὰ τὴν εὐκαιρίαν, ποὺ μοῦ δόθηκε νὰ ἔλθω μὲ τὴ σύζυγόν μου γιὰ δευτέρην φορά εἰς τὴν ὡραία αὐτὴ μεγαλόνησο, ὅπου σὲ κάθε γωνίαν τῆς φτερουγίζουσιν οἱ ἱερὲς σκιᾶς τῶν ἡρωϊκῶν ἐθνομαρτύρων τῆς καὶ τῶν ἐξ Ἑλλάδος πεσόντων καὶ ἀνάμεσα σ' αὐτὰς ἡ ἱερὴ σκιά τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου Ἐθνάρχου Κύπρου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου, τὸν ὁποῖο εὐτύχησα νὰ ἔχω συμφοιτητὴ μου εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἡμᾶς στὸ ἴδιο ἀκαδημαϊκὸ ἔτος καὶ καθόμασταν στὰ ἴδια θρανία...

Ἡ λύπη μου ἀπ' τὴν ἔλλειψιν τῆς παρουσίας του, ἢ ὁποῖα παρουσία τόσο μὲ εἶχε συγκινήσει, ὅταν εἶχαμε ἔλθει γιὰ πρώτη φορά εἰς τὴν Κύπρον πρὶν ἀπ' τὴν ἐπιδρομὴν τοῦ Ἀττίλα ὡς προσκεκλημένοι του, γιὰ νὰ συμμετάσχωμ ἐπὶ συνέδριον τῆς Ἐνώσεως Θεολόγων Κύπρου, ἢ λύπη μου —λέγω— αὐτὴ ἐξουδετερώνεται σήμερον ἀπ' τὸ γεγονὸς, ὅτι ἄξιός ἐστὶν ἀποδοχῆς τοῦ ἐνδοξοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Θρόνου εἴσθε Ἐσεῖς, Μακαριώτατε, ποὺ ὅταν μὲν ἐκείνος ζοῦσε ἤσαστε ὁ κυριώτερος ἀπ' τοὺς πιστοὺς καὶ ἀφοσιωμένους ἐκκλησιαστικοὺς συνεργάτες του, τώρα δὲ μὲ σύνεσι καὶ ἀποφασιστικότητάν ἀπ' ἐνὸς ἀκολουθεῖτε ἐπὶ ἐθναρχικὰ ἔργα τοῦ ἀειμνήστου προκατόχου σας καὶ ἀγωνίζεσθε σθεναρῶς γιὰ τὴν προβολὴν καὶ ἀναγνώρισιν τῶν τόσο βαναύσως καὶ κυνικῶς καταπατηθέντων δικαίων τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Κύπρου καὶ ἀπ' ἐτέρου ὡς ἀληθινὸς Ποιμενάρχης μὲ φωτισμένον καὶ συγχρονισμένον τρόπον μεριμνᾶτε τόσο γιὰ τὴν διατήρησιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ἀναγκαίας ἐνόττητος τῶν Ἑλλήνων τῆς Κύπρου, ὅσον καὶ γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ πνευματικὴν τόνωσιν καὶ προκοπὴν τοῦ Χριστεπωνύμου ποιμνίου, ποὺ Σὰς ἔχει ἐμπιστευθῆ ὁ Θεός. Ἡ μέριμνα γιὰ τὸ ἐκλεκτὸν ποίμνιόν σας ἀποδεικνύεται περιτράνωσ καὶ ἀπὸ τὴν παρούσα Ἱερατικὴ Σύναξιν, ἢ ὁποῖα συγκλήθη ἀπ' τὴν Μακαριότητάν σας καὶ ἢ ὁποῖα σὲ τελευταία ἀνάλυσιν ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπισήμανσιν μερικῶν πτυχῶν τῆς δεοντολογίας καὶ μεθοδολογίας τοῦ ἔργου τῆς πνευματικῆς οἰκοδομῆς τοῦ ποιμνίου σας αὐτοῦ. Εἶμαι ὑπερήφανος, ποὺ ἐπὶ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν ὑπῆρξατε ἀκροατὴς μου, τὴν ἐποχὴν ποὺ δίδασκα ὡς Ὑφηγητῆς. Εὐχομαι δλόψυχα

νὰ βοηθήσῃ ὁ Θεὸς νὰ καρποφορήσουσιν οἱ ἀξιεπαγεῖς καὶ θεάρεστες εὐγενεῖς προσπάθειές σας σὲ ὅλους τοὺς τομείους τῆς δραστηριότητός σας. Καὶ μετὰ τὰ εἰσαγωγικὰ αὐτά, τὰ ὁποῖα ἔνοιωσα ἐσωτερικὴν ἀνάγκην νὰ προτάξω, εἰσερχομαι εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ θεματός μου...».

Ἡ πρώτη εἰσηγήσει τοῦ κ. Εὐάγγ. Θεοδώρου, ποὺ ἔγινε τὸ ἀπόγευμα τῆς 4ης Ἰουνίου, ὑπῆρξε περισσότερον θεωρητικὴ καὶ ἐτόνισε τὴν ἀναγκαιότητα, τὴν ὕψην καὶ τὴν ἐπιμέλειαν πτυχῶν τοῦ διαλόγου τοῦ ἱερέως μὲ τὸ ποίμνιόν του. Ἡ δευτέρη εἰσηγήσει, ποὺ ἔγινε τὸ πρωὶ τῆς 5ης Ἰουνίου, εἶχε περισσότερον πρακτικὸν χαρακτήρα, ὑπέδειξε τρόπους, μὲ τοὺς ὁποῖους ἡμπορεῖ νὰ προσεγγίσῃ ὁ ἱερεὺς τὴν διάφορον τάξιν τοῦ ποιμνίου του. Καὶ οἱ δύο εἰσηγήσεις ἔγιναν ἀφορμὴν ζωντανῆς καὶ ἐποικοδομητικῆς συζητήσεως.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης, 5ης Ἰουνίου, ὁ πανοσ. ἀρχιμανδρίτης κ. Γεώργιος Παπαχρυσόστομος ἀνέλυσε τοὺς συνέδρους τὴν πρὸς Φιλήμονα ἐπιστολὴν τοῦ Ἀπ. Παύλου καὶ ὑπογράμμισε τὰ ποιμαντικὰ στοιχεῖα τῆς ὅλης ἐπιστολῆς, ποὺ ταυτόχρονα διακρίνουσ τὸ ποιμαντικὸν ἔργο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καὶ ἀποτελοῦσ πρότυπα τῶν κληρικῶν.

Ἀλλὰ οἱ συνέδροι δὲν ἀσχολήθησαν μόνον μὲ θέματα προσανατολισμοῦ. Τὸ πρωὶ τῆς 6ης Ἰουνίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χρυσόστομος μέσα σὲ οἰκογενειακὴ ἀτμόσφαιρα συζήτησε μὲ τοὺς κληρικοὺς τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου τόσο τὸ κύριον θέμα τοῦ Συνεδρίου, ὅσον καὶ τὰ προβλήματα, ποὺ τοὺς ἀπασχολοῦσ. Ὁ Μακαριώτατος μὲ ἀπλότητα καὶ μὲ πατρικὸν ἐνδιαφέρον, ἀγάπην καὶ στοργὴν ἐνεθάρρυνε τοὺς συνέδρους νὰ ἐκθέσουσ τὰ προβλήματά τους, δέχθηκε ἐρωτήσεις, ἔδωκε ἀπαντήσεις καὶ ἐξηγήσεις. Εἰδικώτερα γιὰ τὰ οἰκονομικὰ προβλήματα, ποὺ ἐθίγησαν κατὰ τὴν συζήτησιν, μετὰ εἰσηγήσει καὶ πρότασιν τοῦ Μακαριωτάτου, ὁρίσθη ἐπιτροπὴ ἐπιτροπὴ κληρικῶν, ἢ ὁποῖα σὲ συνεργασία μὲ τὸν θά μελετήσῃ τὸ ζήτημα τῆς καλύτερας οἰκονομικῆς ἐξασφαλίσεως τῶν Κυπρίων κληρικῶν.

Τὸ μεσημέρι τῆς ἰδίας ἡμέρας ὁ Μακαριώτατος, ὁ κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου καὶ ἢ σύζυγός του παρεκάθησαν ἐπὶ τραπέζιν καὶ συνέφαγον μὲ ὅλους τοὺς κληρικοὺς, ποὺ πῆραν μέρος ἐπὶ Συνέδριον. Μετὰ τὸ τέλος τοῦ γεύματος διανεμήθησαν τοὺς συνέδρους ἐποικοδομητικὰ βιβλία.

Οἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἔληξαν τὸ ἀπόγευμα τῆς 6ης Ἰουνίου. Στὰ πρόσωπα ὅλων τῶν παρόντων κληρικῶν ἦταν ἐκδηλῆ ἢ ἱκανοποίησις γιὰ τὴν σημαντικὴν προσφορὰν τοῦ Συνεδρίου σ' αὐτοὺς καὶ γιὰ τὴν πνευματικὴν ἐνίσχυσιν, ποὺ πῆραν ἀπ' αὐτὸ μὲ τὴν συζήτησιν, μὲ τὴν συμβῆσιν σὲ ὡραϊώτατον φυσικὸν περιβάλλον καὶ μὲ τὴν κοινὴν λειτουργικὴν ζωὴν.

Ἡ ἰδιαίτη φροντίδα καὶ ὁ συντονισμὸς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου ἦταν ἐπὶ χεῖρα τοῦ ἐκλεκτοῦ Θεολόγου κ. Νίκου Νικολαΐδη, ὁ ὁποῖος διευθύνει τὸ Γραφεῖον Ὁρθοπεδικῆς Διαφωτίσεως μὲ σύνεσιν καὶ ἱεραποστολικὸν ζῆλον.

Ὁ κ. Εὐάγγελος Θεοδώρου, μὲ τὴν εὐκαιρίαν τῆς παρουσίας του εἰς τὴν Κύπρον, προσκλήθη ἀπὸ τὸ Πα-

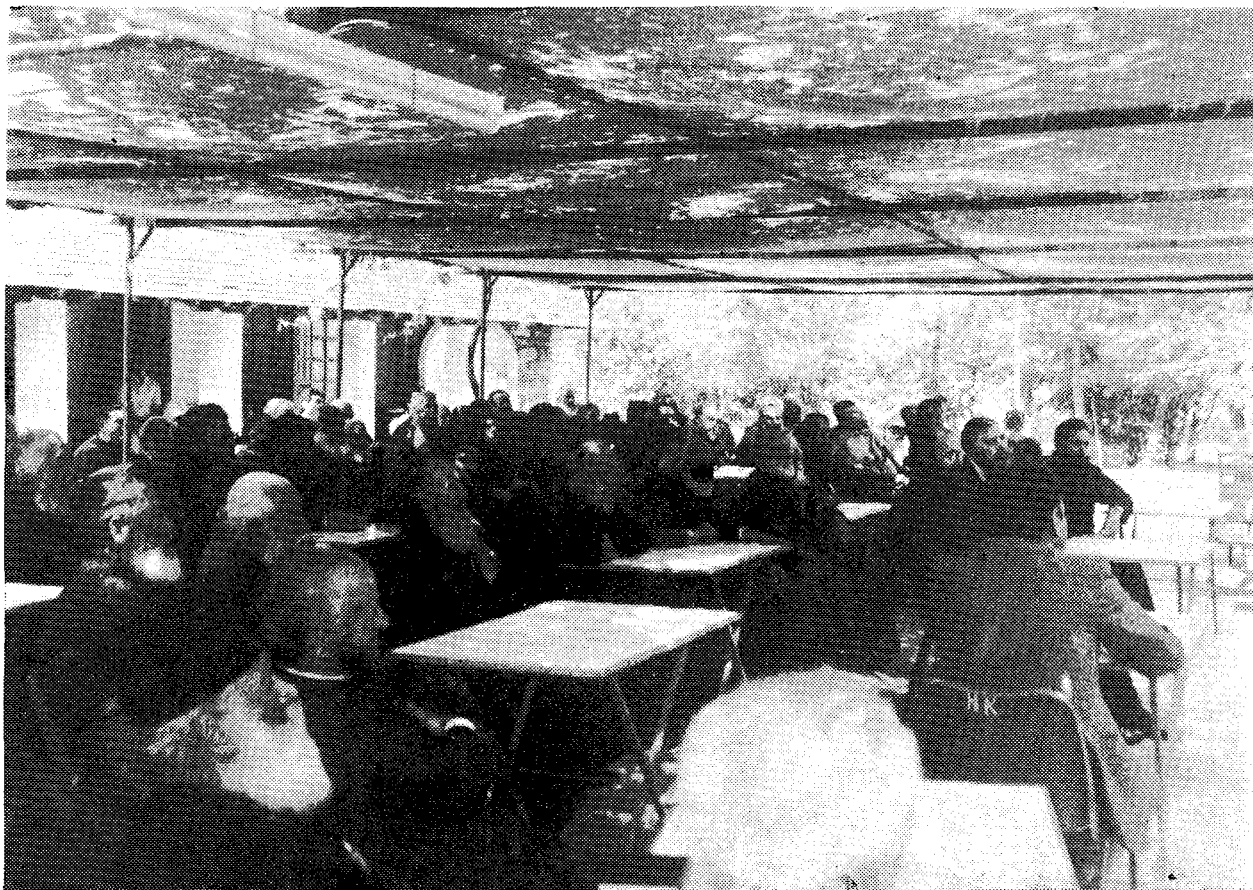
διοφωνικό Ἰδρυμα Κύπρου καὶ ἔδωσε μία συνέντευξι
στό Κυπριακὸ Ραδιόφωνο καὶ δύο συγκεντρώσεις στὴν
Κυπριακὴ Τηλεόρασι.

Κατὰ τὶς ξεναγήσεις, ποὺ ἔγιναν σ' αὐτούς, ὁ κ.
Εὐάγγελος Θεοδώρου καὶ ἡ σύζυγός του ἔνοιωσαν ιδιαί-
τερη συγκίνησι, ὅταν ἐπισκέφθησαν τὸ Ἱερόν τὸν τάφο
τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ', ποὺ ὑ-
πῆρξε συμφοιτητὴς τους καὶ ποὺ ἕνα χρονικὸ διάστη-
μα ἦταν στὴν Ἀθήνα γείτονάς τους στὴν ὁδὸ Κοιμη-
γῶν καὶ εἶχε μεταβῆ καὶ τὸ σπῆτι τους.

Ἰδιαιτέρα γεύματα παρετέθησαν στὸν Καθηγητὴ
κ. Εὐάγγελο Θεοδώρου καὶ τὴν σύζυγό του τόσο στὸ
Ἀρχιεπισκοπικὸ Μέγαρο ἀπ' τὸν Μακαριώτατο, ὅσον
καὶ στὴν Εὐρύχου ἀπ' τὸν Πανιερώτατο Μόρφου κ.
Χρῦσανθο, ὅπως καὶ στὴν Λάρνακα ἀπ' τὸν Πανιε-
ρώτατο Μητροπολίτη Κιτίου κ. Χρυσόστομο, ποὺ ὑ-

πῆρξε φοιτητὴς τοῦ κ. Καθηγητοῦ. Καὶ οἱ δύο Μητρο-
πολίτες ἔχουν νὰ παρουσιάσουν λαμπρὸ ποιμαντικὸ ἔρ-
γο, ἰδίως ἀνάμεσα στὶς τάξεις τῶν νέων.

Οἱ δύο φιλοξενούμενοι καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς
παραμονῆς τους στὴν Κύπρο συνοδεύονταν καὶ ἐξενα-
γοῦντο ἀπ' τὸν διακεκριμένο Γραμματέα τῆς Ἱεραῆς
Ἀρχιεπισκοπῆς κ. Δημήτριο Δημητριάδη, ὁ ὁποῖος
ἦταν ἀπ' τοὺς πιστοὺς καὶ ἀφωσιωμένους προσωπικοὺς
συνεργάτες τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Μακαρίου
Γ'. Ὁ κ. Δημητριάδης καὶ σήμερα διακονεῖ στὴν Ἱ.
Ἀρχιεπισκοπῇ μὲ ἄκρα εὐσυνειδησία, δημιουργικὴ ἀ-
νάληψι πρωτοβουλιῶν, ἐπιμέλεια, ἀνύστακτο ἐνδιαφέ-
ρον ἀκόμη καὶ γιὰ τὶς λεπτομέρειες, ἀγάπη γιὰ τὴν
Ἐκκλησία καὶ ἱεραποστολικὸ ζῆλο. Πρόκειται γιὰ ἕνα
ἀπ' τοὺς στυλοβάτες τοῦ πρακτικοῦ ἔργου τῆς Ἱ. Ἀρ-
χιεπισκοπῆς Κύπρου καὶ γιὰ ἄριστο ἐμφυχωτὴ τῶν δη-
μοσίων σχέσεών της.

Οἱ ἱερεῖς τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου μὲ τὸν θεολόγο κ. Νῆκο Νικολαΐδη παρακολουθοῦν μία ἀπὸ τὶς ὁμιλίες
ποὺ ἔγιναν στὸ Συνέδριο.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΥ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Με τὴν συμπλήρωση 35 χρόνων κανονικῆς λειτουργίας τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐθεωρήσαμε ὠφέλιμο νὰ συλλέξουμε τὸ ἱστορικὸ ὄλικο του καὶ νὰ παρουσιάσουμε σὶὸ κοινὸ τὴν ἱστορία του μὲ μοναδικὴ ἐπιδίωξη τὴν προβολὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ αὐτοῦ ιδρύματος καὶ τὴν ὑπογράμμιση τῆς προσφορᾶς του στὴν ἀνὰ τὸν κόσμο Ἐκκλησία.

Ἀφορμὴ καὶ ὄθηση στὴν προσπάθεια αὐτὴ μᾶς ἔδωσε, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ τιμητικὴ ἀνάθεση ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Σεραφεὶμ τῆς διευθύνσεως τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀγάπη μας πρὸς αὐτὸ τὸ Ἴδρυμα εἰς τὸ ὁποῖο ἐπὶ τετραετία γα-

λουχηθήκαμε ὡς οἰκοτροφὸς φοιτητῆς καὶ θέσαμε τὶς βάσεις τῆς μετέπειτα ἐκκλησιαστικῆς μας ζωῆς καὶ διακονίας.

Ἀπώτερος σκοπὸς τῆς ἐργασίας αὐτῆς εἶναι νὰ ἀφυπνήσει τὶς συνηθῆσεις ὅλων ὅσοι ἔζησαν, ἐργάστηκαν καὶ ποικιλότροπα ὠφελήθηκαν ἀπὸ τὴν ὑπαρξὴ του, ὥστε θέτοντας σὲ ἐργήγορη τὶς δυνάμεις τους καὶ ἐξευροίκοντας τρόπους συνεχίσεως τῆς ζωῆς του, νὰ συντελέσουν στὴν ἀνάκαμψη τῆς οἰκονομίας του καὶ στὴν ἐπαναδραστηριοποίηση τῆς Θεολογικῆς παρουσίας του μέσα στὸν σύγχρονο κόσμο. Δὲν εἶναι δίκαιο νὰ φορτώνουμε τὶς εὐθύνες στοὺς ὤμους τοῦ Προκαθημένου τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῶν δύο - τριῶν ὑπευθύνων. Ἐπιβάλλεται νὰ αἰσθανόμαστε ὅλοι συνυπεύθυνοι γιὰ τὴν πορεία κάθε ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου, ἐφ' ὅσον πιστεύουμε, διὰ πρῶπει μέσα στὴν Ὀρθοδο-

Τὸ κτίριο τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τὸ ὁποῖο ἀπὸ τοῦ ἔτους 1970 χρησιμοποιεῖται ὡς διοικητικὸ κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Ἀριστερὰ τὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πετράκη.

ξία ή δημοκρατική ευαισθησία μας να λειτουργεί όχι μόνο για την απολαβή δικαιωμάτων, αλλά και για την τήρηση υποχρεώσεων απέναντι σ' αυτήν.

Στην πορεία έρευνας και αναζητήσεως γραπιών ή προφορικών στοιχείων διαπιστώσαμε, ότι το Θεολογικό Οικουμενικό της Ἐκκλησίας μας έγγραφο και εξακολουθεί να γραφεί με λαμπρή σελίδα στο κεφάλαιο της Ἐκκλησιαστικής Ἱστορίας της νεότερης Ἑλλάδος. Ἀπό την εποχή που υποτιμωδώς λειτουργήσε για πρώτη φορά στα κελλιά της ἱερᾶς Μονῆς Πετρούκη μέχρι σήμερα, προσέφερε στην Ἐκκλησία εργάτες του πνεύματος, κληρικούς με δοκιμασμένη θεολογική κατάρτιση, ἱεροποστούλους σὲ όλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς ἀπὸ τὴν Ἀμερική μέχρι τὴν Ἰαπωνία και ἀπὸ τὴ Ρωσία μέχρι τὴν Ἀφρική, συμβάλλοντας δια τούτου τούτου στην ἀναζωπύρωση τῆς πνευματικῆς ζωῆς, σὴ σύσφιξη τῶν ἀδελφικῶν δεσμῶν τῶν ὄπου γῆς Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, σὴν ἐξάπλωση τοῦ Ἐδ-αγγελικοῦ μηνύματος σὲ διάφορες χῶρες τοῦ κόσμου και κυρίως σὴν συνειδητοποίηση τῆς δυνάμεως αὐτῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων τῆς οἰκουμένης» Ὀρθοδοξίας. Γενική ἰσχύει ἀρχή, ὅτι κάθε οργανισμός για νὰ ἐπιτύχει στοὺς σκοποὺς τοὺς ὁποίους ἐπιδιώκει, πρέπει προηγουμένως νὰ ἔχει καταρτίσει τὰ στελέχη του και νὰ ἔχει προνοήσει για τὴν ἐξέυρεση τῶν διαδόχων προσώπων, σὴ ὁποῖα οἱ παλαιοὶ θὰ παραδώσουν τὴ σκυτάλη τῆς συνεχίσεως τοῦ ἔργου. Ὁργανισμός που δὲν φροντίζει για τὴ διαδοχή τῶν εργατῶν του εἶναι καταδικασμένος σὴν κίνδυνο τῆς ὑπολειτουργίας και τοῦ μαρasmus. Ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ἰδρύσεως της μερίμνησε για τὴν ἐκπαίδευση καταλλήλων στελεχῶν, σὴ ὁποῖα ἀνέθεσε τὸ ἔργο τοῦ εὐαγγελισμοῦ τοῦ λαοῦ. Ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐπὶ τρία ὀλόκληρα χρόνια ἐξεπαίδευσε τοὺς Ἀποστόλους και Μαθητὰς Του, οἱ ὁποῖοι με τὴν δύναμη τοῦ ἁγίου Πνεύματος μετὰ τὴν Πεντηκοστή «διασπαρέντες διήλθον εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον» (Πράξ. Η, 4) και ἴδρσαν τὶς πρώτες χριστιανικὲς κοινότητες. Οἱ Ἀπόστολοι και οἱ Ἀποστολικοὶ Πατέρες μερίμνησαν για τὴν ἐξέυρεση καταλλήλων προσώπων σὴ ὁποῖα, ἀφὸ πρώτα ἐμόρφωσαν Χριστῶν, ὕστερα ἀνέθεσαν ἀπεύθυνες ἐκκλησιαστικὲς διακονίες και μετέδωσαν τὴ δάδα τῆς πίστεως. Δὲν διέθετε τὴν εποχὴ ἐκείνη ἡ Ἐκκλησία Σχολές και Καθηγητὰς. Ὁ ὑποψήφιος ἐκκλησιαστικὸς ἐργάτης ἀποκτοῦσε τὴν ἐν Χριστῶ παιδεία μέσα σὴν Ἐκκλησία, κοντὰ σὴν ἐπίσκοπο ἢ σὴν πρεσβύτερο ἢ σὴν ἅγιο ἀσκητή. Τὴν ἀπόκτηση γνώσεων τὴ συνέδεε πάντοτε με τὴν καθημερινὴ λειτουργικὴ πράξη χωρὶς τὴν ὁποῖα κάθε γνώση «φουσιῶν» τὸν σπουδαστή. Ἀργότερα, σὴν εποχὴ τοῦ Βυζαντίου και μετὰ, παρουσιάσθηκαν οἱ ὀνομαστὲς Σχολές, ὅπως ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκαδημία Κων)πόλεως με τοὺς περιφημοὺς διδασκάλους Μιχαὴλ Ψελλὸ και Ἰωάννη Σιφίλινο, ἡ Μεγάλη τοῦ Γένους Σχολὴ μετὰ τὴν ἄλωση τῆς Κων)πόλεως, ἡ Παιμιάδα, ἡ Ἀθωνιάδα κ.ά. που και σήμερα συνεχίζουν τὴ λαμπρὴ τους παράδοση και μετὰ τὴν ἀνακήρυξη τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου οἱ Θεολογικὲς Σχολές, ἡ Ριζάρειος Σχολὴ και ἄλλες πολλὲς με τὶς ὁποῖες ἡ Ἐκ-

κλησία και ἡ πολιτεία προετοιμάζουν τοὺς ἀδριανοὺς κληρικούς και θεολόγους, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπωμισθοῦν τὴ μεγάλη εὐθύνη τῆς συνεχίσεως τοῦ Ἀποστολικοῦ ἔργου μέσα σὲ μιὰ ἐποχὴ ἀμφισβήτησεως και πνευματικῆς ἀναταραχῆς.

Ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀπέβλεψε ποτε σὴν ἀπόκτηση σιείρων γνώσεων τῶν ὑποψηφίων της, ἀλλὰ σὴν ἀπόκτηση γνήσιου ἐκκλησιαστικοῦ φρονήματος, τὸ ὁποῖο ἐγγυάται τὴν ἀνετη ἀνάπτυξη τῆς Θεολογίας, ἐμπνέει τὴν ταπεινοφροσύνη και ἀποκλείει κάθε φιλανθη ἰδέα και κάθε ἰδιοτέλεια ἀπὸ τοὺς ἐργάτες τῆς Ἐκκλησίας, γιατί συνδέει τὸ νοῦ και τὴν καρδιά με τὴν ὄλη Ἐκκλησία. Μέσα σὴν Ἐκκλησία συνδέονται ἄρορητα ἡ σπουδὴ με τὴν πνευματικὴ ζωὴ, ἡ θεολογία με τὴν καθημερινὴ λειτουργικὴ ἐμπειρία, ἡ γνώση με τὴν πράξη, ἡ ἀπόκτηση σοφίας με τὸν καθημερινὸ ἀγῶνα για τὴν ἔλευση τοῦ ἁγίου Πνεύματος σὴν καρδιά τοῦ μαθητοῦ, ἡ φροσιολογικὴ δραστηριότητα τῆς ἰδιωτικῆς ἀφρηπιστικῆς πρωτοβουλίας με τὴν ὑπακοή και ἐν Χριστῶ ἔνταξη τοῦ ἀνθρώπου σὴν κοινωνία τῆς ἀγάπης.

Ἡ ἐπιστήμη τῆς Θεολογίας διαφέρει ἀπὸ τὶς ἄλλες ἐπιστήμες ὡς πρὸς τούτο τὸ σημεῖο. Εἶναι ἐπιστήμη ἁγίων βιωμάτων και ὄχι θεωριῶν. Ὁ γνήσιος θεολόγος ζεῖ τὸν Θεὸ κάθε στιγμὴ σὴ ζωὴ του. Ἀπὸ τὴν πρακτικὴ θεολογεί ὁ νοῦς του. Ἐὰν δὲν ζεῖ τὸ Θεὸ, δὲν μπορεί νὰ θεολογεῖ ἀληθινά. Γι' αὐτὸ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος συμβουλεύει τὸν ὑποψήφιο θεολόγο:

«Βούλει θεολόγος γενέσθαι ποτε και τῆς θεότητος ἄξιος; Διὰ πολιτείας ἀνελθε. Διὰ καθάρσεως κτήσαι τὸ καθαρὸν τὰς ἐντολάς φύλασσε: διὰ προσταγμάτων ὀδευσον πρᾶξις γὰρ ἐπιβάσις θεωρίας».

Εἶναι γεγονός, ὅτι μετὰ τὴν ἴδρση τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους ἡ Θεολογία μας ἐπηρεασμένη ἀπὸ τὴ Δύση ξέφυγε ἀπὸ τὶς βασικὲς της ἀρχές και ἔγινε περισσότερο διανόηση παρά ἐκκλησιαστικὴ ἐμπειρία. Διδάσκαλοι τῶν ὑποψηφίων κληρικών και θεολόγων ἦταν οἱ λαϊκοὶ θεολόγοι και ὄχι οἱ διδασκαλοὶ τῆς καθημερινῆς λειτουργικῆς και μωστηριακῆς ἐμπειρίας, οἱ κληρικοὶ δηλαδή. Ἀπὸ τὴ διδασκαλία τῆς Θεολογίας ἔλεψε ἡ ὑποτιμωδῶς διατηρήθηκε ἡ λειτουργικὴ ζωὴ, πρᾶγμα βασικὸ και ἀπαραίτητο για τὴν καθημερινὴ ἀνακαίνιση τοῦ μαθητοῦ. Ἡ Θεολογία ἀπομακρύνθηκε ἀπὸ τὸ μοναστηριακὸ περιβάλλον, τὸ χῶρο τῶν ἐλλάμψεων και τῶν χαρισματικῶν μαρτύρων και ἔγινε ἠθικιστικὴ. Οἱ θεολόγοι μας ἔπαιζαν τὰ ἀπαραίτητα στοιχεῖα για νὰ διδάξουν σὴ Σχολεῖα σὰν καθηγητὰ και ὄχι σὰν ἐκκλησιαστικοὶ λειτουργοί. Ἦταν ἀνάγκη νὰ μεριμνήσει ἡ Ἐκκλησία, ὥστε παράλληλα με τὴν ἀπόκτηση τῶν θεολογικῶν γνώσεων σὴ Πανεπιστήμιο, νὰ βρεθεῖ τρόπος ἐκπαίδεσεως τῶν ἀδριανῶν στελεχῶν της σὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ και προετοιμασίας για τὴν ἔνταξή τους σὴ ἐκκλησιαστικὸ ἔργο.

Τὴν ἀνάγκη αὐτὴ θεράπευσε ἡ ἴδρυση τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας, τὸ ὁποῖο ἡ πατρικὴ μέριμνα τοῦ σοφοῦ Καθηγητοῦ καὶ Προκαθημένου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐκκλησίας ἀειμνήσιον Ἀρχιεπισκόπου Χρυσόστομου Παπαδοπούλου καὶ τῶν διαδόχων του Ἀρχιεπισκόπων Ἀθηνῶν ἀνέδειξε εὐθαλὲς φυτώριον ἐκκλησιαστικῶν στελεχῶν, κέντρο λειτουργικῆς ζωῆς, σπουδαστήριον ὀρθοδόξου θεολογίας, ὀρηκτῆριον πνευματικῆς δράσεως καὶ ἀποστολικῆς διακονίας. Ἡ προσφορὰ του στήν Ἐκκλησία ὑπῆρξε πολὺ μεγάλη καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ περιγραφεῖ σὲ λίγες σελίδες πὸν θὰ ἀκολουθήσουν. Τοῦτο μόνον πρέπει νὰ ὑπογραμμισθεῖ, ὅτι τὸ Θεολογικὸ Οἰκοτροφεῖο ἐκτὸς ἀπὸ τοῦ ὅτι συνειτέλεσε στήν πνευματικὴ ἀνάπτυξη τῶν Ἑλλήνων, ἀπέδειξε καὶ ἀποδεικνύει τὴν μέριμνα καὶ ἀγωνία τῆς διοικήσεως Ἐκκλησίας γιὰ τὴν ἀνάδειξη καταλλήλων ποιμένων καὶ διδασκάλων, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχουν σὺν πρωταρχικὸν ἴσος σκοπὸν τὴν προσφορὰν εἰς τὸ λαὸν τῆς θεανθρώπινης ἀγάπης καὶ τοῦ θεανδρικοῦ ἤθους τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Γιὰ τὴ σύνταξη τῆς ἐργασίας χρειάσθηκε πολὺς κόπος καὶ ἀναζήτηση. Τὸ ἔλικὸν πὸν εἶχαμε σὴν διάθεσή μας ἦταν ἐλλιπὲς καὶ συγκεχυμένο. Ἐρευνήσαμε τὰ ἀρχεῖα τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου, τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ τῆς Ἱεραῆς Μονῆς Πετράκη. Ἀνατρέξαμε σὸ περιοδικὸ «Ἐκκλησία» σὲ ἀρθροκαταμελέτες Ἀρχιερέων καὶ Καθηγητῶν, σὲ πεπραγμένα τῶν Γενικῶν Διευθυντῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας καὶ ἀναζητήσαμε πληροφορίες ἀπὸ ἀνθρώπους πὸν ἔζησαν καὶ ἐργάσθησαν σὸ Οἰκοτροφεῖο. Ἐπεξεργασθῆκαμε τὸ ἔλικὸν καὶ καταλήξαμε σὴν παρουσίαση τῆς σύντομης μελέτης, ἡ ὁποία δὲν φιλοδοξεῖ νὰ χαρακτηριστεῖ ἱστορικὴ πραγματεία, ἀλλὰ σύντομη ἱστορικὴ ἔκθεση τῆς ζωῆς, δράσεως καὶ προσφορᾶς τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἐκκλησίας, γιὰ τὸ ὁποῖο ὕστερα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ἠμποροῦμε νὰ πῶμε, ὅτι ἐπαληθεύθηκε πλήρως ὁ ὄραματισμὸς τοῦ ἀειμνήσιου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν Σπυρίδωνος, πὸν τὸ ἤθελε ὡς ὅλασθὸν καὶ μεγάλη ἐλπίδα τῆς Ἐκκλησίας».

Θεοὺς ὀφείλω εὐχαριστεῖν σὲ ὅλους ἐκείνους, πὸν μὲ ἐβοήθησαν σὴν συγκέντρωση τῶν στοιχείων τῆς ἐργασίας αὐτῆς, τοὺς ὁποίους διὰ πλῆθος ὀνομάτων παραλείπω νὰ ἀναφέρω ὀνομαστικῶς. Εἶναι Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Καθηγηταί, ὑπάλληλοι τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὀργανισμῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπῆρξαν οἰκοτροφοί, διευθυνταί, ἐπιμεληταί, ὑπάλληλοι τοῦ Οἰκοτροφείου, φίλοι τῶν τότε οἰκοτρόφων, καὶ ἄλλοι πολλοί, πὸν μὲ ὅ,τι εἶχαν, ἔβαλαν ἐνα λιθάρι σὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς ἱστορικῆς οἰκοδομῆς.

Ἡ ἔρευνα αὐτὴ θὰ ἔχει ἐκπληρώσει τὸν προορισμὸν της, ἂν παράλληλα μὲ τὴν ἀναμόχλευσιν τῶν μνημῶν ἐνεργοποιήσῃ τὸ ἐνδιαφέρον ὄλων γιὰ τὸ μοναδικὸ τοῦτο ἴδρυμα τῆς Ἐκκλησίας μας, ὥστε ἀπόρροια καὶ συνεχίσει ἐπὶ πολλὰς ἀκόμη δεκαετίες τὴν καρποφόρα προσφορὰν του σὴν ἀνὰ τὸν κόσμον ὀρθόδοξον Καθολικὴν Ἐκκλησίαν καὶ σὴν Ἑλληνικὴν κοινότητα.

Τὸ ἀμέριστο ἐνδιαφέρον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς Ἱεραῆς Συνόδου ἐξασφαλίζουν τὰ ἐγγύηνα τῆς ἀδιακόπου πορείας του καὶ τῆς συνεχίσεως τῆς λαμπρῆς παραδόσεώς του πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ καὶ πρὸς δόξαν τοῦ ἁγίου ὀνόματος τοῦ Θεοῦ.

ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΙΚΟΤ ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΟΥ

Πρῶτος, ὁ ὁποῖος συνέλαβε τὴν ἰδέαν ἰδρύσεως Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου, ὑπῆρξε ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Γερμανὸς Καλλιγᾶς (1885 - 1896). Ἀπὸ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς ἀρχιερατείας του σὴν πρωτεύουσα ἐλειτούργησε σὲ ὑποτυπώδη μορφὴ οἰκοτροφεῖο σὸ Μητροπολιτικὸ οἶκημα μὲ δέκα οἰκοτρόφους, οἱ ὁποῖοι ζούσαν ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησίν του μὲ αὐστηρὸν Μοναστηριακὸ τυπικὸν, οἱ περισσότεροί τῶν ὀλοίων μετὰ τὴν ὀφοίτησίν τους ἀπὸ τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν ἔγιναν κληρικοὶ (βλ. Βασιλείου Ἀτέση, Μητροπολίτου πρ. Λήμνου, Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἀθηνῶν, «Ἀναμόρφωσις» 1954, σ. 70).

Ὁ Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Γερμανὸς Καλλιγᾶς († 1896) ἐμπνευστὴς τοῦ θεσμοῦ τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου.

Ἐχοντας μεγαλεπήβολα σχέδια γιὰ τὴν ἀναδιοργάνωση τοῦ κλήρου καὶ τὴν κατάρτιση καταλλήλων ἐκκλησιαστικῶν στελεχῶν παράλληλα μὲ τὴν ἴδρυση τοῦ ἱεροῦ Συνδέσμου (1890), τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου καὶ τῆς Βιβλιοθήκης, ἔθεσε τὸ θεμέλιον λίθον γιὰ τὴν

ΠΕΡΙ ΤΑΣ ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΘΕΟΛΟΓΙΚΑΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΘΕΟΛΟΓΩΝ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΤΗΣ Ζ' ΑΝΑΛΟΓΟΥ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΣ

ΕΝ ΚΑΒΑΛΑ 3—11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1984*

Γ' Ἡ Α' Θεολογικὴ Σύσκεψις:

Ἡ πρώτη Συνάντησις μεταξύ τῶν θεολόγων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας ἔλαβε χώραν ἀπὸ τῆς 16ης-19ης Μαρτίου 1969 εἰς Φανάριον Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρου τοῦ Α', συμμετασχόντων ἀπὸ μέρους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν Σεβ. Μητρ. Μύρων κ. Χρυσοστόμου καὶ Κολωνίας κ. Γαβριήλ, τοῦ Μεγάλου Ἀρχidiaκόνου κ. Εὐαγγέλου, τῶν Καθηγητῶν κ. Ἐμμ. Φωτιάδου, κ. Βασιλείου Ἀναγνωστοπούλου, κ. Κωνσταντίνου Καλλινίκου καὶ κ. Βασιλείου Σταυρίδου, μὲ κύριον θέμα συζητήσεων. «Ὁ διάλογος τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης — Dialog des Glaubens und der Liebe».

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 498 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 17-18 τεύχους.

ἀνοικοδόμησι οὐκ κτῆμα τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὴ θέσῃ «Παναγία ἡ Χελωνοῦ» Ἀμπελοκήπων Ἱεροδιδασκαλείου, ὅπου οἱ ὑποψήφιοι κληρικοί θὰ ἀποκοῦσαν κατάλληλες γνώσεις καὶ πνευματικὲς ἐμπειρίες γιὰ τὴν μετέπειτα διακονίαν τοῦ κόσμου. Ἔῤχε μάλιστα ἐξασφαλίσει τὴ συντήρησιν τῆς Σχολῆς καὶ εἶχε καταρτίσει κανονισμό λειτουργίας τῆς.

Ὁ Γερμανὸς ὁμοῦ δὲν εὐτύχησε νὰ δεῖ τὴ Σχολὴν νὰ λειτουργεῖ, διότι ἐν τῷ μεταξύ σὲ ἡλικία μόλις 52 ἐτῶν, στὴν ἀκμὴ τῆς δράσεώς του ἀπέθανε αἰφνιδίως τὴν 18ῃ Ἰανουαρίου 1896, πρὶν ἀκόμα προλάβει νὰ τελειοποιήσει κτιριακὰ τὸ Ἱεροδιδασκαλεῖο, τὸ ὁποῖο μετὰ τὸ θάνατό του τιμῆς ἔνεκεν ἔλαβε τὴν προσωνυμία «Γερμανεὺς Σχολή» (βλ. Ἱ. Κωνσταντινίδου, Γερμανὸς Καλλιγᾶς (1844 - 1896) Μητροπολίτης Ἀθηνῶν (1889 - 1896), Ἀνάτυπο ἐκ τῆς Θεολογίας, ἐν Ἀθήναις 1971, σ. 14).

Ὁ διαδεχθεὶς τὸν Γερμανό, Μητροπολίτης Ἀθηνῶν Προκόπιος Β' (1896 - 1901) ἀποπεράτωσε τὴ Σχο-

κατὰ τὴν Συνάντησιν ταύτην ἐγένοντο εἰσηγήσεις μόνον ἐξ Εὐαγγελικῆς πλευρᾶς, οἱ δὲ ἡμέτεροι θεολόγοι ἐσχολίασαν μόνον αὐτὰς κατὰ τὰ κύρια αὐτῶν σημεία εἰς τὰς συζητήσεις αἱ ὁποῖαι ἐπηκολούθησαν.

Ἀπὸ μέρους τῶν Γερμανῶν ἐγένοντο αἱ ἐξῆς ἀνακοινώσεις: α) Ὑπὸ τοῦ Καθηγ. Δρος Friedrich Heyer (Χαϊδελβέργη) «Διάλογος πίστεως καὶ ἀγάπης μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου — Dialog des Glaubens und der Liebe mit dem Ökumenischen Patriarchat», β) Ὑπὸ τοῦ Καθηγ. Δρος Wilhelm Schneemelcher (Βόννη) «Ἡ Πατερικὴ Παράδοσις ἐξ ἐπόψεως Ὁρθοδόξου καὶ Εὐαγγελικῆς — Die patristische Tradition in Orthodoxer und in Evangelischer Sicht», γ) Ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου Δρος Erich Eichele «Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα κατὰ τὰς Πράξεις τῶν Ἀποστόλων — Pneuma Hagion nach dem Verständnis der Apostelgeschichte», δ) Ὑπὸ τοῦ Καθηγ. Δρος Robert

λή, ἀλλὰ δὲν κατόρθωσε νὰ τὴν λειτουργήσει ὡς ὁκοτροφεῖο - Ἱεροδιδασκαλεῖο, διότι ἐπιτάχθηκε ἀπ' τὸ κράτος καὶ χρησιμοποιήθηκε ἀργότερα ἀπ' τὸ Ὑπουργεῖο τῶν Στρατιωτικῶν γιὰ τὴν διανομὴν τιμημάτων ἱππικοῦ, ὕστερα δὲ τὸ 1918 μετετράπη σὲ Σχολὴ Χωροφυλακῆς.

Οἱ Μητροπολίτες Ἀθηνῶν Θεόκλητος Μηνόπουλος (1902 - 1917 καὶ 1920 - 1922) καὶ Μελέτιος Μεταξάκης (1918 - 1920), πολλὰς φορὰς μὲ διαβήματα ἐζήτησαν τὴν ἐπιστροφὴν στὴν Ἐκκλησίαν τοῦ κτιρίου τῆς «Γερμανεῖου Σχολῆς», ἀλλὰ δυστυχῶς χωρὶς κανένα ἀποτέλεσμα, διότι τὸ κράτος δὲν ἦταν διατεθειμένο νὰ ἐπιστρέψει τὰ κτίρια ἐκεῖνα μὲ τὰ ὁποῖα εἶχε λύσει τὸ πρόβλημα στεγασεως τῶν Σχολῶν τῆς Χωροφυλακῆς, μάλιστα μέσα σὲ ἔξοχο περιβάλλον.

(Συνεχίζεται)

Ἄρχιμ. ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ

Διευθυντῆς Ὑπηρεσιῶν Ἀποστολικῆς Διακονίας

Stupperich (Münster) «Η πνευματολογική βάση της Ἐκκλησίας — Die pneumatologische Grundlage der Kirche» και ε) Ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Innere-Mission Δρος Theodor Schober «Ἡ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐν τῇ παρασχῇ τῶν θείων δωρημάτων εἰς τοὺς πιστοὺς — Der Heilige Geist in seinem Wirken durch die den Gläubigen verliehenen Gnadegaben».

Ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων Γερμανῶν εἰς τὴν ομάδα τῶν Εὐαγγελικῶν ὑπῆρχον και αἱ ἐξῆς προσωπικότητες: Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς Δρ. Hermann Kunst, ὁ Πρόεδρος Δρ. Adolf Wischmann, ἡ Καθηγήτρια Δρ. Hildegard Schaefer, και οἱ Πάστορες Wilhelm Gundert και Δρ. Hanfried Krüger.

Διὰ τὴν συνάντησιν ταύτην δὲν ἔχομεν ἔκθεσιν πρὸς τὴν Σύνοδον ἀπὸ ἡμετέρας πλευρᾶς, ἐφ' ὅσον αἱ συνομιλίας ἐγένοντο ἐνταῦθα. Ἐκ τοῦ Beiheft zur Ökumenischen Rundschau, ἀριθμ. 11⁵ ὅμως δυνατόμεθα νὰ ἀρυσθῶμεν σχετικὰς πληροφορίας περὶ τῶν γενομένων συζητήσεων.

Κατ' αὐτὰς ὁ Πατριάρχης Ἀθηναγόρας εἶπεν ὅτι εἶναι εὐτυχῆς ἐπειδὴ κατέστη δυνατόν νὰ ἀρχίσωσι και πάλιν αἱ συνομιλίας μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν ἐπαφῶν ἀπὸ τοῦ ΙΣΤ' αἰῶνος. Ἄλλωστε ὁ Wilhelm Schneemelcher⁶ παραδέχεται ὅτι οἱ Εὐαγγελικοὶ θεολόγοι, χάριν τῶν σχέσεών των μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Β', γνωρίζουσι καλύτερον τῶν παλαιότερων των τὴν Παράδοσιν.

Κατὰ τὰς συνομιλίας ἐν Φαναρίῳ ἐτονίσθη ἰδιαίτερος ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος παρ' Ὀρθοδόξοις, ἔστω και διὰ τῆς χρήσεως τῆς Οἰκονομίας, σὺν τῇ διαρκεῖ παρουσίᾳ Αὐτοῦ και διὰ τῶν ἄλλων Μυστηρίων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἰδιαίτερος δὲ διὰ τοῦ Ἁγίου Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος.

Αἱ διαλεγόμεναι πλευραὶ παρεδέχθησαν ὅτι ἡ Ἐγκύκλιος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ τὸ 1920 ἀπετέλεσεν ἀπαρχὴν τῶν διεκκλησιαστικῶν σχέσεων ἐν τῷ χώρῳ τῆς Οἰκουμενικῆς Κινήσεως.

Ἀναμφιβόλως αἱ σχέσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μετὰ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας δὲν εἶναι ὠφέλιμοι μόνον ἐξ ἐπόψεως θεολογικῆς, ἀλλὰ και ἐξ ἐπόψεως διεκκλησιαστικῶν σχέσεων και ἀλληλοκατανοήσεως.

Δ' Ἡ Β' Θεολογικὴ Συνάντησις.

Ἡ δευτέρα Συνάντησις μεταξὺ Θεολόγων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου και τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας ἔλαβε χώραν ἀπὸ τῆς 4ης-

8ης Ὀκτωβρίου 1971 εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν Ἀκαδημίαν τοῦ Arnoldshain-Frankfurt τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Τὰ μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀειμνήστου Μητρ. Γερμανίας Ἰακώβου (Τζαναβάρη) ἀπετέλουν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητρ. Καλαβρίας κ. Αἰμιλιανὸς και Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνὸς Παπανδρέου, οἱ Ἀρχιμ. κ. Αὐγουστίνος Λαμπαρδάκης και κ. Χρῦσανθος Χρυσόστομος, οἱ Αἰδεσιμολ. κ. Δημήτριος Δρίτσας, κ. Βασίλειος Ζάγκκας και ὁ θεολόγος κ. Θεόδωρος Νικολάου. Ἐκ τῆς Πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας ἀπουσίασε λόγω ἀσθενείας ὁ Ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Τσοπανᾶς.

Τὰ μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπισκόπου Dr. H. Kunst ἀπετέλουν οἱ: Πρόεδρος Dr. A. Wischmann (Frankfurt a. M.), Πρόεδρος Dr. Th. Schober (Stuttgart), Ἐπίσκοπος Dr. E. Eichele (Landesbischof - Stuttgart), Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος W. Gundert (Oberkirchenrat - Hannover), Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος Dr. H. Krüger (Oberkirchenrat - Frankfurt a. M.), Καθηγητὴς Dr. W. Schneemelcher (Bad Honnef), Καθηγητὴς Dr. Fr. Heyer (Heidelberg) και Καθηγητὴς Dr. H. Geisser (Wettingen).

Ἐκ τῆς ἀντιπροσωπείας τῶν Εὐαγγελικῶν ἀπουσίαζεν ὁ Καθηγ. Dr. R. Stupperich διὰ λόγους υγείας. Τὰ πρακτικὰ ἐκράτησε καθ' ἑλὴν τὴν διάρκειαν τῆς συναντήσεως ὁ π. Dr. Felmy, ἐκ τοῦ Kirchlichen Aussenamt, και ὁ K. — H. Hess (Frankfurt a. M.).

Αἱ διεξαχθεῖσαι συζητήσεις περιεστράφησαν περὶ τὴν Χριστολογία-Σωτηριολογίαν, με κύριον θέμα τὸ «Ὁ Χριστὸς — ἡ σωτηρία τοῦ κόσμου — Christus das Heil der Welt», και με ὑποθέματα: α) Χριστὸς — ἡ Σωτηρία τοῦ κόσμου κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην, β) Χριστολογία και Σωτηριολογία κατὰ τὴν ἀντίληψιν τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας και τὴν διδασκαλίαν τῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας, και γ) Χριστὸς — ἡ Σωτηρία τοῦ κόσμου και ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν κόσμον.

Ὅμοθυμως διεπιστώθη ἐν ἀρχῇ ὅτι τὸ ὑπὸ συζήτησιν θέμα ἦτο λίαν ἐκτενές, διὰ τοῦτο και ἀπεφασίσθη, ὅπως προσεχῶς ἐκλεγῆ ἐν περιορισμένης ἐκτάσεως θέμα. Τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἀναφέρηται εἰς τὴν ἐκκλησιολογίαν, καθ' ὅτι κατ' ἐπανάληψιν ἀνεφύησαν ἐν τῇ συζητήσει ἐκκλησιολογικὰ προβλήματα.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συναντήσεως ἐγένοντο εἰσηγήσεις ἀπὸ Ὀρθοδόξους και Λουθηρανούς. Τοῦτο ἀπετέλει ἐν ἀξιοσημείωτον βῆμα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν πρώτην συνάντησιν τοῦ 1969, ὅτε ἔλειπεν πᾶσα ὀρθόδοξος συμβολὴ ἐν τῇ ἐννοίᾳ μιᾶς ἐπιστημονικῆς εἰσηγήσεως.

Αἱ ἐκατέρωθεν γενομένα ἀνακοινώσεις ἦσαν αἱ ἐξῆς:

5. Βλέπε Ökumenischen Rundschau 21 (1972) 121.

6. Dialog des Glaubens und der Liebe—Theologisches Gespräch zwischen dem Ökumenischen Patriarchat von Konstantinopel und der Evangelischen Kirche in Deutschland von 16-19 März 1969 mit einer Einführung von D. Adolf Wischmann-Evang. Missionsverlag 7 Stuttgart 1, 1971.

1) Ὑπὸ τοῦ Καθηγ. R. Stupperich, «Τὸ περὶ τοῦ Χριστοῦ κήρυγμα τῆς Καινῆς Διαθήκης ὡς Σωτήρος τοῦ κόσμου».

2) Ὑπὸ τοῦ Μητρ. Γερμανίας Ἰακώβου, «Ὁ Χριστὸς Σωτὴρ τοῦ κόσμου κατὰ τὴν Καινὴν Διαθήκην».

3) Ὑπὸ τοῦ Μητρ. Τρανουπόλεως Δαμασκηνῶ, «Χριστολογία καὶ Σωτηριολογία κατὰ τοὺς Πατέρας».

4) Ὑπὸ τοῦ Καθηγητ. W. Schneemelcher, «Χριστολογία καὶ Σωτηριολογία κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας».

5) Ὑπὸ τοῦ Μητρ. Καλαβρίας Αἰμιλιανῶ, «Ὁ Σωτὴρ τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν κόσμον» καί,

6) Ὑπὸ τοῦ Προέδρου Th. Schober, «Ὁ Χριστός, Σωτὴρ τοῦ κόσμου καὶ ἡ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας».

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συζητήσεων, ἀν καὶ ἡγήθη θέμα ὡς πρὸς τὸ κριτήριον τῆς ἀληθείας τῆς Παραδόσεως καὶ ἐγένοντο μακρὰ καὶ διεξοδικαὶ συζητήσεις, ἐν τούτοις ἐπεκράτησεν, καθόλου εἰπεῖν, πνεῦμα δημιουργίας κλίματος κατανοήσεως καὶ ἀμοιβαίας προσεγγίσεως, ὥστε ὁ θεολόγος κ. Θεόδωρος Νικολάου ἐν τῇ πραγματεία αὐτοῦ «Θεολογικὴ συζήτησις εἰς Arnoldschain (4-8.10.1971)»⁷ νὰ ὑποδεικνύη ὅτι τὴν συζήτησιν αὐτὴν, καθὼς καὶ κάθε ἄλλην παρομοίαν συζήτησιν πρέπει νὰ ἐκλαμβάνωμεν ὡς «...σοβαρὰν προσπάθειαν δημιουργίας κλίματος κατανοήσεως καὶ ἀμοιβαίας ἐπαφῆς. Εἶναι γεγονός, ὅτι αἱ δογματικαὶ διαφοραὶ δὲ πρόκειται νὰ παραμερισθῶσιν εὐκόλως. Ἡ Ὁρθοδοξία ὅμως ὡς ὀρθοδοξία δόγματος καὶ ἀληθείας ἔχει καθῆκον νὰ διαλεχθῇ μὲ τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας καὶ μὲ τὸν φωτισμὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἀπὸ αὐτάς. Εἰς καμμίαν περίπτωσιν δὲν βοηθοῦν καὶ δὲν προάγουν τὴν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν αἱ προκαταλήψεις καὶ ἡ ἀπομόνωσις. Ἡ Ὁρθοδοξία ὡς ἀψευδὴς μάρτυς καὶ πιστὸς θεματοφύλαξ τῆς πίστεως τῆς ἀδιαρέτου Ἐκκλησίας τῶν πρώτων αἰώνων ἵσταται πρὸ τῆς ὀφειλῆς νὰ δείξῃ εἰς τὰς ἄλλας Ἐκκλησίας τὴν ὁδόν, ἣ ὁποία ὡδηγεῖ εἰς τὴν ἀνόθευτον καὶ ἐνοποιουσαν αὐτὴν πίστιν τῆς Ὁρθοδοξίας».

Ἐκ τῶν πρακτικῶν⁸ τῆς συναντήσεως ταύτης διαφαίνεται ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν συνομιλιῶν τὸ ὅλον θέμα περιστρέφεται περὶ τὰ ἀγιογραφικὰ χωρία τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἰωάννου καὶ ἰδίως περὶ τὸ χωρίον Α' Ἰωάννου 4,6· «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν. καὶ ὁ μένων ἐν τῇ ἀγάπῃ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ», ὡς ἐπίσης καὶ περὶ τὴν Ὁρθόδοξον Λειτουργίαν

γίαν ὅτε ὁ μὲν διάκονος ἐκφωνεῖ· «Ἀγαπήσωμεν ἀλλήλους ἵνα ἐν ὁμονοίᾳ ὁμολογήσωμεν», τὸ δὲ πληρωμα ἀντιψάλλει· «Πατέρα, Υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα, Τριάδα ὁμοούσιον καὶ ἀχώριστον». Ὡσαύτως εἰς τὸ κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιον ὑπάρχει τὸ χωρίον (Ἰωάν. 6,48), ἐν τῷ ὁποίῳ ὁ Κύριος κατηγορηματικῶς λέγει ὅτι· «ἐγὼ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς». Ἡ ἐν Χριστῷ ζωὴ ἐκδηλοῦται ἐν τῇ Θεῷ Εὐχαριστίᾳ, καὶ ὁ Κύριος λέγει· «ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σὰρξ μου ἀληθῶς ἐστὶ βρωσίς, καὶ τὸ αἶμά μου ἀληθῶς ἐστὶ πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα καὶ πίνων μου τὸ αἶμα ἐν ἐμοὶ μένει, καὶ ἐγὼ ἐν αὐτῷ» (Ἰωάν. 6,54-56).

Ἡ συζήτησις ὑπῆρξε πολὺπλευρος καὶ ἐν τέλει ἀπὸ Ὁρθόδοξου πλευρᾶς ἐτονίσθη, ὅτι δι' ἡμᾶς τοὺς Ὁρθόδοξους ἡ Θεῷ Εὐχαριστία εἶναι τὸ ἐπίκεντρον τῆς ζωῆς καὶ ἡ πηγὴ φωτὸς καὶ γνώσεως.

Κατὰ τὰς γενομένας συζητήσεις ἐκδηλος ἦτο ἡ τάσις τῶν Εὐαγγελικῶν νὰ ἀποδείξωσιν ὅτι ἡ Βίβλος δὲν εἶναι συστηματικὴ Θεολογία, ἀλλὰ ζωὴ, διὰ τε τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὴν Παράδοσιν.

Ε' Ἡ Γ' Θεολογικὴ Συνάντησις

Ἡ τρίτη Συνάντησις Θεολόγων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας ἔλαβε χώραν ἀπὸ τῆς 2ας-4ης Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1973 εἰς τὸ Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἐν Chambesy τῆς Γενεύης, μὲ κύριον θέμα «Ἡ εἰκὼν τοῦ ἀνθρώπου κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθόδοξου καὶ τῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας — Das Bild vom Menschen in Orthodoxie und Protestantismus».

Τὰ μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπετέλουν οἱ Σεβασμιώτατοι Μητρ. Γερμανίας κ. Εἰρηναῖος Γαλανάκης (ἀρχηγὸς τῆς Πατριαρχικῆς Ἀντιπροσωπείας), Καλαβρίας κ. Αἰμιλιανὸς Τιμιάδης, Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνὸς Παπανδρέου, ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Ἐλαίας κ. Αὐγουστῖνος Λαμπαρδάκης, οἱ Καθηγ. κ. Βασίλειος Ἀναγνωστόπουλος, Πρωτοπρ. Βόρις Μπουμπρίσκοι, Πρωτοπρ. Ἡλίας Μελία, ὁ Διάκονος κ. Σπυρίδων Παπαγεωργίου καὶ ὁ Θεολόγος κ. Θεόδωρος Νικολάου. Ὁ Ἀρχιμ. κ. Βασίλειος Τσοπανᾶς κωλυθεὶς νὰ προσέλθῃ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχιμ. κ. Κυρίλλου Ἀργέντη.

Τὰ μέλη τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας τῆς Γερμανίας, τελούντα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ἐπισκόπου Dr. H. Kunst, ἀπετέλουν οἱ Dr. A. Wischmann, Πρόεδρος Dr. Th. Schober, Ἐπίσκοπος Dr. E. Eichele, Καθηγ. Dr. H. Geisser, Καθηγ. Dr. F. Heyer, Καθηγ. Dr. L. Perlitt, Καθηγ. Dr. W. Schneemelcher, Καθηγ. Dr. R. Stupperich, Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος Dr. H. Krüger, Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος W. Gundert,

7. Die patristische Tradition in Orthodoxer und in Evangelischer Sicht - Ökumenischen Rundschau, Beiheft Nr. 11, S. 24.

8. Beiheft zur Ökumenischen Rundschau Nr. 22, SS. 111-127.

Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος Dr. Chr. Felmy καὶ Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος K. H. Hess.

Ἐνταῦθα, ἀντὶ παντὸς ἄλλου σχολίου παραθέτομεν τὴν ἔκθεσιν τοῦ Σεβ. Μητρ. Γερμανίας κ. Εἰρηναίου, ἐν τῇ ὁποίᾳ σαφῶς διαφαίνεται ἡ πρόβδος τῶν διεξαχθεισῶν συνομιλιῶν καὶ συζητήσεων καὶ ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἐξῆς:

Κατὰ τὸν Μάρτιον 1969 καὶ ἐπὶ Πατριαρχείας τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἀθηναγόρου, ὁμᾶς σημανόντων Θεολόγων τῆς ἐν Γερμανία Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας ἐπεσκέφθη τὸ Σεπτὸν Κέντρον τῆς Ὁρθοδοξίας ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῦτο ἀπετέλεσε τὴν πρώτην ἐπίσημον ἐπαφὴν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, κατὰ τὴν σύγχρονον ἐποχὴν.

Ὁμοίως ἀντιπροσωπεῖα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μὲ Πρόεδρον τὸν ἀοιδίμον Μητροπολίτην Γερμανίας Ἰάκωβον Τζαναβάρη, συνηρτήθη διὰ δευτέρων φορῶν μετ' ἐκπροσώπων τῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας, ἐν τῇ παρὰ τὴν Φραγκφούρτην Ἐδαγγελικῆ Ἀκαδημίᾳ (Arnoldshain) κατ' Ὀκτώβριον τοῦ 1971.

Ἐν συνεχείᾳ τούτων καὶ διὰ τοῦ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου 1973 Γράμματος τῆς Υ.Θ. Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, ὠρίσθη ἡ τρίτη συνάντησις ἐκπροσώπων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ τῆς ἐν Γερμανία Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας, διὰ τὸ ἀπὸ 2-5 Ἰαννουαρίου μηνὸς χρονικὸν διάστημα καὶ εἰς τὸ ἐν Σαμπέζυ (Chambésy) Γενεύης Οἰκουμενικὸν Κέντρον, καθ' ἣν ἔλαβον μέρος [...]

(Ἀκολουθοῦν τὰ ὀνόματα τῶν δύο ἀντιπροσωπειῶν).

Τὸ θέμα τῆς συναντήσεως ἦτο: «Ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ὁρθόδοξου καὶ τῆς Λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας» διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἐγένοντο αἱ ἐπόμενα εἰσηγήσεις.

Α' ἐκ μέρους τῶν Ὁρθόδοξων:

α) Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Καλαβρίας κ. Αἰμιλιανοῦ ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ἐν τῇ ἀναζητήσει τοῦ νοήματος τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν».

β) Τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Τρανουπόλεως κ. Δαμασκηνοῦ Παπανδρέου ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ἡ Ὁρθόδοξος Ἀντίληψις περὶ ἄνθρωπον ἐν τῇ συγχρόνῳ Θεολογίᾳ».

γ) Τοῦ Καθηγητοῦ κ. Βασιλείου Ἀναγνωστοπούλου ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ἡ Μαρτυρία τῶν Πατέρων περὶ ἄνθρωπον». Ἐπὶ τοῦ ἰδίου θέματος ὁ Καθηγητὴς Schneemelcher ἐποίησατο βραχεῖαν συμπληρωματικὴν εἰσηγήσιν.

Β' ἐκ μέρους τῶν Λουθηρανῶν:

α) Τοῦ καθηγητοῦ Δρ. Πέριτ ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ὁ ἄνθρωπος κατὰ τὴν Π. Διαθήκην» (ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ δοῦ Ψαλμοῦ).

β) Τοῦ Καθηγητοῦ Χάιερ ἐπὶ τοῦ θέματος: «Ἡ Ὁρθόδοξος ἀνθρωπολογία τοῦ παρόντος ἐκ τῆς σκοπιᾶς ἐνὸς Ἐδαγγελικοῦ Θεολόγου».

γ) Τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ἐδαγγελικῆς Διακονίας Δρ. Σόμπερ, ἐπὶ τοῦ θέματος: «Χριστιανικὴ ὑπαρξις μεταξὺ προσφορᾶς καὶ παθημάτων».

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἤρχισαν τὴν πρωίαν τῆς 2ας Ὀκτωβρίου διὰ προσευχῆς γενομένης ἐν τῷ παρεκκλησίῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Κέντρον («Ἀπόστολος Παῦλος»), ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Δαμασκηνοῦ καὶ διὰ χαιρετιστηρίου προσλαλιάς, ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων, ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου κ. Κούνστ ἐκ μέρους τῆς Λουθηρανικῆς ἀντιπροσωπείας καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γερμανίας κ. Εἰρηναίου, ὅστις καὶ μετέφερεν εἰς τοὺς συνέδρους τὰς εἰδήσεις τῆς Α.Θ. Παναγιότητος τοῦ Πατριάρχου κ. Δημητρίου, ἔληξαν δὲ τὸ ἑσπέρας τῆς 5ης τοῦ ἰδίου μηνός.

Τῶν συνεδριάσεων καὶ συζητήσεων τῆς συναντήσεως ταύτης προήδρευσαν ἀλληλοδιαδόχως ὁ Ἐπίσκοπος κ. Κούνστ καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γερμανίας κ. Εἰρηναῖος.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ συνεδρίου, 5 Ὀκτωβρίου, τὴν μὲν πρωίαν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Εἰρηναῖος ἐτέλεσεν Ἀρχιερατικὴν Λειτουργίαν μετὰ τῶν ἐκ Γαλλίας Ἀρχιμ. Κυρίλλου Ἀργέντη, Πρωτοπρεσβυτέρου Μπομποίνσκαϊ, τοῦ Ἱεροδιακόνου Σπυρίδωνος Παπαγεωργίου καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον ἐπὶ τῆς Ἐδαγγελικῆς περικοπῆς (Λουκ. η' 23-27), τὸ δὲ ἑσπέρας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Καλαβρίας ἐτέλεσε Τρισάγιον εἰς μνήμην τῶν ἀοιδίμων, Πατριάρχου Ἀθηναγόρου καὶ Μητροπολίτου Ἰακώβου.

Σημειοῦται ὅτι εἰς τὸ αὐτὸ παρεκλήσιον ἐτέλεσαν καὶ οἱ Λουθηρανοὶ τὰς κατὰ τὴν σειρὰν αὐτῶν ἰδίας Ἱεροτελεστίας.

Ἡ ὁμὰς τῶν Ὁρθόδοξων ἐφιλοξενήθη ἐν τῷ οἰκίῳ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Κέντρον, ἡ δὲ τῶν Λουθηρανῶν κατέλυσε εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς Πόλεως («Εἰρήνη») (La Paix), τὰ γεύματα ὁμῶς ἦσαν κοινὰ εἰς τὸ παραπλεύρως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Κέντρον Ἑστιατόριον.

Οἱ ἐκπρόσωποι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου εἶχον καὶ μίαν ἰδιαίτερον συνάντησιν κατὰ τὴν 5ην Ὀκτωβρίου, καθ' ἣν ἀντήλλαξαν γνώμας ἐπὶ τῆς συναντήσεως ταύτης.

(Συνεχίῃται)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ

Πατριαρχικὸς Διάκονος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

Ἐπὶ τῇ ἐπανεκδόσει

τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Τὸ ἐν τῇ Ἰ. Μοῦνῃ Βλαιάδων (Θεσσαλονίκης) ἐδρεῦον Πατριαρχικὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν Μελετῶν ἤρξατο ἤδη προωθῶν τὴν φωτιστικὴν ἐπανεκδοσὶν τῶν τόμων τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας», τοῦ εβδομαδιαίου περιοδικοῦ συγγραμματος τῆς Ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε τὸ κύριον ὄργανον τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κατὰ τὰ ἔτη 1880-1923.

Ἡ ἐπανεκδόσις εἶναι παρομοιῶντος, ἡ μὴ δὲ παρέμβασις εἰς αὐτὴν εἶναι ἡ προσθήκη τῶν λίαν καταιοπιστικῶν Προλεγομένων τοῦ Καθηγητοῦ κ. Χριστοῦ Κριζώνη εἰς τὸν πρῶτον τόμον καὶ εὐρητηρίου εἰς τὸ τέλος ἐκάστου τόμου. Εἰς τὴν σειρὰν τῶν τόμων τοῦ περιοδικοῦ θὰ προστεθῇ εἰς ἐπὶ πλέον, διὰ τὰ συμπεριλάβῃ γενικῶν εἰρητηρίων καὶ πίνακας τοῦ ὅλου ἔργου. Ἢδη ἔχον κυκλοφορηθῆναι τρεῖς τόμοι εἰς ὁραίαν ἐμφάνισιν.

Εἶναι περιττὸν νὰ ἐξαρθῇ ἡ τεραστία ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν, κατόπιν πρωτοβουλίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, προσφέρει τὸ ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ κ. Π. Χρήστου διευθυνόμενον λαμπρὸν Ἰδρυμα Πατερικῶν μελετῶν διὰ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος καλαισθητοῦ φωτιστικῆς ἐκδόσεως, ἣτις θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀναζωπύρωσιν τῆς ἀκτινοβολίας καὶ σημερινῆν ἀξιοποίησιν ἐνὸς ἐνδόξου παρελθόντος, ὅπερ ἔχει ἀποτυπωθῆναι εἰς τοὺς τόμους τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας». Τὸ περιοδικὸν τοῦτο διὰ τῶν ποικίλων περιεχομένων καὶ χαρακτηριστῶν δημοσιευμάτων, ἁρθῶν, μελετημάτων καὶ σημειωμάτων του, συνεβάλετο σπουδαίως εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν θεολογικῶν καὶ ιστορικῶν γνώσεων, ὡς καὶ εἰς τὴν προβολὴν τῶν φωτεινῶν θέσεων, δραματισμῶν καὶ δραστηριοτήτων τῆς Ὁρθοδοξίας, τοῦ Γένους καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου κατὰ τὴν κρίσιμον περιόδον τῆς ἐκδόσεώς του.

Ἀνοικοδόμησις

τοῦ Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου Βουκουρεστίου.

Τὸ πλήρωμα τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ Χριστιανικὴ Οἰκουμένη μετ' ἰδιαίτερης χαρᾶς ἐπισηροφρήθησαν ὅτι ἤδη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν Μαΐου ἤρξατο καὶ εὐρίσκειται ἐν πλήρει ἐξελίξει ἡ ἀνοικοδόμησις τοῦ ἐκ τῶν σεισμῶν τοῦ 1977 κατεστραμμένου οἰκήματος τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Ὁρθοδόξου Θεολογικοῦ Ἰνστιτούτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας.

Τὸ νέον οἰκοδομικὸν συγκρότημα θὰ περιέχῃ 6 αἰθούσας μαθημάτων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐκάστη θὰ εἶναι

χωρητικότητος 150 ἀτόμων, 10 μικροτέρας αἰθούσας, μεγάλην αἰθούσαν τελετῶν 600 θέσεων, βιβλιοθήκην καὶ αἰθούσαν ἀναγνωστηρίων, γραφεῖα καὶ δωμάτια ὕπνου διὰ τοὺς καθηγητάς, δωμάτια ὕπνου διὰ 200 φοιτητῶν καὶ ἐστιατόρια διὰ 650 πρόσωπα. Εἰς τὸ αὐτὸ οἰκοδομικὸν συγκρότημα θὰ στεγασθῇ καὶ Οἰκουμενικὸν Κέντρον, ἀνταποκρινόμενον εἰς τὴν οἰκουμενικὴν ἀποστολὴν τῆς καθ' ὅλον Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔργου ἀνέρχεται εἰς 10 ἑκατομύρια δολλαρίων.

Γνωστῆς οὔσης τῆς ἀκτινοβολίας τῆς σημερινῆς Ὁρθοδόξου Θεολογίας εἰς ὅλοκληρον τὸν κόσμον, γίνεται φανερὸν ὅτι τὸ νέον αὐτὸ συγκρότημα θὰ γίνῃ νέος φωτεινὸς φάρος αὐτῆς.

Εὐχόμεθα, ὅπως τῇ συνδρομῇ τῆς καθ' ὅλον Ὁρθοδοξίας καὶ τῆς Χριστιανικῆς Οἰκουμένης ὁλοκληρωθῇ τάχιιστα τὸ ἔργον καὶ ἀποθῇ λαμπρὸν καὶ ἐπιδοφόρον νέον φυτόριον τῆς Ὁρθοδόξου Ρουμανικῆς Θεολογίας, ἣτις ἄλλως τε καὶ μέχρι τοῦδε ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ λαμπρὰν παράδοσιν καὶ διακεκριμένους ἐκπροσώπους τῆς, λαμπρότητας τὰ Ὁρθόδοξα Θεολογικὰ Πανεπιστημιακὰ Ἰνστιτούτα τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τοῦ Σιμπίου.

Ὁργάνωσις αἱμοδοσίας ἐν Κορίνθῳ.

Ἄεον νὰ ἐξαρθῇ ὅπως ἰδιαίτερος ἡ ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κορίνθου κ. Παντελεήμονος Ἰδρυσις «Κεντρικοῦ Γραφείου Αἱμοδοσίας», περὶ τῆς ὁποίας γίνεται ἐκτενὴς λόγος εἰς τὰς σελίδας τῶν Χρονικῶν τοῦ παρόντος τεύχους τῆς «Ἐκκλησίας». Αἱ κυριώτεραι ἐκ τῶν ἐπὶ μέρους σχετικῶν ἐνεργειῶν τοῦ Σεβασμιωτάτου εἶναι ἀφ' ἐνὸς τὸ Πρακτικὸν τῆς ἰδρύσεως καὶ ὁργανώσεως τοῦ «Κεντρικοῦ Γραφείου» καὶ ἐξ «Περιφερειακῶν Γραφείων» Αἱμοδοσίας· ἀφ' ἑτέρου Ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Ἐφημερίους, διὰ τῆς ὁποίας ὠρίσθη δίμηρον ἐκστρατείας πρὸς διαφώτισιν τοῦ ποιμνίου τρίτον Ἐγκύκλιος πρὸς σχετικὴν κινητοποίησιν τῶν Ἰ. Μονῶν καὶ Ἡουρασιτηρίων τῆς Ἰ. Μητροπόλεως· τέταρτον Ἐγκύκλιος πρὸς τὰς Χριστιανικὰς Ἀδελφότητας Κορινθίας, ἀφορῶσα εἰς τὸν αὐτὸν σκοπὸν καὶ πέμπτον ἐμπεριστατωμένη καὶ γλαφυρὰ ἐκτενὴς ὁμιλοῦσα πρὸς τοὺς Ὁρθοδόξους Χριστιανοὺς τῆς Κορινθίας.

Αἱ ἐνέργειαι αὗται τοῦ διακεκριμένου Ἱεράρχου, μαρτυροῦσαι τὴν ὁργανωτικὴν ἰκανότητα αὐτοῦ, ἀποτελοῦν ἀξιολύμητον πρότυπον δέσμευσης, συνισταμένης αἰ διαδικασίας ἐπὶ μέρους ἐνεργειῶν, αἱ ὁποιαὶ συντονίζονται καὶ ὁργανοῦνται εἰς μίαν ὁργανικὴν ὁλοκληρὰ πεφωτισμένης ποιμαντορικῆς κινητοποίησης

κλήρου καὶ λαοῦ διὰ τὴν κατὰ συστηματικὸν καὶ τελεσφόρον τρόπον ἀντιμετώπισην κοινωνικῶν προβλημάτων καὶ ὁργάνωσιν ποικίλων ποιμαντικῶν ἐξορμήσεων.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὸ κοινωνικὸν πρόβλημα δημιουργεῖται ἐκ τῆς ἐπείγουσας ἀνάγκης πρὸς σύστασιν ἐν Κορίνθῳ Τραπέζης Αἵματος, διὰ τὴν περιθάλψην ἰσὺν τεσσαράκοντα νέων τῆς Μητροπολιτικῆς περιφερείας πασχόντων ἐκ τῆς Μεσογειακῆς ἀναιμίας, ὅσων καὶ τῶν βαρέως τραυματιζομένων ἐκ τροχαίων ἀτυχημάτων καὶ συχνάκις κομιζομένων εἰς τὸ Γενικὸν Κρατικὸν Νοσοκομεῖον τῆς Κορίνθου, ἢ ὅποια εἶναι συγκοινωνιακὸς κόμβος.

Ὁ ἐν REGENSBURG οἰκουμενικὸς διάλογος.

Εἶναι λίαν γνωστὰ τὰ «Οἰκουμενικὰ Συμπόσια», τὰ ὅποια ἀπὸ τοῦ 1976 καὶ ἐξῆς ὁργανοῦνται ἐν τῷ ἀνακτόρῳ Spindlhof παρὰ τὸ Regensburg τῆς Δυτικῆς Γερμανίας πρὸς ἐξέτασιν ζητημάτων, τὰ ὅποια εὐλόγονται εἰς τὸ ἐπίκεντρον τοῦ οἰκουμενικοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ πρὸς διακρίβωσιν τῶν σημείων ἐπαφῆς καὶ τῶν διαφορῶν μεταξὺ τῶν κερχωρισμένων ἀπ' ἀλλήλων Ἐκκλησιῶν.

Τὰ «Συμπόσια» ταῦτα, ἅτινα τελοῦν ὑπὸ τὴν αἰγίδα καὶ τὰς εὐλογίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ὁργανοῦνται ὑπὸ τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερμανικῆς Συνόδου τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Ἐπισκόπων, διὰ τῆς ἐξέτασως τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας ἀπειτέλεσαν ἀξιολογώτατον πρότυπον ἀνεπισημῶν οἰκουμενικοῦ διαλόγου, προετοιμάσαντος εἰς μερικὰ σημεία τὸν ἐπίσημον διμερῆ διάλογον μεταξὺ Ὁρθοδόξων καὶ Ρωμαιοκαθολικῶν. Βεβαίως εἰς τὰ Συμπόσια τοῦ Regensburg ἀκούεται, τοῦλάχιστον εἰς τὰς συζητήσεις, καὶ ἡ προεπιφαντικὴ ἀποψις.

Κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὸ «Οἰκουμενικὸν Συμπόσιον τοῦ Regensburg» (Regensburger Ökumenisches Symposium) συνελθὼν μετὰ διακοπὴν μερικῶν ἐτῶν ἠσχολήθη περὶ τὸ σπουδαιότατον θέμα: «Ἡ Ἱερουσόνη ἐν τῇ μιᾷ Ἐκκλησίᾳ (Διακονικόν, Πρεσβυτερικόν καὶ Ἐπισκοπικόν ἀξίωμα)». Περὶ τὸ θέμα τοῦτο, ὡς γνωστόν, ἀσχολεῖται καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ «Πίστις καὶ Τάξις» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (πρόβλ. τὸ «κείμενον τῆς Αἵμας»). Αἱ ἐν τῷ Συμποσίῳ συζητήσεις συνετέλεσαν εἰς τὸ τὰ προβληθῆ ἢ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου Ὁρθόδοξος παράδοσις, ἥτις ὑπὸ οὐδεμιᾶς ἄλλης εἶναι δυνατόν νὰ ἀντικατασταθῆ.

Ἐκδηλώσεις διὰ τοὺς ἁγίους

Κύριλλον καὶ Μεθόδιον.

Ἐν συνεχείᾳ πρέπει ἀπὸ ἐλληνορθοδόξου σκοπιᾶς νὰ ἐξαρθῆ ἐπίσης τὸ γεγονός, ὅτι ἐν τοῖς πλαισίοις τοῦ κατὰ τὸν Ἰούλιον 1985 συγκληθέντος «Οἰ-

κουμενικοῦ Συμποσίου τοῦ Regensburg» ἐγένετο ἐκδηλώσις πρὸς τιμὴν τῶν δύο Θεσσαλονικέων ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, ἐξαρθείσης ἰδιαιτέρως τῆς οἰκουμενικῆς διαστάσεως τοῦ ἔργου των. Ἡ ἐκδηλώσις αὕτη ἐγένετο εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ ἐν Regensburg «Ἰνστιτούτου Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν» (Ostkirchliches Institut), ὅπου διενθύνεται ὑπὸ τοῦ ἐμψυχωτοῦ τῶν «Οἰκουμενικῶν Συμποσίων» φιλορθοδόξου πατρὸς Albert Rauch.

Περὶ τῶν δύο Ἑλλήνων ἁγίων οἱ σύνεδροι εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀκούσουν ἐγκωμιαστικούς λόγους καὶ κατὰ τὸν χαιρετισμόν, τὸν ὁποῖον ἀπηύθυνεν εἰς αὐτοὺς ἐκδραμόντας εἰς τὴν πόλιν Passau ὁ Ρωμαιοκαθολικὸς Ἐπίσκοπος αὐτῆς, ὅστις ἀναφερθεὶς εἰς τὰς διώξεις, τὰς ὅποιας εἶχεν ὑποστῆ ὑπὸ βασιλευσάντων ἐπισκόπων ὁ ἅγιος Μεθόδιος, εἶπε: «Τότε ἤμεθα τυφλοί. Ζητοῦμεν συγγνώμην δι' ὅτι τότε ἐπράξαμεν».

Χαίρομεν διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου εἰς τὴν συνείδησιν ὁλοκλήρου τῆς σημερινῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἀλλὰ ἢ ἀποκατάστασις αὕτη δὲν πρέπει νὰ ὀδηγήσῃ εἰς σφετερισμὸν ὑπ' αὐτῆς τοῦ λαμπροῦ ἔργου των, τὸ ὁποῖον ὁργανώθη ἐν τοῖς πλαισίοις τῆς βυζαντινῆς Ἱεραποστολῆς καὶ ὑπὸ τὴν ᾠδήσιν τοῦ ἐλληνορθοδόξου ἀνθρωπιστικοῦ καὶ πολιτιστικοῦ ιδεώδους.

«Τὸ παράπονον τοῦ ὁρθοδόξου κοινοῦ

τῆς χώρας μας».

Ἐνῶ τὰ ραδιοφωνικὰ καὶ τηλεοπτικὰ προγράμματα προβάλλουν μεθ' ὑπερβολῶν τὸ ἔργον θανόντων ἢ ἀσθενούντων τραγουδιστῶν, ἠθοποιῶν, λογοτεχνῶν καὶ πνευματικῶν ἀνθρώπων ἡσσοнос ἀξίας, ἀντιθέτως ἀποφεύγουν νὰ προβάλλουν διαπρεπεῖς κληρικούς, εκπαιδευτικούς, ἐπιστήμονας καὶ συγγραφεῖς, τῶν ὁποίων ἢ συμβολὴ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς πνευματικῆς ζωῆς τοῦ τόπου ὑπῆρξε πολὺ οὐσιαστικώτερα καὶ μεγαλυτέρα. Τὸ τελευταῖον τοῦτο συνέβη καὶ διὰ τὴν πρὸς Κύριον ἐκδημίαν τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Κίτρους Βαρνάβα.

Δι' αὐτὸ ὁρθῶς ὁ γνωστὸς διακεκριμένος δημοσιογράφος κ. Σπ. Ἀλεξίου εἰς σχετικὸν ἄρθρον του ἔγραψε, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, τὰ ἐξῆς: «Κοιμῆνος λοιπὸν καὶ ὁ Μητροπολίτης Βαρνάβας Τζωριζάτος. Καμιά ἀναφορά οὔτε καὶ σὺν θανάτῳ του, καμιά δημόσια ἀναγνώριση τοῦ ἔργου του... Κανένας παρουσιαστικῆς, σχολιαστικῆς, ρεπόρτερ δὲν μίλησε γιὰ τὸν θάνατό του. Καμιά ἀπὸ τὶς πρόθυμες σὲ συνεντεύξεις μετὰ κάθε ἀσημαντότητα δὲν ρώτησε κάποιον ἀπὸ τὴν ἡγεσίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἀπὸ τὴν Ἀκαδημία, ἀπὸ τὶς Θεολογικὰς μας Σχολὰς ἢ ἀκόμη καὶ ἀπὸ τοὺς ἀπλοὺς πολίτας τῆς Κατερίνης νὰ ποῦν ποῖος ἦταν ὁ Βαρνάβας καὶ τί πρόσφερε σὲ αὐτὸ τὸν τόπο... Ὁ Μητροπολίτης Βαρνάβας δὲν ἦταν ἕνας Ἱεράρχης

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Από 9 ως 13 Οκτωβρίου 1985 θα συνέλθει στο Ζάππειο Μέγαρο Σύσκεψη των εκπροσώπων των Χριστιανικών Εκκλησιών (Ορθοδόξων και έτεροδόξων) με θέμα τον συντονισμό των ενεργειών τους για την αντιμετώπιση του θλιβερού φαινομένου των θανάτων από πείνα όπου γής. Η Σύσκεψη συνέρχεται με πρωτοβουλία και υπό την προεδρία του Μακ. Αρχιεπισκόπου Αθηνών κ. Σεραφείμ, η πρόταση του οποίου για την από κοινού εξέταση και μελέτη του θέματος από τις Χριστιανικές Εκκλησίες όλου του κόσμου, έγινε ομόφωνα αποδεκτή από τους Αρχηγούς και Προκαθημένους των.

Αυτά αναφέρθηκαν κατά τη διάρκεια συνέντευξης τύπου τὸ μεσημέρι τῆς Παρασκευῆς 20 Σεπτεμβρίου ἀπὸ τὸν Γραμματέα τῆς Ὄργανωτικῆς - Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Σύσκεψης κ. Ἰ. Μ. Χατζηφώτη καὶ τὰ μέλη τῆς Αἰδ. Πρωτ. π. Κωνσταντῖνο Ἀνδρουλάκη καὶ κ. Ἀντώνιο Παπαντωνίου, θεολόγο - κοινωνιολόγο στὴν αἴθουσα τελετῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Στὸ Συνέδριο θὰ γίνου, ἐκτός ἀπὸ τῆ θεατικῆ ὁμιλία τοῦ Μακ. Αρχιεπισκόπου κ. Σεραφείμ, πού θὰ θέσει τὸ ὄλο θέμα, τρεῖς γενικὲς εἰσηγήσεις, ἀπὸ τὸν Ἀκαδημαϊκὸ - Καθηγητὴ κ. Ἀγγελὸ Ἀγγελόπουλο («Μέτρα γιὰ τὴν αντιμετώπιση τῆς πείνας στὴν Ἀφρική καὶ γενικότερα τῆς φτώχειας στὶς χώρες τοῦ τρίτου κόσμου»), ἀπὸ τὸν ἐκπρόσωπο τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν κ. HELMUT REUSCHLE, Γραμματέα γιὰ τὴν ὑλικὴ βοήθεια τοῦ Π.Σ.Ε. σὲ διεκκλησιαστικὸ ἐπίπεδο, καὶ τὸς πρόσφυγες κ.λπ. («Τὰ ἐν ἐξελίξει προγράμματα τοῦ Π.Σ.Ε.») καὶ ἀπὸ τὸν ἐκπρόσωπο τῆς «Γιούσιεφ» κ. RICHARD JOLLEY, Νέα Ὑόρκη («Τὸ ὀφιστάμενο πρόβλημα καὶ οἱ ἀνάγκες του»). Θὰ ἀκολουθήσουν ἐπὶ μέρους συσκέψεις ὁμάδων ἐργασίας (ἑλληνόφωνων, ἀγγλόφωνων, γαλλόφωνων καὶ σλαβόφωνων) πού θὰ προβοῦν σὲ προτάσεις πρὸς τὴν ὀλομέλεια τῆς Σύσκεψης γιὰ τοὺς τρόπους συνεργασίας τῶν Ἐκκλησιῶν.

Ἀναφέρθηκε ὅτι στὸ Συνέδριο ἔχουν δηλώσει συμμετοχὴ καὶ θὰ ἀποστείλουν ἐκπρόσωπους τους (κληρικούς καὶ οικονομολόγους) τὰ πρεσβυγενῆ Πατριαρχεῖα Κωνσταντινουπόλεως, Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ἱεροσολύμων, τὰ Πατριαρχεῖα Μόσχας, Γεωργίας, τῶν Σέρβων, Ρουμανίας, Βουλγαρίας, οἱ Ἐκκλησίες Κύπρου, Τσεχοσλοβακίας, Φινλανδίας καὶ Πολωνίας, καθὼς καὶ ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Σινᾶ. Ἀκόμη ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία (Βατικανό), ἡ Ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία, ἡ Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τῆς Γερμανίας, EPISCOPAL CHURCH CENTER (Νέα Ὑόρκη), τὸ Συριά-

νικο Πατριαρχεῖο Ἀντιοχείας καὶ πάσης Ἀνατολῆς (Δαμασκός), ἡ Συριανικὴ Ἐκκλησία (Κεράλα Ἰνδίας), ἡ Ἐκκλησία τῆς Σουηδίας, τὸ Ἀρμενικὸ Καθολικὸ τῆς Κιλικίας (Λίβανος), τὸ Ὑψιστὸ Πατριαρχεῖο τῆς Ἀρμενίας (Ἅγιος Ἑρμιατζίν, Ἀρμενία), καθὼς καὶ ἡ Οἰκουμενικὴ Ἐπιτροπὴ γιὰ τὴν Ἐκκλησία καὶ Κοινωνία τῆς ΕΟΚ.

Ἀνάμεσα στοὺς συνέδρους περιλαμβάνονται οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ἐλβετίας κ. Δαμασκηνός, Ἀζώμης (Αἰθιοπίας) κ. Πέτρος, Ἱεραπόλεως κ. Εἰρηναῖος, Σιναίου (Ἁγίας Αἰκατερίνης) κ. Δαμιανός, ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος Οὐεσφάλλιας κ. Η. ΤΗΙΜΜΕ, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Βηρυττοῦ καὶ Ζαχέλ κ. Ἀθανάσιος Μπαρσούμ, ὁ Μητροπολίτης Νιράναμ (Ἰνδίας) κ. Εὐστάθιος, ὁ Ἀρμένιος Ἀρχιεπίσκοπος SAHAG AYVAZIAN, ἄλλοι κληρικοί, Καθηγητὲς Θεολογικῶν Σχολῶν καὶ Σεμιναρίων, νομικοὶ, κοινωνιολόγοι καὶ οικονομολόγοι ἀπὸ τὴν Εὐρώπη καὶ τὴν Ἀμερική.

Στὰ πλαίσια τῆς Σύσκεψης, θὰ ἐγκαινιστεῖ τὴν Κυριακὴ 13 Οκτωβρίου, ὥρα 11.30 στὸ Κέντρο Βιβλίου καὶ Ἐπικοινωνίας τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Καπλανῶν 6 καὶ Σίνα) ἡ Δεύτερη Ἐκθεση Πανορθοδόξου Περιοδικοῦ Τύπου.

Ἀρχιερατικὸ μνημόσυνο γιὰ τὸν ἀείμνηστο Μητροπολίτη Κίτρους κυρὸ Βαρνάβα πραγματοποιήθηκε τὴν Κυριακὴ 22 Σεπτεμβρίου 1985, ὥρα 10 π.μ., στὸν Ἱ. Καθεδρικὸ Ναὸ Ἁγίου Νικολάου Καισαριανῆς.

Τὸ μνημόσυνο ἔδωσε τὴν εὐκαιρία στοὺς πάμπολλους κατοίκους τῆς πρωτεύουσας, πού τιμοῦν τὴ μνήμη τοῦ μακαριστοῦ διακεκριμένου ἱεράρχη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, νὰ προσέλθουν καὶ νὰ προσευχηθοῦν γιὰ τὴν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς του.

(Ἀπὸ τὸ Γραφεῖο Τύπου τῆς Ἱ. Συνόδου)

Ἱερὰ Μητρόπολις Κορίνθου

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ Νο 176

Ἡμεῖς, ὁ Μητροπολίτης Κορίνθου κ. Παντελεῖμων, λαθόντες ὑπ' ὄψιν α) τὸ γεγονός ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Μητροπολιτικῇ περιφερείᾳ ὑπάρχουν τεσσαράκοντα νέοι, πάσχοντες ἀπὸ Μεσογειακὴν ἀναίματιον καὶ οἱτινες χρειάζονται 100 περίπου φιάλας αἵματος καθ' ἑκάστον μῆνα, β) τὸ γεγονός ὅτι ἡ Πόλις τῆς Κορίνθου, ἔνθα τὸ Γενικὸν Κρατικὸν Νοσοκομεῖον ἐδρεῖται,

τῆς σειρᾶς. Ἦταν πνευματικὸς ἄνθρωπος στὴν λαμπρύτερη τῆς λέξεως ἐκδοχή... Ἦ πνευματικὴ του παρουσία τὸν εἶχεν ἐπιβάλλει σὲ ὄλους τοὺς Ἕλληνας Χριστιανούς, ἀνεξάρτητα ἀπὸ ἰδιαιτερές τάσεις, ὡς φροσιγνωμία τῆς Ἐκκλησίας μας... Γι' αὐτὸν τὸν Ἱεράρχη, διανοούμενο, δάσκαλο, ἀγωνιστὴ δὲν βρέθηκε λέξη νὰ μᾶς πεί ἢ τηλεόραση. Καμιά εἰκόνα ἀπὸ τὸ ἔργο του, τὰ ἰδρύματα πού ἔχισε καὶ τίς ἐκκλησιῶν πού ἀνήγειρε, οὔτε λόγος γιὰ τὰ συγγράμματά του καὶ τίς ἐκδόσεις του, οὔτε δι τὴν κηδεῖα

του παρακολούθησαν χιλιάδες λαοῦ, ὀλόκληρο τὸ ποίμνιο τῆς Κατερίνης καὶ τῆς γύρω περιοχῆς...».

Πρόθεσίς μας δὲν εἶναι νὰ κρίνωμεν τοὺς διαφόρους προβαλλομένους ἐπὶ τοῦ ραδιοφώνου ἢ τῆς τηλεόρασεως. «Τὸ θέμα μας εἶναι, ὡς προσθέτει ὁ κ. Ἀλεξίου, ἡ σύγκρισις τῶν ἐκδηλώσεων. Ὅχι ὁ ἕνας στὰ οὐράνια τῆς δημοσιότητας καὶ ὁ ἄλλος στὴ σιωπῇ τῆς ἀνπαρξίας. Αὐτὸ εἶναι τὸ παράπονο τοῦ ὀρθόδοξου κοινοῦ τῆς χώρας μας, πού δὲν εἶναι μικρό».

είναι συγκοινωνιακός κόμβος και ένεκα τούτου, μετακομίζονται εν αυτώ πλείστα όσα άτομα εκ τροχαίων ατυχημάτων, έχοντα άμεσα και επείγουσαν ανάγκη αιμάτος, γ) το γεγονός, γνωστόν εις όλους, ότι η έξευρεσις αίματος είναι και δύσκολος και πολυδάπανος, δ) την ήμετέραν εκπεφρασμένην και δημοσίως δηλουμένην απόφασιν, διά την όπωσδήποτε δημιουργίαν Τραπεζής αίματος και την εν συνεχεία υιοθεσίαν υπό της Άποστολικής Έκκλησίας της Κορίνθου των έντοπίων αναιμικών παιδών, ε) την προς τον σκοπόν τούτον όρισθείσαν ύφ' ήμών διά της ύπ' αριθμ. 935)20.8.1985 Έγκυκλίου, Συνεδρίαν μετά των Άρχιερατικών Έπιτρόπων την 2.9.1985 και το ύπ' αυτής έξαχθέν και υποβληθέν ήμιν Πόρισμα της 2.9.1985,

Άποφασίζομεν

Ίδρύομεν Κεντρικόν Γραφείον, υπό την όνομασίαν «ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ».

Τά εκ της Συνεδρίας προκύψαντα και διά βοής επικυρωθέντα ως διοικητικά μέλη του Κεντρικού Γραφείου είναι τά κάτωθι: (Άκολουθούν τά όνόματα των Διοικητικών μελών).

Έργον της ως άνω Κεντρικής Έπιτροπής έσεται ό Συντονισμός, ό Προγραμματισμός, ή εν γένει διαφώτισις περί την αίμοδοσίαν, καθώς επίσης και ή διαχειρισις του αίματος της Άποστολικής Έκκλησίας της Κορίνθου.

Όσαύτως και διά την εύρυθμότεραν λειτουργίαν του όλου θεσμού της αίμοδοσίας, ιδρύομεν και περιφερειακά Γραφεία Αίμοδοσίας. (Άκολουθούν ό προσδιορισμός του τόπου και τά όνόματα των 6 Διοικητικών Έπιτροπών).

Έργον των ως άνω Περιφερειακών Γραφείων, είναι ή εν τή περιφέρειά των όμών Ένοριών δραστηριοποίησις σχετικώς με την αίμοδοσίαν.

Εδνόητον είναι, ότι άπαντα τά περιφερειακά Γραφεία τελούν υπό την Έποπτείαν του Κεντρικού Γραφείου της Αίμοδοσίας, το όποιον, ως υπεύθυνον Όργανον, λογοδοτεί εις την Έραν Μητρόπολιν της Άποστολικής Έκκλησίας της Κορίνθου.

Τό Διοικητικόν Συμβούλιον του Κεντρικού Γραφείου Αίμοδοσίας, όφείλει, όπως και έάν τουτο προβλέπεται εκ της κειμένης νομοθεσίας, κατοχυρωθή νομικώς διά της συντάξεως Καταστατικού και της προμηθείας σχετικών Βιβλίων, ως ό νόμος όρίζει.

Τό παρόν, κοινοποιείται προς άπαντας τους Αιδεσιμωτάτους Έφημερίους και τά διοριζόμενα μέλη.

Έν Κορίνθω τή 3η Σεπτεμβρίου 1985

† Ό Κορίνθου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

Πρός κινητοποίησιν του ένδιαφέροντος διά την επίτυχίαν της προσπάθειας έστάλησαν Έγκύκλιοι προς άπάσας τάς Έρας Μονάς και Ήσυχαστήρια της Έερας Μητροπόλεως Κορίνθου, προς τάς Χρ. Άδελφότητας Κορίνθου και προς τους έφημερίους προς διαφώτισιν του ποιμνίου επί δίμηνον περί της αίμοδοσίας.

Τέλος, έξεδόθη υπό του Σεβασμιωτάτου και ή έξής Έγκύκλιος - Ανακοίνωσις προς τους Όρθοδόξους πιστούς της Κορίνθιας:

«Όρθόδοξοι Χριστιανοί της Κορίνθιας,

Έπικοινωνώ και πάλι σήμερα μαζί σας, για ένα

θέμα, επίκαιρο, άναγκαίο και προπαντός «ζεστό» ανθρώπινο. Πρόκειται για την Αίμοδοσία.

Στήν όδυνηρή διαδρομή του σύγχρονου βίου, είναι γνωστό, ότι όσο ή Ιατρική επιστήμη προχωρεί και προχωρεί έντυπωσιακά, άλλο τόσο πληθαίνουν και οι άρρώστιες στον άνθρωπο. Ίσως φταιει ή άλλοίωση και ή μόλυνση του περιβάλλοντος, ό θιασμός που κάνει ό άνθρωπος πάνω στη φύση και ή προσπάθειά του να υποκαταστήσει το εύλογημένο και άγνό χώμα με χημικές και άλλες ουσίες. Είναι ύστερα και τά τροχαία άτυχήματα, λόγω του πλήθους των κυκλοφορούντων αυτοκινήτων, είναι ό ένθουσιασμός και ή άπερισκεψία πολλές φορές των νέων μας, που με τίς γνωστές «σούζες», όχι λίγες φορές θραιοκονταί θραειά τραυματισμένοι ή και πεθαίνουν άκαριαία. Είναι επίσης τά μηχανοποιημένα έργοστάσια, που παρ' όλες τίς προφυλάξεις που λαμβάνουν, πολλές φορές έχουμε εργατικά άτυχήματα. Είναι συμπερασματικά ή μηχανοποιημένη έποχή μας με όλα τά επακόλουθα, καλά και κακά. Η σημερινή πραγματικότητα, μάς καλεί, για την άντιμετώπιση των πάρα πάνω περιστατικών, να μεριμνήσομε έγκαιρα για την άποθήκευση αίματος, που είναι άναγκαίο και πρώτιστο όχι μονάχα για τίς φυσιολογικές μεταγίσεις σε έγχειρίσεις στομάχου, προστάτου, τοκετού, παιδιών που πάσχουν από Μεσογειακή αναιμία, αλλά και για την άντιμετώπιση των τροχαίων άτυχημάτων, που σχεδόν καθημερινά συμβαίνουν. Έπομένως θα πρέπει να μάς προβληματίσει ή άποθήκευση του αίματος, όπως άκριβώς καλύτερα ήταν ή πρώτη φροντίδα του κάθε νοικοκύρη να άποθηκεύσει το λάδι και το ψωμί της χρονιάς του.

Τό πανέμορφο, Όρθόδοξο Έλληνικό Κράτος, είχε πάντοτε και το διατηρεί ακόμα, ένα μεγαλειώδες ήθος, στις ανθρώπινες σχέσεις. Αυτό μαρτυρούν οι παραδόσεις μας, τά ήθη και τά έθιμά μας. Ό Έλληνας, γαλουχημένος απ' την Όρθόδοξη χριστιανική διδασκαλία και μεσογειακός λαός, δεν είναι ψυχρός και άδιάφορος, σαν πολλούς από τους Έυρωπαίους. Ό Έλληνας είναι άλτρουιστής και υπερβολικά ευαίσθητος στη δυστυχία του διπλανού του. Είναι ό άνθρωπος της προσφοράς.

Παρ' όλα αυτά και παρ' τίς όμολογουμένως πλήρεις διαφωτίσεις από τους άρμοδίους, πάνω στο θέμα της αίμοδοσίας, είναι γεγονός, πως μέχρι σήμερα, έχει μείνει λίγο άπαθής και άδιάφορος. Η αίτία δεν είναι —και με κανένα τρόπο δεν το δέχομαι— ότι έχουν άλλοιωθεί τά συναισθήματα της προσφοράς του Έλληνα. Πιστεύω άπόλυτα, ότι τουτο όφείλεται στην προκατάληψη και το φόβο που έχει για να δώσει αίμα. Έτσι έξηγείται το γεγονός, ότι ή Ελλάδα μας, δεν έχει σήμερα έπάρκεια αίματος και άναγκάζομαστε να κάνουμε εισαγωγή από το έξωτερικό. Το παρήγορο είναι, ότι δειλά δειλά, έχουν ήδη άρχισει ώρισμένοι σύλλογοι, φοιτητικές ομάδες και άλλοι φορείς να δραστηριοποιούνται πάνω σ' αυτό το θέμα.

Σ' αυτή την άδικαιολόγητη προκατάληψη και τον φόβο, που έχει ό Έλληνας να δώσει αίμα, σαν Ποιμενάρχης της Κορίνθιας, δεν μπορούσα να μείνω άφωνος και άπραγος. Και πιστέψτε με, πως δεν θέλω κανένα να υποκαταστήσω, παρ'ά να συνδράμω στο ύψηλό και ανθρώπινο αυτό έργο.

Μου είναι νωπό ακόμα στη μνήμη μου, το δυστύχημα του τραίνου, που έγινε πριν δύο περίπου χρόνια, έδώ στην Κορίνθο, κοντά στην Ποσειδωνία. Μούρχονται στο λογισμό μου οι δεκάδες των τραυματισμένων και το πολύ αίμα που χρειάστηκε τότε. Δεν λησμονώ, ότι ή Κορίνθος είναι συγκοινωνιακός κόμβος και το Νοσοκομείο της, κάθε μέρα δέχεται και νοσηλεύει

τραυματίες ἀπὸ τροχαῖα, πού ἔχουν ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπὸ αἷμα.

Ἔτσι πήρα τὴν ἀπόφαση, νὰ δραστηριοποιήσω τοὺς Ἱερεῖς μου καὶ τὸν Ὀρθόδοξο Χριστιανικὸ κόσμον τῆς Κορινθίας. Ἰδρύσα γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ Κεντρικὸ Γραφεῖο αἰμοδοσίας, πού θὰ στεγάζεται στὸν Καθεδρικό Ναὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου Κορίνθου. Στὸ ἴδιο αὐτὸ Γραφεῖο θὰ συστεγασθεῖ καὶ ὁ Σύλλογος τῶν Παιδιῶν τῆς Κορινθίας, πού πάσχουν ἀπὸ Μεσογειακὴ ἀναιμία. Ἐκάνα ἔκκληση στοὺς Ἱερεῖς μου, στοὺς Μοναχοὺς καὶ τὶς Μοναχές τῆς ἐπαρχίας μας, νὰ δώσουν πρῶτοι αὐτὸ αἷμα γιὰ τὸν συνάνθρωπο, μικρὸ σπάρραγμα τοῦ παραδείγματος τοῦ γλυκύτατου Ναζωραίου, πού ἔχυσε τὸ Πανάγιο αἷμα Του ἀπάνω στὸ Σταυρὸ, γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ κόσμου. Οἱ Ἱερεῖς μου —καὶ μὲ καμάρι τὸ λέω αὐτὸ— προθυμοποιήθηκαν μὲ χαρὰ μάλιστα νὰ γίνουν οἱ πρῶτοι αἰμοδότες. Μὲ χαρὰ ἐπίσης σὰς ἀναγγέλω, ὅτι μέχρι σήμερα ἔχουν γραφεῖ 600 περίπου αἰμοδότες.

Κήρυξα ἐπίσης δίμηνη ἐκοστρατεία διαφωτίσεως τοῦ κόσμου, πάνω στὸ θέμα τῆς αἰμοδοσίας. Ἱερεῖς τῆς Ἐπαρχίας μας, πλήρως κατατοπισμένοι θὰ σὰς ἐπισκεφθοῦν σὲ πόλεις καὶ χωριά καὶ θὰ κουβεντιάσετε μαζί τὸ θέμα.

Στὴν Κορινθία, ἔχουμε σαράντα νέα παιδιά πού πάσχουν ἀπὸ Μεσογειακὴ ἀναιμία καὶ πού χρειάζονται ἕκαστὸ φιάλες αἷμα κάθε μῆνα. Ἀναλογισθῆτε τὸ δρᾶμα τῶν παιδιῶν αὐτῶν καὶ τῶν γονιῶν τους.

Ὁρθόδοξοι Χριστιανοὶ τῆς Κορινθίας,

Σὰς παρακαλῶ ἔνθερμα καὶ πατρικά. Ἀπομακρύνετε τὴν προκατάληψη καὶ τὸ φόβο καὶ γραφεῖτε αἰμοδότες. Δὲν ὑπάρχει κανένας, μὰ κανένας κίνδυνος. Ἄν δὲν κάνει νὰ δώσετε αἷμα, οἱ γιατροὶ πού θὰ σὰς ἐξετάσουν προκαταρκτικά, δὲν θὰ σὰς τὸ ἐπιτρέψουν. Οὔτε νὰ φοβηθῆτε ὅτι θὰ πονέσετε, γιατί ἡ ἔνεση δὲν πονάει περισσότερο ἀπὸ τὸ τοῖμπημα ἐνὸς κουνουπιῶ.

Θὰ προσφέρετε 300 Γραμμάρια αἷμα, κάθε τέσσερις μῆνες, δηλαδὴ τρεῖς φορές τὸ χρόνο καὶ ἕξ ὅσον εἶστε καλά. Καὶ σημειώστε καὶ τοῦτο τὸ σπουδαῖο. Στὴν Ἀμερικὴ ἔχουν δημοσιευθεῖ ἐπίσημες στατιστικὲς μελέτες, πού ἀποδεικνύουν, ὅτι οἱ αἰμοδότες, παθαίνουν σπανιότερα ἀρρώστιες, ὅπως ἔμφραγμα, ἐγκεφαλικά ἐπεισόδια κ.λπ. σὲ σύγκριση μὲ τὸν ὑπόλοιπο πληθυσμὸ.

Καὶ γιὰ νὰ μεταφερθοῦμε καὶ λίγο στὸ Θεολογικὸ χῶρο. Ἡ ἐλεημοσύνη πού δίνουμε σὲ χρήματα, στοὺς φτωχοὺς καὶ στοὺς ἀπορους, εἶναι μηδαμινὴ μπροστὰ στὴν προσφορὰ τοῦ αἵματός μας. Γιατί τὸ αἷμα εἶναι ὑπόστασις ζωῆς. Ξέρετε τί σημαίνει, μὲ τὸ δικό μας αἷμα, νὰ σώσουμε ἕνα συνάνθρωπο, πού κινδυνεύει νὰ πεθάνει; Μὲ τὸ δικό μας αἷμα, νὰ στεριώσουμε στὰ πόδια, νὰ δώσουμε τὴ χαρὰ τῆς ζωῆς, σὲ ἕνα παιδί πού πάσχει ἀπὸ Μεσογειακὴ Ἀναιμία; Εἶναι σὲ ὅλους γνωστὸ, πὼς γιὰ νὰ ἔχουμε καλὲς σχέσεις μὲ τὸ Θεό, πρέπει ἀπαραίτητα νὰ ἔχουμε καλὲς σχέσεις μὲ τοὺς συνανθρώπους μας. Καὶ ποιά μεγαλύτερη μαρτυρία αὐτῆς τῆς καλῆς σχέσης μὲ τὸν συνάνθρωπο, χρειάζεται νὰ ἔχουμε, ὅταν τὸν ἀρρωστο, διπλανὸ μὰς ἄνθρωπο, ὄχι μόνον τὸν ἐπισκεφθῆκαμε, ὅπως μὰς παραγγέλλει τὸ Εὐαγγέλιο τῆς Κρίσεως, ἀλλὰ τοῦ δώσαμε ζωὴ, προσφέροντας γιὰ τοῦτο τὸ δικό μας αἷμα; Τέλος γιὰ νὰ μιλήσουμε ἀπροκάλυπτα —ὅσο μακάθριο καὶ ἀντιπαθητικὸ κι ἂν εἶναι τοῦτο— ποιὸς ἀπὸ μὰς προδικάζει, ὅτι καὶ μεῖς οἱ ἴδιοι, οἱ γονεῖς μας, τὰ παιδιά μας, τὰ ἀδελφία μας, σήμερα ἢ αὔριο —μακάρι νὰ μὴ γινῶ-

ταν ποτὲ— δὲν θὰ τύχουμε νὰ εἴμαστε στὸ κρεβάτι τοῦ πόνου, ἀπὸ κάποιο δυστύχημα ἢ ἀλλῆ ἀρρώστια καὶ δὲν θὰ ἔχουμε τὴν ἐπείγουσα ἀνάγκη γιὰ λίγο αἷμα; Γιατί λοιπόν, νὰ μὴν ἔχουμε ἐδῶ τουλάχιστον στὴν Κορινθία, μιὰ δική μας Τράπεζα αἵματος, γιὰ τὶς Ἐπαρχιακὲς μας ἀνάγκες;

Ἐλάτε λοιπόν ὅλοι μαζί, Κλήρος, Μοναχοί, Μοναχές καὶ ὁ ἀγαπημένος λαὸς τοῦ Θεοῦ, νὰ φτιάξουμε τὴν Παγκορινθιακὴ Τράπεζα αἵματος, γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς Κορινθίας καὶ ἂν μπορούμε καὶ πέραν τῆς Ἐπαρχίας μας. Καὶ σὰς καλῶ ἐπίσης ἔνθερμα καὶ πατρικά. Μετὰ τὰ πρῶτα αὐτὰ θήματα νὰ πραγματοποιήσουμε καὶ ἕνα ἄλλο ὑψηλότερο στόχο. Νὰ υἱοθετήσουμε τὰ παιδιά τῆς Κορινθίας, πού πάσχουν ἀπὸ Μεσογειακὴ ἀναιμία, ὥστε νὰ περιορίσουμε τὴν πίκρα τους καὶ νὰ ἀπαλύνουμε τὸ δρᾶμα τους.

Ἐπιθυμῶ, κάτω ἀπὸ τοὺς θόλους τῶν Ἐκκλησιῶν, ὅπου θὰ στηθοῦν τὰ συνεργεῖα τῆς αἰμοδοσίας, νὰ τελεσθῆ ἡ αἰμοληψία. Καὶ νᾶστε βέθαιοι πὼς τὸ μάτι τοῦ Πανάγαθου Θεοῦ, θὰ ἐπευλογεῖ, τὴν τόσο ζεστὴ καὶ ἀνθρώπινη προσφορὰ μας, πρὸς τὸν πάσχοντα συνάνθρωπο. Μὴν ἀναβάλλετε καὶ μὴ διστάζετε, αὐτὴ κιόλας τὴν στιγμή, νὰ γραφθῆτε αἰμοδότες. Ὁ Ἱερέας τῆς Ἐνορίας σας, ἔχει ἐντολὴ νὰ εἶναι κοντὰ σας γιὰ νὰ σὰς βοηθήσει, σὲ ὅ,τι τοῦ ζητήσετε.

Ἐύχομαι ὀλόθερμα ὑγεία καὶ εὐτυχία σὲ ὅλους σας καὶ τὶς οἰκογένειές σας.

Μὲ θερμὲς εὐχὲς

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

† Ὁ Κορίνθου ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Καθ' ἃ πληροφορεῖ ἡμᾶς τὸ γερμανικὸν Δελτίον Εἰδήσεων «KATHOLISCHE NACHRICHTEN - AGENTUR», ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας κ. Βαρθολομαῖος, Διευθυντῆς τοῦ Ἰδιαιτέρου Γραφείου τῆς Α.Θ. Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχοῦ κ.κ. Δημητρίου, ἐν συνεντεύξει του μετὰ Ἰταλικοῦ περιοδικοῦ, ἐτόνισεν ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἶναι ἐν τῇ διαχριστιανικῇ καὶ διορθοδόξῳ τάξει ὁ πρῶτος Ἐθνὸς τῆς Ὀρθοδοξίας. Τὸ «Πρωτεῖον» τοῦτο εἶναι εἰς τιμητικὸς τίτλος, ἀνταποκρινόμενος εἰς τὸ γεγονός, ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον συντονίζει τὴν προσπάθειαν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν διορθοδόξων προβλημάτων. Πρόκειται ἐπομένως περὶ ἡγετικὸν ρόλου «διακονίας» καὶ οὐχὶ «δυνάμεως».

Ἐν τῇ αὐτῇ συνεντεύξει ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλαδελφείας, ἀναφερόμενος εἰς τὰς οἰκουμενικὰς προσπάθειας διὰ τὴν ἐνότητα τῶν Ἐκκλησιῶν, ἐτόνισεν: «Δὲν πρέπει νὰ εἴμεθα ἀνυπόμονοι. Μετὰ αἰῶνας χωρισμοῦ δὲν εἶναι δυνατόν ἡ τελεία ἐνότης νὰ πραγματοποιηθῆ ἀπὸ μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην. Ἡ εὐχαριστιακὴ κοινωνία (INTERCOMMUNIO) δὲν εἶναι ἔν μέσον, ἀλλ' ὁ σκοπὸς καὶ ἡ στέψις τῆς τελείας ἐνότητος μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ στέψις τῆς ταυτότητος τῆς πίστεως».

—Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἑλβετίας κ. Δαμασκηνὸς ὡς Γραμματεὺς διὰ τὴν Προπαρασκευὴν τῆς Πανορθοδόξου Συνόδου ἐπεσκέφθη τὰς ἐπὶ μέρους αὐτοκεφάλους Ἐκκλησίας καὶ συνεζήτησε μετὰ τῶν ἡγετῶν των ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς συγκλή-

σεως τῆς προσεχοῦς Διορθοδόξου Προπαρασκευαστικής Ἐπιτροπῆς.

—Υπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀπενεμήθη τὸ ὄφθικιον τοῦ Ἄρχοντος Μεγάλου Ἱερομνήμονος τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας εἰς τὸν Καθηγητὴν κ. Φαίδωνα Κ. Μπουμπουλίδην, Πρόεδρον τοῦ «Ἰδρύματος Νεοελληνικῶν Σπουδῶν». Ἡ ἀπονομή τῆς τιμῆς ταύτης ἐγένετο εἰς ἐπιβράβειυσιν τῆς ἀκαταπνήτου δραστηριότητος τοῦ ἐν λόγῳ Καθηγητοῦ, ὅστις τόσον διὰ τοῦ Ἰδρύματος τούτου, ὅσον καὶ διὰ τοῦ πλουσιωτάτου συγγραφικοῦ ἔργου του συμβάλλεται εἰς τὴν προβολὴν τῆς νεοελληνικῆς γραμματικῆς καὶ εἰς τὴν ἀνάδειξιν τοῦ διαποτιζόντος τὴν γραμματικῆν ταύτην πνεύματος τῆς ἑλληνορθοδόξου Παραδόσεως.

Ἱερά Μητρόπολις Γερμανίας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γερμανίας κ. Αὐγουστίνος, ὁ Πρόεδρος τῆς Συνόδου τῶν ρωμαιοκαθολικῶν γερμανῶν ἐπισκόπων καρδινάλιος JOSEPH HOFFNER καὶ ὁ Πρόεδρος τοῦ Συμβουλίου τῆς Εὐαγγελικῆς Ἐκκλησίας ἐν Γερμανίᾳ ἐπίσκοπος EDUARD LOHSE ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς ἐβδομάδος τῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ Συμπολιτῶν ἐτόνισαν εἰς κοινὴν διακήρυξίν των, ὅτι οἱ γερμανοὶ καὶ οἱ ἐν Γερμανίᾳ μετανάσται δύνανται καὶ πρέπει νὰ ζοῦν εἰς ἀτμόσφαιραν καλῆς γειτονίας καὶ εἰρηνικῶν σχέσεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Προεδρείου τῆς Δημοκρατίας τῆς Σερβίας Ντουσαν Τσκρέμιτις ἐδέχθη τὴν 18ην Ἰουνίου τρέχοντος ἔτους τὸν Πατριάρχην Γερμανῶν καὶ τὰ μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, τὸν Μητροπολίτην Δαβροβοσσίας Βλαδισλαῦον καὶ τοὺς Ἐπισκόπους Μητρωπόλεως Χρυσόστομον, Ζίτσης Στέφανον καὶ Σουμαδίας Σάβθαν.

Κατὰ τὰς διεξαχθείσας συνομιλίας παρίστατο ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως τῆς Σερβίας Ἰκόνιτς, ὁ Ἀντιπρόεδρος Μπουλάτοβιτς, ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Θρησκευμάτων τῆς Σερβίας Στανκοβίτς καὶ τὸ μέλος τοῦ Προεδρείου τῆς Σερβίας Τέσιτς. Ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ σχετικὸν Ἀνακοινωθέν, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη εἰς τὸν ἡμερησίον Τύπον, κατὰ τὰς συνομιλίας «ἐξεφράσθη ἡ ἱκανοποίησις διὰ τὸ ὅτι πολλὰ ζητήματα ἐκ τῶν σχέσεων Κράτους καὶ Ὁρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας ἐπελύθησαν εὐνοϊκῶς καὶ συμφώνως πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ τοὺς νόμους, καὶ διεπιστώθη ὅτι διὰ ἀμοιβαίων προσπαθειῶν αἱ σχέσεις καὶ ἡ συνεργασία διαρκῶς προάγονται. Ἐν τούτοις καὶ εἰς τὸ μέλλον χρειάζονται ἀπὸ κοινῆς προσπάθειαι διὰ τὴν ἀποφυγὴν περιπτώσεων μὴ σεβασμοῦ τῶν νομικῶν δικαιωμάτων τῆς Ἐκκλησίας ἐκ μέρους διαφόρων κρατικῶν ὀργάνων καὶ ἀτόμων εἰς ὠρισμένα μέρη, καθὼς καὶ ἐνεργειῶν τῆς Ἐκκλησίας μὲ πολιτικὴν χροιάν. Συνεζητήθησαν καὶ τὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἀντιμεταπίζει ἡ Ὁρθόδοξος Σερβικὴ Ἐκκλησία εἰς τὸ Κοσσυφοπέδιον καὶ τὰ μέτρα εἰς τὰ ὁποῖα προβαίνουν τὰ κρατικὰ ὄργανα διὰ τὴν ἐπίλυσίν των, ὡς καὶ ἕτερα κοινῆς ἐνδιαφέροντος θέματα.

Αἱ συνομιλίαι εἰς τὸ Προεδρεῖον τῆς Σερβίας διεξήχθησαν εἰς ἐγκάρδιον ἀτμόσφαιραν καὶ ἐν πνεύματι ἀμοιβαίας κατανοήσεως καὶ ὑπολήψεως, καταλήγει τὸ Ἀνακοινωθέν.

—Ἐπὶ τῷ πανηγυρικῷ ἑορτασμῷ τῆς συνεχίσεως τῶν ἐργασιῶν τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μεγαλοπρεποῦς ναοῦ τοῦ Σέρβου Ἁγίου Σάβθα ἐν Βελιγραδίῳ, εἰς τὸν

ὁποῖον ἔλαβον μέρος ἄνω τῶν 100.000 πιστῶν, ὁ Πατριάρχης Γερμανῶς εἰς σχετικὴν ἐμπνευσμένην ὁμιλίαν τοῦ ἐτόνισε μεταξύ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Χαιρόμεθα σήμερον διότι ἔμειναν πίσω μας αἱ ἡμέραι λύπης καὶ πόνου διὰ τὰς μὴ πραγματοποιηθείσας ἐπιθυμίας μας καὶ προσδοκίας μας.

Χαιρόμεθα διότι σήμερον χαίρονται μαζί μας ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, διότι ἰδοὺ ποῦ συνεχίζεται τὸ ἔργον τοῦ Θεοῦ.

Χαιρόμεθα διότι σήμερον χαίρονται αἱ ψυχαὶ ἑκατομμυρίων Σέρβων ἀποθανόντων ἐν πίστει καὶ ἐπ' ἐλπίδι ὅτι θὰ ζήσουν νὰ ἴδουν τὴν μεγάλην καὶ ἁγίαν αὐτὴν ἡμέραν.

Χαιρόμεθα διότι εἰς τὰ πολυάριθμα ἱερά προσκυνήματά μας εἰς ὅλην τὴν γῆν προστίθεται σήμερον καὶ τοῦτο τὸ ἱερὸν προσκύνημα, τοῦ ὁποῖου ἡ ἀνέγερσις ἤρξατο πρὸ πολλοῦ εἰς δόξαν καὶ τιμὴν τοῦ ζώντος Θεοῦ καὶ τοῦ ἐκλεκτοῦ τοῦ Θεοῦ Ἁγίου Σάβθα.

Ἀμέτρητος εἶναι ἡ εὐγνωμοσύνη μας πρὸς τὸν Θεὸν ὁ ὁποῖος μᾶς ὤπλισε διὰ ὑπομονῆς, στερρᾶς ἐλπίδος καὶ ἐπιμόνου πίστεως ὅτι θὰ ζήσωμεν νὰ ἔλθῃ ἡ σημερινὴ ἡμέρα, ἡμέρα συνεχίσεως τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Σάβθα...

Ἰστάμεθα σήμερον εἰς τὸν τόπον αὐτὸν ὅπου πρὸ σχεδὸν τετρακοσίων ἐτῶν ἐκάη ὑπὸ τῶν Τούρκων τὸ ἱερὸν λείψανον τοῦ Ἁγίου Σάβθα. Αἱ φλόγες ὅμως αἱ ὁποῖαι ἔκαυσαν τὸ λείψανον τοῦ Ἁγίου Σάβθα μετεβλήθησαν εἰς ζωοποιὸν πῦρ, εἰς ζῶσαν πνευματικὴν δύναμιν ἢ ὁποῖα εἰσήλθεν εἰς τὰς καρδιάς καὶ τὰς ψυχὰς σύμπαντος τοῦ σερβικοῦ λαοῦ.

Καὶ ὅλα τὰ σερβικὰ ἱερά προσκυνήματα, ὅλοι οἱ ναοὶ καὶ τὰ ἱστορικὰ μοναστήρια ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ Στουρτενίτσης, Χιλανδαρίου, Ζίτσης καὶ ὄλων τῶν ἄλλων, μικρῶν καὶ μεγάλων, ἐνεπλήθησαν δι' αὐτῆς τῆς ζωογόνου δυνάμεως καὶ κατέστησαν φάροι τηλαυγείς οἱ ὁποῖοι ἐν τῷ σκότει τῆς δουλείας πέντε αἰῶνων ἐφώτιζον τὴν ὁδὸν εἰς ὀλόκληρον τὸ γένος μας, διδάσκοντες ποῦ, διὰ ποίας ὁδοῦ πρέπει νὰ θαδίξῃ καὶ πῶς πρέπει νὰ διάγῃ τὸν βίον.

Μόνον οὕτως, ἐμπνεόμενοι διὰ τοῦ ἀθανάτου πνεύματος τοῦ Ἁγίου Σάβθα, ὁ ὁποῖος ὡς ζῶσα δύναμις ὠδήγει τὴν πατρίδα του, ἠδυνήθη τοῦτο νὰ ἀντιστῇ εἰς ὅλας τὰς δοκιμασίας διὰ τῶν αἰώνων, καὶ οἱ θαυμαστοὶ πρόγονοί μας ἠδυνήθησαν νὰ διατηρήσουν τὸ ἔθνικόν ὄνομά των, τὴν πίστιν των, τὴν γλῶσσαν των, τὰ ἔθιμά των, τὸ ὀρθόδοξον χριστιανικὸν εἶναι των.

Τοῦτο τοῦ παρεῖχε καὶ τοῦ παρέχει τὴν δύναμιν καὶ τὴν πεποίθησιν νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ μεγαλοπρεποῦς τούτου ναοῦ ὁ ὁποῖος θὰ εἶναι ἀκένωτος πηγὴ χριστιανικῆς ἀγάπης, ὁμονοίας, εἰρήνης, ἀδελφώσεως καὶ ὄλων τῶν χριστιανικῶν ἀρετῶν τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν ἐπίγειον ζωὴν καὶ τὴν αἰώνιον ζωὴν εἰς τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ».

—Κατὰ τὸν πανηγυρικόν, διὰ λαμπρῶν τελετῶν, ἑορτασμένον ὑπὸ τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας τῆς μνήμης τῶν Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου, ἐπὶ τῇ ἐπετειῶν τῶν 1.100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Κοιμήσεως τοῦ Ἁγίου Μεθοδίου, ὁ Μητροπολίτης τοῦ Ζάγκρεμπ Ἰωάννης εἰς σχετικὴν ὁμιλίαν του ἐτόνισε μεταξύ τῶν ἄλλων: «Διὰ τοῦ ἔργου τῶν δύο ἀδελφῶν ἐτέθησαν τὰ θεμέλια καὶ τῆς ἰδικῆς μας Σερβικῆς Ὁρθοδοξίας, τῆς ἐθνικῆς μας ταυτότητος καὶ τοῦ πνευματικοῦ μας πολιτισμοῦ. Ἐπὶ τοῦ θεμελίου τούτου ὁ πνευματικὸς πατὴρ μας Ἁγιος Σάβθα ὠκοδόμησε τὸ μέγα ἔργον

του, τὸ ὅποιον εἶναι ἡ ζωσα καὶ ὀργανικὴ συνέχεια τοῦ ἔργου τῶν ἁγίων ἀδελφῶν καὶ τῶν μαθητῶν τῶν».

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἀπὸ 8ης μέχρι 19ης Αὐγούστου ἐ.ἔ. ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β΄ ἐπεσκέφθη διὰ τρίτην φοράν τὴν Ἀφρικὴν. Πρόκειται διὰ τὴν 27ην «ποιμαντικὴν ἐπίσκεψίν» του εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν ταύτην εἰς Τόγκο, εἰς τὴν Ἀκτὴν τοῦ Ἐλεφαντοστοῦ, εἰς Καμερούν, εἰς Ζαῖρ, εἰς Κένυα καὶ εἰς Μαρόκο ὁ Πάπας ἐτέλεσε 13 φορές τὴν Θ. Λειτουργίαν, ἐτέλεσε ἄλλα μυστήρια, ἀνήγγειλε μίαν μακαριοποίησιν, ἐνεκαινίασε ἓνα νέον ναόν, εἶχε οἰκουμενικὰς συναντήσεις καὶ διελέχθη μετ' ἐκπροσώπων τοῦ Ἰσλάμ.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἑορτασμῶν πρὸς τιμὴν τῶν Ἑσσαλονικῶν ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθοδίου ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος ὁ Β΄ ἐδήλωσεν: «Ὡς πρῶτος Πάπας σλαβικῆς καταγωγῆς αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου πνευματικῶς συνδεδεμένον μετὰ τοὺς ἁγίους Ἀποστόλους τῶν σλαβικῶν λαῶν».

ΑΓΓΛΙΚΑΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἡ Γενικὴ Σύνοδος τῆς Ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας ἐν Ἀγγλίᾳ, κατὰ τὴν θερινὴν συνεδρίασίν της ἐν Λονδίῳ μετὰ μεγάλην πλειοψηφίαν ἀπεφάσισε νὰ ἐπιτρέπεται εἰς τὸ μέλλον ἡ χειροτονία γυναικῶν εἰς τὸ λειτούργημα τῶν διακόνων. Οὕτως αἱ μέχρι σήμερον ὑπηρετοῦσαι ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ 350 περίπου διακόνισσαι δύνανται νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ιδιότητα τῶν λαϊκῶν καὶ νὰ τελοῦν εἰς τὸ μέλλον τὸν γάμον καὶ τὸ θάπτισμα. Δὲν δύνανται νὰ τελοῦν τὴν Θ. Ἐυχαριστίαν, ἥτις τελεῖται μόνον ὑπὸ κεχειροτονημένων ἱερέων. Τώρα πρέπει τὸ βρετανικὸν κοινοβούλιον νὰ συμφωνήσῃ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Γενικῆς Συνόδου, διότι ὑπ' αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐγκρίνεται πᾶσα μεταβολὴ ἐν τῷ κανονικῷ δικαίῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, ἥτις εἶναι κρατικὴ. Ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπόφασις οὐδόλως ἐθίξε τὸ ἐκκρεμοῦν ζήτημα τῆς χειροτονίας γυναικῶν εἰς τὸ λειτούργημα τοῦ ἱερέως. Ἡ Γενικὴ Σύνοδος διὰ τὸ ζήτημα αὐτὸ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1984 εἶχε τόνισαι, ὅτι πρέπει νὰ γίνοντο προπαρασκευαστικὰ θήματα διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς χειροτονίας τῶν γυναικῶν.

ΠΡΟΤΕΣΤΑΝΤΙΣΜΟΣ

Εἰς τὰς περιοχὰς SCHLESWIG - HOLSTEIN καὶ HAMBURG τῆς Δ. Γερμανίας ἐδημιουργήθη νέα ἐκκλησιαστικὴ παραφυὰς ὑπὸ τὸν τίτλον «ὁμολογοῦσα κοινότης» (BEKENNENDE GEMEINSCHAFT), ἥτις διακηρύσσει, ὅτι ἀποθλέπει ὅχι εἰς τὴν διάσπασιν τοῦ «εὐαγγελικοῦ κόσμου», ἀλλ' εἰς τὴν ἀνανέωσιν αὐτοῦ.

Ἐἰς τὴν «εὐαγγελικὴν Ἐκκλησίαν τῆς Γερμανίας» αὐξάνεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἱερέων, ἐνῶ ἔλαττουται ὁ ἀριθμὸς τῶν κενῶν θέσεων.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς συμπληρώσεως 25 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς ἐν Βατικανῷ Γραμματείας διὰ τὴν χρι-

στιανικὴν ἐνότητα ὁ Πάπας Ἰωάννης Παῦλος Β΄ διεκήρυξεν, ὅτι τὸ πρωτεῖον εἰς τὰς ἐπιδιώξεις του κατέχει ἡ ἀνάπτυξις τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐνότητος τῶν Χριστιανῶν. Συγχρόνως κατέκρινε τὰς πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην θεβιασμένας ἐνεργείας, αἱ ὁποῖαι ὀδηγοῦν εἰς «ἐσφαλμένους δρόμους καὶ εἰς ὁδοὺς ἀνευ διεξόδου». Ἐπίσης κατέκρινε τὴν εὐχαριστιακὴν κοινωνίαν, ὅταν αὕτη δὲν προϋποθέτῃ τὴν πλήρη ἐν τῇ πίστει ἐνότητα. Ἐξ ἄλλου ὁ Προκαθήμενος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ἐξεδήλωσε τὴν χαρὰν του διὰ τὸν διάλογον τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 25ετίας τῆς ἐν Βατικανῷ Γραμματείας διὰ τὴν χριστιανικὴν ἐνότητα, τὸ Παγκόσμιον Συμβούλιον τῶν Ἐκκλησιῶν εἰς μὴνομὰ του τόνιζει, ὅτι ἡ Γραμματεία αὕτη «συνεχίζει νὰ εἶναι μίᾳ πιστῇ θεραπειᾷ τῆς οἰκουμενικῆς κινήσεως, ἐν ἀποτελεσματικῶν ὀργανῶν διμερῶν σχέσεων καὶ προαγωγῆς τῆς οἰκουμενιστικῆς προθληματικῆς ἐντὸς τῆς Ρωμαϊκῆς Κουρίας καὶ τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Γραμματεία εἶναι ἡ οἰκουμενικὴ συνειδησις τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας».

Ἡ ἐν Καναδᾷ Σύνοδος τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν Ἐπισκόπων ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ὀργανικὸν μέλος τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, εἰς τὸ ὅποιον μέχρι τοῦδε ἀνήκον μόνον Ὀρθόδοξοι καὶ Προτεσταντικαὶ Ἐκκλησίαι.

Ὁ καρδινάλιος FRANCIS A. ARINZE ἐδήλωσε προσφάτως ὅτι ὁ διάλογος μεταξὺ ρωμαιοκαθολικῶν καὶ τοῦ Ἰσλάμ προχωρεῖ λίαν ἱκανοποιητικῶς.

Ἡ Χριστιανικὴ Οἰκουμένη μετὰ λύτης ἐπληροφρήθη τὸν κατὰ τὴν 4ην Ἰουλίου ἐ.ἔ. θάνατον τοῦ WILLEM A. VISSER'T HOOFT, ἐμψυχωτοῦ καὶ πρώτου Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν.

ΔΙΑΦΟΡΑ

Ἡ ἐν Αὐστρίᾳ πρεσβεΐα τῆς ἰσλαμικῆς δημοκρατίας τοῦ Ἰράν ἐπεσήμανεν, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐν Βιέννῃ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ ἁγ. Στεφάνου ὑπάρχει ἐπιγραφή, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ἰδρυτὴς τοῦ ἰσλαμισμοῦ ἀναφέρεται ὡς «Μωάμεθ ὁ σκύλος». Μάλιστα ἡ ἐπιγραφή φαίνεται καλύτερον μετὰ τὴν ἐπιδιόρθωσίν της ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἑορτασμοῦ συμπληρώσεως 300 ἐτῶν ἀπὸ τῆς πολιορκίας τῆς Βιέννης ὑπὸ τῶν Τούρκων. Πρὸς τὸ παρὸν προσπαθοῦν διάφοροι αὐστριακοὶ καὶ διεθνεῖς ἰσλαμικοὶ ὀργανισμοὶ διὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἢ τουλάχιστον τὴν συγκάλυψιν τῆς ἐπιγραφῆς, ἥτις οὐδόλως ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ γνησίου Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Β΄ Συνόδου τοῦ Βατικανοῦ καὶ ἥτις δύνανται νὰ θεωρητὰ μόνον ὡς θλιβερὸν λείψανον ἐνὸς πεπαλαιωμένου παρελθόντος.

Παρακαλοῦνται ὁσοὶ ἀποστέλλουν ταχυδρομικὰς ἐπιταγὰς πρὸς τὰ περιοδικὰ «Θεολογία», «Ἐκκλησία» καὶ «Ἐφημέριος», νὰ σημειώσῃν καὶ τὴν αἰτία τῆς ἀποστολῆς.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις: α) τῶν ἀρθρῶν 38 παραγρ. 2, καὶ 67 τοῦ Ν. 590)1977, 6) τοῦ Ν.Δ. 1398)1973, γ) τοῦ Ν. 673)1977 ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2799)16.12.1982 Ἀπόφασιν Ἡμῶν «Περὶ κατανομῆς τῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων εἰς Ἐνοριακοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν», καὶ προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικού Διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ Ἁγίου Δημητρίου - Παλ. Ψυχικοῦ, καλούμεν τοὺς βουλομένους, ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθρου 34)1α τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ, «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Προκειμένου, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν: μιάς (1) θέσεως Κλάδου ΣΕ (1) ὁδηγοῦ Αὐτοκινήτου ἐπὶ βαθμοῖς 11φ - 7φ καὶ μιάς (1) θέσεως Κλάδου ΣΕ)1 Κλητῆρος ἐπὶ βαθμοῖς 12φ - 8φ, καλούμεν τοὺς ἐνδιαφερομένους, ὅπως, ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καὶ τὴν Ἐφημερίδα «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια», ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Γραμματεῖαν τῆς Ἱεράς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (ὁδὸς Ἁγίας Φιλοθέης 21), κατὰ τὰς ὥρας 10.00 ἕως 13.00 καθ' ἑκάστην, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν κατὰ Νόμον ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν.

Οἱ ὑποψήφιοι διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ὡς ἄνω θέσεων, δεόν, ἵνα ἔχωσι καὶ τὰ λοιπὰ δι' ἐκκλησιαστικὸν ὑπάλληλον προσόντα, ὡς ταῦτα ὀρίζονται ἐν τοῖς ἀρθροῖς 6 ἕως 13 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5)1978 Κανονισμοῦ «Περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων».

Ὁ διορισμὸς εἰς τὰς ὡς ἄνω θέσεις ἐνεργηθῆσεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Ἀθηνῶν ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Ἱερά Μητρόπολις Πειραιῶς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 38 παραγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρῶν 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημεριῶν τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ζωοδόχου Πηγῆς Χατζηκυριακείου καὶ 2) Τιμίου Σταυροῦ Καστέλλας (2 θέσεις), καλούμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ

καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσι τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 9ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Πειραιῶς ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Χαλκίδος

ΑΠΟΦΑΣΙΣ ΥΠ' ΑΡ. 731

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν:

1. Τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 46 Κανονιστικῆς Διατάξεως τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «Περὶ Διοικήσεως, Διαχειρίσεως καὶ Λειτουργίας τοῦ ἐν Προκοπίῳ Εὐθείας Ἱεροῦ Προσκυνηματος «ΕΥΑΓΓΕΣ ἸΔΡΥΜΑ Ο ΟΣΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΡΩΣΣΟΣ».

2. Τὸ γεγονός ὅτι τὴν 30.9.1985 λήγει ἡ θητεία τῶν μέχρι τοῦδε μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος τούτου,

Ἀποφασίζομεν

Διορίζομεν τακτικὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Εὐαγοῦς Ἰδρύματος τοὺς κ.κ.:

1. Ἀρχιμ. Εἰρηναῖον Σ. Γεωργιάδην, Ἱεροκήρυκα - Κληρικὸν τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Χαλκίδος.
2. Ἀναστάσιον Θ. Καμπούρην, Δικηγόρον.
3. Χρῆστον Δ. Φεφέκον, Λογιστὴν καὶ
4. Κων)νον Ἱ. Χατζηαλεξίου, Ἐπιχειρηματίαν.

Ἡ θητεία τοῦ παρόντος Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐστὶν τριετής.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεταί ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς εἰς τὸ Δελτίον «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἐν Χαλκίδι τῇ 9ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Χαλκίδος ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 346)1976 Ν. «περὶ τρόπου πληρώσεως ἐφημεριακῶν τινῶν θέσεων...», 3) Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 1 καὶ 2 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 1398)73 Ν.Δ., «περὶ συστάσεως ὀργανικῶν θέσεων Διακόνων παρὰ τῇ Ἱερῷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ ταῖς Ἱ. Μητροπόλεσι τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», 4) Τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 673)77 Ν. «περὶ ἀνακατανομῆς καὶ ρυθμίσεως ὀργανικῶν τινῶν θέσεων Διακόνων», 5) Τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου, «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων Κληρικῶν πρὸς πλήρωσιν τῶν

ὀφισταμένων κενῶν ὀργανικῶν θέσεων Διακόνου καὶ Πρεσβυτέρου τῶν Ἱερῶν Ναῶν, 1) Ἁγίου Παντελεήμονος Γαζώρου, 2) Ἁγίου Γεωργίου Μυρίνης καὶ 3) Ἁγίου Γεωργίου Παλαιοκώμης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Ἐκκλησιαστικῶν Νόμων ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Νέᾳ Ζίχνη τῆ 10ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου ΣΠΥΡΙΔΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Μεσσηνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Βασιλείου Βασιλιτσίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Καλαμάτᾳ τῆ 11ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Μεσσηνίας ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Μυτιλήνης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Εἰρήνης Ἐρεσσοῦ, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως.

Ἐν Μυτιλήνῃ τῆ 12ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Μυτιλήνης ΙΑΚΩΒΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Καρπενησίου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἁγ. Δημητρίου Ἁγίου Δημητρίου Ἀγράφων καὶ 2) Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Ψιανῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημο-

σιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Καρπενησίῳ τῆ 17 Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Καρπενησίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Ἐλασσῶνος

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς πλήρωσιν τῆς κενωθεῖσης ἐσχάτως θέσεως τοῦ πρώτου τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ ἐνταῦθα Μητροπολιτικοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ πρὸς τοῦτο κανονικά καὶ τυπικά προσόντα τῆς Α' μισθολογικῆς κατηγορίας, ἢτοι πτυχίον Θεολογικῆς ἢ ἄλλης Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς, ἢ Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς τοιαύτης, ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὴν τρίτην τοῦλάχιστον τάξιν τῆς Θεολογικῆς ἢ ἄλλης Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς, ὡς καθορίζονται ταῦτα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 47 παρ. 1α καὶ 1β τοῦ Ν. 2200)1940 καὶ τοῦ ἄρθρου 34 παρ. 1α καὶ 1β τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Νόμου καὶ Κανονισμοῦ προβλεπόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ἐλασσῶνι τῆ 18ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Ἐλασσῶνος ΣΕΒΑΣΤΙΑΝΟΣ

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παράγρ. 2 τοῦ Ν. 590)1977 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱεράς Συνόδου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρώσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἐφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν 1) Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου - Καρπέτα καὶ 2) Ἁγίου Νικολάου Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικά καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἐν τῷ Περιοδικῷ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω θέσεων.

Ἐν Πάτραις τῆ 20ῃ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν κατ' ἐξαίρεσιν δι' ἐπιλογῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 5)1978 Κανονισμοῦ «περὶ Κώδικος Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων», πλήρωσιν μιᾶς (1) θέσεως λαϊκοῦ ὑπαλλήλου Κλάδου ΑΤ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱ. Μητροπόλεως Πατρῶν, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ

ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ Κανονισμῶν προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως, ἐντὸς εἰκοσαήμερου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Πάτραις τῆ 27ῆ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Πατρῶν ΝΙΚΟΔΗΜΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Γυθείου καὶ Οἰτύλου

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 38 τοῦ Ν. 590)77 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἀρθρων 33 - 37 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2)1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἑνοριῶν καὶ Ἐφημεριῶν», προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρῶσιν τῶν Διακοινικῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1) Ἁγίου Γεωργίου 2) Ἁγίας Τριάδος Γυθείου, 3) Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Ἀρεοπόλεως, 4) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Καρδαμύλης καὶ 5) Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κάμπου Ἀβίας Μεσσηνίας, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὸ Περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλλωσιν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱερὰν Μητρόπολιν.

Ἐν Γυθείῳ τῆ 5ῆ Ἰουλίου 1985

† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου

ΠΡΟΚΗΡΥΞΙΣ

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν καθ' ἐξάφρῃσιν δι' ἐπιλογῆς, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 20 τοῦ Ν. 1476)1984 καὶ τοῦ ἀρθρου μόνου τοῦ Π.Δ. 225) 1985, πληρῶσιν μίας θέσεως ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου κλάδου ΣΕ, τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ Κανονισμῶν προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς 20ῆμέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν.

Ἐν Ρεθύμνῃ τῆ 20ῆ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Ρεθύμνης καὶ Αὐλοποτάμου ΤΙΤΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Σάμου καὶ Ἱκαρίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθρου 53 τοῦ ὑπ' ἀρ. 2)1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν ναῶν, ἐνοριῶν καὶ ἐφημεριῶν» καλοῦμεν τοὺς θυλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν «ΕΚΚΛΗΣΙΑΝ» ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ, μετὰ σχετικῆς αἰτήσεως, πρὸς κατάληψιν τῆς κενῆς θέσεως Διακόνου τοῦ ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Εὐδήλου.

Ἐν Σάμῳ τῆ 30ῆ Σεπτεμβρίου 1985

† Ὁ Σάμου καὶ Ἱκαρίας ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

« Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

† Ὁ Γρεβενῶν ΣΕΡΓΙΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Καθηγητῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

Σ Υ Ν Δ Ρ Ο Μ Α Ι

A) Ἑσωτερικοῦ : Δραχμαὶ 300 ἔτησίως.

B) Ἐξωτερικοῦ : Δολλάρια 20 ἔτησίως.

Τιμὴ ἑκάστου τεύχους μετὰ τοῦ «ΕΦΗΜΕΡΙΟΥ»

δρχ. 15.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Καθηγητοῦ τοῦ Παν/μίου Ἀθηνῶν, Ἐκκλησία καὶ Κοινωνισμός.

Μητροπ. Γρεβενῶν Σεργίου, Ἡ Ἐκκλησία τῶν Γρεβενῶν (Τοπωνυμία—Ἱδρυσις—Διατελέσαντες Ἀρχιερεῖς).

Πίναξ ὑποψηφίων πρὸς ἐγγραφήν εἰς τὸν κατάλογον τῶν πρὸς Ἀρχιερατεῖαν ἐκλογίμων.

Ε. Π. Α., Ὁ Ἀργολίδος Χρυσόστομος Β' (†).

Τὸ Β' Ἱερατικὸν Συνέδριον τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Κύπρου.

Ἀρχιμ. Νικ. Ι. Πρωτοπαπᾶ, Συνοπτικὴ ἱστορία τοῦ Θεολογικοῦ Οἰκοτροφείου τῆς Ἀπ. Διακονίας.

Χρυσόστομου Καλαϊτζῆ, Πατριαρχικοῦ Διακόνου, Περὶ τὰς διμερεῖς θεολογικὰς Συναντήσεις μεταξὺ θεολόγων τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου καὶ τῆς Ε.Κ.Δ. ἐν ὄψει τῆς Ζ' ἀναλόγου συναντήσεως (ἐκ Καβάλας 3 - 11. 10. 84).

Παρατηρήσεις καὶ Σχόλια.

Ἐκκλησιαστικὰ Χρονικά.

Παράρτημα.